Newscoop nədir?

Yenilənib 4.3.0 versiyası üçün

Newscoop çoxdilli, korporativ məzmun idarəetmə sistemidir. Onlayn-qəzet və jurnal saytlarının məzmununun idarə olunması üçün nəzərdə tutulmuş bu sistem multimedia kontentin planlaşdırılmış yerləşdirilməsinə imkan verir. Sistemin gəlir vasitələri test və pullu abunə, eləcə də məkana əsaslanan servislərdir.

Administrativ interfeys redaktor, jurnalist və naşirlərin fikirləri nəzərə alınmaqla, "Sourcefabric"in redaktor proqram təminatının ilk versiyasını 1999-cu ildən işə salan KİV mütəxəssisləri ilə məsləhətlər əsasında tərtib edilib.

Newscoop klassik çap nəşrinin modelini tətbiq edir və buna görə proqram saytlar üçün Nəşrlər, Buraxılışlar, Bölmələr və Məqalələr olan struktur təklif edir. Sistem orta və iri onlayn nəşrlər üçün nəzərdə tutulub, amma həm də kiçik saytlar üçün yarayır.

"Newscoop"un köməyi ilə müasir WYSIWYG interfeysindən yararlanaraq məqaləni redaktə etmək və digər dillərə tərcümə olunmuş məqalələr ilə işləmək olar. Ənənəvi redaktə işi məzmunun yüksək keyfiyyətini təmin

edir: jurnalist məqaləni yazır, redaktor materialı yoxlayır, məqalə yerləşdirilir. Newscoop administrativ interfeysi Mozilla Firefox və Microsoft Internet Explorer daxil olmaqla ən son brauzer versiyaları ilə işləyir. Plaginlərə ehtiyac yoxdur.

DASHBOARD	CONTENT 🔻	ACTION	S 🔻	CONFIGU	RE 🔻	USERS 🔻	PLUGIN	IS 🔻
Content > Publ	ication: The Prague Ti	imes > Is	sue: Apr	il 2012 (Česk	(ý) → Seo	tion: Property	> Article:	Libraria
Libraria	ns Love Loft Li	ving					Ģ	0
Authors								
	Author	<u> </u>	Jane Q.	Reporter				
	Photographer	-	James (	). Photogra	pher			
🕂 Add ar	nother author							
Date						_		
Created: 20	)12-03-05 17:15:40 🖷	Last n	nodified .	2012-03-0	6 12:25:4	6		
B I I	J ABC 📢 📑 🚍	≡ ■	-	Ea 🔏 🛛	2 💼 🛙	n 🔊 (°)	a 🕫	ů Ø
— —	<u>a</u> - 🥹 - 😫 ×, x	* #A 🏷	β Ω	∃ }⊒ P	aragraph	- Font Size	-	
	▥ :** キ₄ (*	m m [#] ¥	" 🎟 🛙					
As long a	s there are shelves, t	hey're hap	ору					
Path: p								
full_text								
B / 1	I ₩€ " ≣ ≣	≡ ■	Image: A state of the state	₽ X (	2 🖻 (	≥ •9 (•	a = 1	i Ø
	} - <u>₩</u> - <u> </u> ×, ×	* #43_%; • • • •	Ω.	Ξ <u> </u> Ξ Ρ	aragraph	 Font Size 	- ■	
	are snanning un an	artments i	in conver	ted wareho	uses The	ere's more roor	n for books	thevs
Listandi	s are snapping up ap	arumenta I	CONVEN	and waterio	4363. THE	a o more roor		, urey a

Məqalənin növünü, hansısa hissələrdən ibarət məqalə növlərini siz özünüz də yarada bilərsiniz. Məsələn, "Giriş", "Əsas" və "Qeydlər"dən ibarət, yaxud yalnız "Əsas" və "Müəllif haqda qeydlər"dən ibarət məqalə

növü ola bilər. Məqalələrdə şəkil, səs və videodan istifadə edə bilərsiniz, onlar birbaş brauzer pəncərəsində, ya da yüklənmə üçün əlavə edilmiş fayllarda olacaq. Məqalələr movzusuna görə bölünə, dərhal, yaxud yerləşdirmə tarixi təyin olunaraq gələcəkdə yerləşdirilə bilər.

Çevik HTML5 və CSS3 şablonu vasitəsiylə Newscoop saytınıza nəzarəti təklif edir. Obyektə hesablanmış PHP API sayt tərtibatçılarına kənar plaginlər yaratmaq imkanı verir. Daxildəki tərcümə dayağı funksiyası administrativ interfeysi yeni dillərə asanlıqla və tez uyğunlaşdırmağa şərait yaradır.

Menecerlər heyətin müxtəlif üzvləri, o cümlədən jurnalistlər, redaktorlar, abunə idarəçiləri üçün nəzərdə tutulmuş bu mükəmməl "girişənəzarəti" layiqincə qiymətləndirəcəklər. Korporativ müştəri və təşklatlar üçün girişin IP-ünvan əsasında idarə olunması integrə olunmuş abunə imkanlarına daxildir.

Newscoop, <u>Sourcefabric</u> tərəfindən GNU Açıq lisenziyasının 3-cü versiyasına uyğun olaraq istehsal olunan açıq kodlu proqram təminatıdır. Ona <u>TinyMCE</u> WYSIWYG mətn redaktoru, Moxiecode Systems AB-dən <u>Plupload</u> fayllarla iş proqramı, Kristof Dolivenin şablon redaktoru <u>EditArea</u> və Cozef Nikorun mini-təsvirlərin miqyaslarının dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş <u>PhotoViewer</u> proqramı daxildir. Coğrafi məlumatlar <u>GeoNames</u> tərəfindən təqdim edilir.

Sistemin imkanları

Buradakı siyahı "Newscoop" un sizin nəşr üçün yarayıb-yaramadığını qərarlaşdırmağa kömək edəcək.

Çoxdilli kontent

"Newscoop"da yaratdığınız hər şeyi digər dillərə tərcümə etmək olar:

- Məqalələr
- Bölmələr
- Buraxılış
- Nəşrlər
- Mövzular (kontentın kateqorizasiyası)
- Əlavə edilmiş faylların açması

"Newscoop"un administrativ interfeysi aşağıdakı dillərə tərcümə edilib:

- 1. Ərəb
- 2. Belarus
- 3. Çex
- 4. Danimarka
- 5. Holland
- 6. İngilis
- 7. Fransız
- 8. Gürcü
- 9. Alman
- 10. Yunan
- 11. Macar
- 12. İtalyan
- 13. Polyak
- 14. Portuqal (Braziliya)
- 15. Rumin
- 16. Rus
- 17. Serb (kiril)

- 18. Serb (latın)
- 19. İspan
- 20. İsveç
- 21. Ukrayna

Digər dillərə tərcümələri Newscoop icması bu ünvana əlavə edir: <u>https://www.transifex.com/projects/p/newscoop</u>

Newscoop istifadəçilərinin öz uyğunlaşdırmalarını (dillə bağlı uyğunlaşdırmaları) bizə göndərmələrini çox istərdik. Bu, "Newscoop"un bütün dünyada istifadəçilər üçün yararlı olmasını təmin edir. Ola bilər ki, sizin dilinizə oxşar olan versiya sizin dilin tələblərinə, regional fərqlərdən doğan tələblərə cavab vermir. Məsələn, İspaniyada istifadə olunan İspan dili ilə Qvatemalada işlədilən İspan dili arasında fərq ola bilər. Bu halda siz "Newscoop"un İspan versiyasını öz dilinizə uyğunlaşdıra-lokallaşdıra və bu versiyanı sizin dildə danışan istifadəçilərlə bölüşə bilərsiz. Bunun üçün contact@sourcefabric.org-a yaza bilərsiniz.

Gəlirlərin idarəsi

- 1. Materiallara girişə aşağıdakı yollarla nəzarət edə bilərsiz:
  - o İstifadəçilərin IP-ünvanları (təşkilat üçün)
  - o Login və paroldan istifadə etməklə (fərdi müştərilər üçün)
- 2. Abunəçilərinizin girişi olan kotentə nəzarət üçün
  - o Bütün nömrə
  - o Hər nömrədə ayrı-ayrı bölmələr
  - o Müəyyən dildə ayrı-ayrı bölmələrə nəzarət edin
- 3. Abunə haqqı ödənildikdən dərhal sonra, abunə müddəti ərzində girişə icazə verin
- 4. Xüsusi ödəmə müddəti təyin edin (müstərilərin ödəmələri arasındakı müddətin təyin olunması)
- 5. Yerləşmə servisini işə salan **geoyerləşmə** və **xəritələmə** imkanları eyni vaxtda müxtəlif məqalələrin çıxmasına imkan verir.

Redaktor imkanları

- 1. Məqalə redaktəsi üçün onlayn-WYSIWYG redaktor:
  - o Üslubun formatlaşdırılması: yarıqalın, kursiv və s.
    - o Mövcud daxili məqalələrə (eyni nəşrdə) linklərin olması
    - o Məqaləni bir neçə səhifəyə bölmək imkanı.
    - o Məqaləyə təsvir əlavə etmək
    - MC Word və OpenOffice.org-dan təmiz mətni nüsxələyib daxil etmək (yarıqalın və kursiv şriftlərini saxlamaq şərtiylə)
  - 0 Uzun məqalələrin səhifələrə bölünməsi üçün alt başlıqların əlavə olunması imkanları
- 2. Eyni vaxtda bir neçə müəllifin istifadəsini nəzərdə tutan vasitə
  - Bir jurnalist məqalə üzərində işləyərkən məqalə "blok edilir". Beləliklə, sistem bir başqasının da eyni məqalə üzərində işləmək istədiyini xəbər verir. Bu, müxbirlərin həmkarlarının gördüyü işi təsadüfən pozmasının qarşısını alır.
- 3. Məqalələrin bölmələrə görə qruplaşdırılması
- 4. Bölmələrin buraxılışa uyğun qruplaşdırılması
- 5. Bütöv buraxılışın eyni zamanda nəşr edilməsi
- 6. Abunəçilərə yalnız müəyyən buraxılışlara girmək imkanının verilməsi
- 7. Planlaşdırılmış nəşr: məqalə və ya buraxılışın müəyyən edilmiş gün və ya vaxtda avtomatik nəşri (yerləşdirilməsi). Məqalələr üçün aşağıdakıları planlaşdıra bilərsiniz:
  - 0 yerləşdirmək
  - o yerləşdirməni ləğv etmək
  - o məqaləni baş səhifədə göstərmək
  - o məqaləni bölmə səhifəsində göstərmək
- 8. Mövzu: Məqalələri kateqoriyalar üzrə bölüşdürün
  - o Neçə mövzunun olmasını istədiyinizi təyin edin
  - o Məqaləyə mövzunun nömrəsini əlavə edin
  - 0 Mövzunun alt mövzuları ola bilər və onların da öz növbəsində alt mövzuları ola bilər və sair

o Mövzuları digər dillərə tərcümə etmək olar

9. Dinamik çevik məqalə növləri

- "Məqalə növləri" sizə məqalənin formatını müəyyən etməyə imkan verir. Məsələn, siz yalnız "giriş" və "əsas hissə" ilə kifaytlənməyə bilərsiz.
- o Aşağıdakıları istədiyiniz sayda və kombinasiyada istifadə edə bilərsiniz:
  - tarix
  - birsətirli mətn sahəsi
  - WYSIWYG redaktorlu, çoxsətirli mətn sahəsi
  - mövzuların açılan siyahısı
- o Siz administrativ paneldə sahələrin sirasını dəyişə bilərsiniz
- o İstifadə olunmayan sahələri gizlədə bilərsiniz
- o Başlıqları tərcümə edə bilərsiniz
- o Sahədəki tarixin formatını dəyişə bilərsiniz
- 10. Media arxiv
  - o Təsvirləri elə sistemdəcə axtarıb baxın
  - o Təsvirlərin metaməlumatlarını redaktə edin
  - o Təsvirlərin ölçü növlərini istədiyiniz kimi dəyişdirin. Dəyişdirilmiş variantlar "keş"də qalır
- 11. Fayl qoşmaları
  - o Faylları məqalələrə qoşun
  - o Faylların mətn təsviri ola bilər
  - Faylın brauzerdə görstərilməsini, yaxud düşən pəncərədən yüklənməsini özünüz müəyyənləşdirə bilərsiniz
- 12. Şərhlər
  - o Oxucular məqalələrə şərh yaza bilərlər
  - o Şərhləri forumla calaşdırmaq olar
  - Çevik yanaşma vasitəsilə bütün oxuculara, yalnız abunəçilərə, yaxud yalnız saytda qeydiyyatdan keçənlərə şərh yazmaq imkanı vermək olar
  - 0 Şərhlərə moderatorluq etmək olar
  - o Müdafiə üçün reCAPTCHA plagini
- 13. Xəbərlər bürosu (News Desk) xəbər kanallarını, məsələn, "Thomson Reuters"i tuta bilər
- 14. Fayl qoşmaları olan əksəlaqə ismarıclar sistemi
- 15. Analiz, Məqalə təqvimləri, Məqalələrlə bağlı məsləhətlər, Şərhlər, Facebook, Əksəlaqə, GitHub və s. üçün nəzərdə tutulmuş **plagin sistemi** <u>https://github.com/newscoop</u> -dadır

Saytın dizaynı

"Newscoop"un onlayn-qəzet və jurnallar üçün hazırlanmış öz **şablon dili** var. Bu, sizə saytınızı istəklərinizə uyğun dəyişmək imkanı verir.

- Sizin aşağıdakılara girişiniz var:
  - o Nəşrlər
  - o Buraxılışlar
  - o Bölmələr
  - o Məqalələr
  - o Mövzular
  - o Hazırki istifadəçi
  - o Hazırki dil (məsələn, istifadəçiyə onun ana dilində olan məqalələri avtomatik göstərmək)
- IF və LIST operatorlarına nəzarət
- Digər şablonları qoşmaq imkanı var
- Sayt **SMARTY** şablonizatoru əsasında hazırlanıb. Bu isə asanlıqla dəyişikliklər etməyə və özgə modulları qoşmağa imkan verir

İdarəetmə

1. Ən çox istifadə olunan məlumatlar üçün tənzimlənən vicetli idarəetmə paneli (Dashboard)

- 2. "WordPress"dəki bütöv saytın və ya istənilən məqalənin NewsML formatına keçirilməsi
- 3. Mükəmməl girişənəzarət imkanı sizə bir neçə istifadəçi növündən yararlanmağa imkan verəcək:
  - o jurnalistlər
  - o redaktorlar
  - o fotoqraflar
  - o fotoredaktorlar
  - o abunə menecerləri
  - o sayt administratorları
- 4. Eyni zamanda bir neçə müəllifin əlaqə məlumatları ilə işləmək və onların məqalələrini izləmək funksiyası
- 5. Səhifə baxışlarının "JavaScript"in köməyi ilə toplanmış dəqiq statistikası. Bu veb-səhifələrin "keş" edilməsi ilə bağlı qeyri-dəqiqliklərdən uzaq olmağa imkan verir.
- 6. Bütün hərəkətlərin administrativ paneldə qeydiyyatı
- 7. Təhlükəsizlik
  - o Səhifə avtomatik skript hücumlardan reCAPTCHA vasitəsilə qorunur
  - 0 Parol serverə göndərilərkən şifrələnir
  - o Həm administrativ paneldə, həm sistemin kliyent hissəsində SSL-lə işləyir
- 8. Rezerv nüsxələmə
  - o Rezerv nüsxələmə və bərpa bilavasitə administrativ interfeysdə aparılır
  - "backup" (təkrarlamaq) və "restore" (bərpa etmək) komandalarının sıralaması bütöv saytı bir əmrlə nüsxələmək və öz əvvəlki görkəminə qaytarmaq imkanı verir.
  - o Bu əmrlər vasitəsilə saytınızı asanlıqla bir serverdən digərinə keçirə bilərsiniz
- 9. Səhvlər haqda avtomatik bildirişlər
  - Administrartiv interfeysdə işin gedişində səhv olarsa, problem haqda Newscoop komandasına xəbər vermək üçün xüsusi səhifə yaranacaq
  - Bundan başqa siz ismarıclarınızı, məsələn, təklif və ya xahişlərinizi bilavasitə administrativ paneldə göndərə bilərsiniz

Tərtibatçılar

- Açıq kodlu LAMP komplekti (Linux, Apache, MySQL и PHP)
- Newscoop və istifadə edilən bütün kitabxanalar GPLv3-ə tam uyğundur
- Plagin və alternativ interfeyslərin tərtibatı üçün nəzərdə tutulan, asan istifadə olunan obyekt səmtli API
- Asan oxunan kod
- Açıq tərtibat prosesi planlaşdırma, texniki şərtlər və digər məqalələr hamı üçün açıqdır. "Newscoop"un tərtibatı əslində kollektiv bir prosesdir.

Newscoop Pro

Newscoop Pro (http://www.sourcefabric.com/en/newscooppro/) – "Newscoop"dakı saytı daha da yaxşılaşdırmağa imkan verən xidmətlər toplusudur. "Sourcefabric"in beynəlxalq ekspert dəstəsi veb-dizayn və hostinqdən tutmuş, texniki dəstək və əlavə funksiyaların işlənməsinə qədər bütün məsələləri həyata keçirir ki, siz işinizi yüksək keyfiyyətli kontentin yaradılması üzərində cəmləyə biləsiniz.

İşin başlanğıcı

Newscoop müxtəlif dillərdə olan bir neçə nəşri eyni zamanda bir veb-serverdə yerləşdirməyə imkan verir. Newscoop vasitəsilə yeni onlayn-nəşrin yaradılması şərti olaraq 3 addımlıqdır:

Nəşrin konfiqurasiyası və lazımi şablonların müəyyənləşdirilməsi Nəşrinizin strukturunun hazırlanması (buraxılış və bölmələrlə) Kontentin əlavə edilməsi, idarə olunması və yerləşdirilməsi Bələdçinin bu hissəsi yuxarıdakı addımları atacaq redaktor və jurnalistlər üçün nəzərdə tutulub. Düşünək ki, sizin veb-server "Newscoop" la işləmək üçün hazırlanıb və nəşrinizə lazım olan bütün üzlüklər artıq yaradılıb.

Əgər siz serveri Newscoop üçün qurulan sistem administratorusunuzsa, serverdə işləmədən öncə bu bələdçinin administratorlar üçün nəzərdə tutulmuş instalyasiya və idarəetmə barədə fəsillərini oxumalısınız.

"İnstallation Steps"lə (addım-addım quraşdırma) irəliləyərkən standart üzlüyün quraşdırılması yolunu seçmisinizsə, bu üzlükdən istifadə edərək, "Newscoop"u öyrənə və öz üzlüyünüzü hazırlaya bilərsiz. Bu məsələ "Sourcefabric"də *The Newscoop 4 Cookbook* bələdçisində açıqlanır.

Sizin öz Newscoop serveriniz yoxdursa, bələdçinin göstərdiyi yolla getmək üçün "Newscoop"un nümayiş serverindən və "Sourcefabric"dəki üzlük nümunələrdən istifadə edə bilərsiz.

Giriş

İlk addım sizin Newscoop serverinizin adminisrativ interfeysinə girişdən başlayır. Bu yalnız sizin nəşrin əməkdaşları üçün açıq olan xüsusi interfeysdir. Sizin onlayn nəşrinizə abunə olan oxucular saytınızın baş səhifəsinə daxil olurlar.

Proqrama əsasən administrativ interfeysə girmək üçün siz brauzerin axtarış sətrinə saytınızın adını yazırsınız, ondan sonra isə "admin" sözü yazılır. Məsələn,

http://www.example.com/admin/

Əgər "Newscoop"u özünüz quraşdırmısınızsa, quraşdırma zamanı admin istifadəçisi üçün parolu özünüz təyin etməlisiniz (bu əməliyyat barədə detallı şəkildə "*İnstallation steps*" fəslində məlumat ala bilərsiz.). Yox, əgər özünüz quraşdırmamısınızsa, sistem administratorunuz logininizi-- (**istifadəçi adı**) və **parolu** sizə verməlidir. İinterfeys üçün sizə ingilis dilindən fərqli dil lazımdırsa, istifadəçi adı və parol sahələri altında açılan menyuya tıklayın (istədiyiniz dil siyahıda varsa). Sonra **Daxil ol** düyməsinə basın.

ogin	
Please login to continu	le.
Please enter your user n	ame and password
User name :	admin
Password :	••••••
Language :	English
Forgot your password?	Login

Siz əvvəl qeydiyyatdan keçərkən başqa dildən istifadə etmisinizsə, brauzeriniz sizin seçiminizi yadda saxlamışdır, yəni bu barədə məlumat qalır. Brauzer dili dəyişməyə imkan vermirsə, yadda saxlanmış məlumatı pozmalı olacaqsınız. Amma bunu etməmişdən əvvəl sizin veb-brauzerlə detallı tanış olun, pozmağın yolunu öyrənin. Məsələn, "Mozilla Firefox"-da saxlanmış məlumatı **Alətlər** menyusuna girib, **Son** tarixçəni poz opsiyasına tıklamakla pozmaq olar.

Hələ də Newscoop serveri olmayan jurnaistlər və media təşkilatları Newscoop nümayiş serverinin administrativ interfeysini tapmaq üçün daha bir ünvana baxa bilərlər:

http://newscoop-demo.sourcefabric.org/admin/

Unutmayın ki, nümayiş serveri açıq saytdır və orada şəxsi məlumat yerləşdirmək məsləhət deyil. Bu sistemdə cürbəcür girişlərin qeydləri yerləşdirilib. Onların parolları isə giriş səhifəsində göstərilir.

Əksəlaqə məlumatları

Siz "Newscoop"a ilk dəfə daxil olarkən əksəlaqə məluatlarının "Sourcefabric"ə göndərilməsi üçün icazə istəyən pəncərə görəcəksiniz. Sizin serverin quraşdırılması hagda məlumatlar "Sourcefabric"in "Newscoop"u mükəmməlləşdirməsinə imkan verəcək. Məlumatları göndərmək üçün "Hə, "Newscoop"a kömək" yazısına, birinci addımı sonraya saxlamaq istəyirsinizsə, "Bir həftədən sonra xatırlat" yazısına tıklayın.

Help N collect	Newscoop improve by lettin ted regularly in order to im	ng us know you are using prove your user experier	g it. This info will be nce.
Show	feedback data to be sent		
By clic	king on "Yes, help Newsco	oop" button, I agree to So	ourcefabric's privacy policy
	Remind me in 1 week	Don't remind me	Yes, help Newscoop

Bu məlumatlar <u>"Sourcefabric"in konfidensiallıq siyasətinə</u> uyğun olaraq toplanır. Görünən pəncərədəki keçiddən istifadə edərək həmin məlumatlarla tanış ola bilərsiniz. Məlumatı "Sourcefabric"ə göndərməzdən əvvəl nəzərdən keçirmək istəyirsinizsə, "**Göndərilmə üçün əksəlaqə məlumatını göstər**" keçidinə basın. Keçidi basanda məlumatın göstərildiyi pəncərə genişlənəcək.

Status	Front Se Page P	ection Page	Preview	Transla	te	Airtime 2.0	0.1 improves	stability a	nd upg	rades
100	0					Press rele	ase: Bookty	pe, open s	ource	
Publishe Publishe	Help New collected i Hide feed	scoop regulai back d	improve by 'ly in order ata	/ letting u to improv	is know yo ve your use	u are using er experiend	it. This info v ce.	will be		
	server			Apach	ne/2.2.14 (l	Jbuntu)			^	
	ipAddr	ess		127.0.	.1.1				Ξ	11
	ramUs	ed		11.39						
	ramTot	al		128						
	versior	1		4.0					~	
	By clicking	g on "Y	ës, help Ne	ewscoop	" button, I a	igree to Sou	urcefabric's p	orivacy pol	licy	4
	R	emind	me in 1 we	ek	Don't rem	ind me	Yes, help	Newscoo	р	100
hor	20	aye	Paye			Wikipedia	a Search		13	

Bütün məlumatı görmək üçün səhifəni sona qədər fırlada bilərsiniz. Pəncərəni bağlamaq üçün yuxarıda, sağ küncdəki **x** işarəsinə basa bilərsiniz.

Baş panel ("Mənim Newscoop"um)

İlk dəfə administrativ panelə daxil olduqda siz **Mənim** "**Newscoop**"**um** adlanan səhifəni görəcəksiniz. Bu, ən çox istifadə edilən administrativ funksiyaların vicetlərindən ibarət sahədir. Bura daxildir:

- Sizin məqalələr ("Newscoop"da qeydiyyatda olarkən yazdığınız)
- Dəyişiklik edilmiş məqalələr
- Göndərilmiş məqalələr (jurnalistlərin redaktor üçün hazırladığı yazılar)
- Yaxında dərc edilmiş məqalələr
- On populyar məqalələr (məqaləyə baxışların sayına görə)
- Gözləyən məqalələr (hansısa buraxılış üçün təyin olunmayan yazılar);
- Sourcefabric.org xəbərlərini oxuyan
- Sourcefabric xəbərlərinə abunə
- Xəritə ilə axtarış
- Wikipedia axtarışı
- Sourcefabric.org bloqlarını oxuyan

Sourcefabric.org News reader

Independent media make headlines with Newscoop 4

Newscoop 4 to be launched at Perugia International Journalism Festival

Newscoop 3.5.5 and Newscoop 4 RC4 security releases

Airtime 2.0.3 released, fixes critical security issue

Say hello to Airtime 2.0.2!

Sourcefabric.org newsletter subscript	ion	23
Get Sourcefabric newslette Your Email Address Email Format html O text O mobile I agree to the Privacy Policy Subscribe	r:	
Maps search		8 🌶
Provoz novičky C + Běloky Středokluky Hostouň Kněževes Přední Kněževes Přední Kopanina Dobroviz Jeneč Hostivijící	Cerny Vul Únětice tatenice Cimice Horoměřice Suchdol Sedlec přírodní park Sárka-Lysolaje Praha 7 Evropeka Praha 7 Praha	E55 Praha 18 Praha 19 Satal Vysotorcka a 8 Praha 14 3

20 🎤

Administrativ interfeysi öz tələblərinizə uyğunlaşdırmaq üçün hansısa viceti poza, yenilərini əlavə edə, yaxud onların yerlərini dəyişə bilərsiniz. Yeni vicet əlavə et keçidinə tıklamaqla potensial vidcetlər səhifəsini aça və istədiyinizi seçə bilərsiniz.

DASHBOARD	CONTENT 👻	ACTIONS 👻	CONFIGURE 🔻	USERS 👻	PLUGINS 👻
Dashboa	ard				
Add more	widgets				
Your Artic	cles				8 🕄

Vicetlər səhifəsində baş panelinizdə yerləşdirmək istədiyiniz hər yeni vicet üçün "**Newscoop"uma əlavə** et keçidinə tıklamalısınız. Sonralar Newscoop interfeysini və onun funksiyalarını daha yaxşı tanıdıqca seçiminizi dəyişə və dəqiqləşdirə bilərsiniz.

SHBOARD		ACTIONS 👻	CONFIGU	JRE 👻 USERS 👻 PLUGINS 👻
shboard >				
Widgets				
Go to dash	board			
Feed rea	ıder			Google gadget
+ Add to da	<u>ashboard</u>			+ Add to dashboard
Universati	eed reader.			Allows to use google gadgets on dashboard
Author:				Author:
Sourcefabric	o.p.s.			Sourcefabric o.p.s.
Version: 1.0				Version: 1.0
Homepage: www.source	fabric.org/			Homepage: www.sourcefabric.org/
License: GPLv3				License: GPLv3
Images				Files
+ Add to da	ashboard			+ Add to dashboard
Media arch	ive widgets.			Media archive widgets.
Author: Sourcefabric	0.D.S.			Author: Sourcefabric o.p.s.
Version: 1.0				Version: 1.0
Homepage: www.source	fabric.org			Homepage: www.sourcefabric.org
License: GPLv3				License: GPLv3

Bütün tələb olunan vicetləri interfeysə əlavə etdikdən sonra onların şriftinin rəngi qaradan yaşıla çevrilir, bu, vicetlərin aktiv olduğunu göstərir. "**Newscoop"uma qayıt** keçidinə tıklayıb, baş panel səhifəsinə qayıdın.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIG	ure 🗕 Users 🚽 Plugins 🚽
Dashboard >	
Widgets	
Go to dashboard	
Feed reader	Google gadget
	+ Add to dashboard
Universal feed reader.	Allows to use google gadgets on dashboard.
Author: Sourcefabric o.p.s.	Author: Sourcefabric o.p.s.
Version: 1.0	Version: 1.0
Homepage: www.sourcefabric.org/	Homepage: www.sourcefabric.org/
License: GPLv3	License: GPLv3

Hər bir vicetin azı 3 ədəd kiçik mavi piktoqramı olur (yuxarı sağ küncdə). Soldan sağa doğru hərəkət etdikdə bu piktoqramlardan viceti böyütmək, vicet haqda ümumi məlumat almaq və onu bağlamaq üçün istifadə edilir. Hər bir vicet böyüdüldükdə brauzerin bütün pəncərəsini tutur və digər vicetləri görünməz edir. Bağlamaq üçün nəzərdə tutulmuş piktoqrama tıkladıqda vicet əvvəlki ölçüsünə qayıdır və digər vicetlər də görünür.

CONTENT -	ACTIONS 👻	CONFIGURE 🔻	USERS 👻	PLUGINS 👻

board

e widgets

t Popular Articles					2	R ×
Showing 1 to 53 of 53 entries	5				Author: Sourcefabri Version: 1.0 Homenage:	k ic o.p.s.
≎ Name	Туре	Author	On Front Page	On Section Page	License: GPLv3	
Making the Most of a Small Apartment	News Article	Sarah Staffwriter	No	Yes	24	
August Street Cruise to Raise Money for Local Charities	News Article	Douglas Arellanes	No	Yes	41	

Bəzi vicetlərin həm də qayka açarı şəklində piktoqramı olur (yuxarıda, sağ küncdə). Bu, həmin vicetin quraşdırmalarını tənzimləməyə imkan verir. Məsələn, **Xəritə üzrə axtarış** vicetinin qayka açarı piktoqramına tıklamaqla xəritədə yerləşmə funksiyasını quraşdırmaq olar.

Maps search				58 🗡 🚯 🗙
Bustenrag . Lionoo	CYC3 10	Default loc	ation	
↑ ce	Černý Vůl Únětic	Praha, S	alvatorska 10	
← → Makotrasy Černovičky	Statenice			
Bēloky Tuchoměřice	Horoměřice	Save		
H Kněževes F	Přední	13	8	Satal
Flostouň	prirodni prirodni p	park	8 Praha 9	
Dobroviz	Nebušice Sárka-Lys	olaje	Praha 7 Praha 8	Cerný N
F48 Praha-Ruzvně	a. moska	Praha 6/2	Holešovice	Prana 14
	7 EVICE	Pr	aha	601
Jeneč Hostivice	Ruzyně 6		Praha 3 Male	ašice
	Praha 17	Praha 5	Praha 2	E65 29
Hájek Brve Sobin	Pizeňská		Praha.10	333
Chýně	Zličin		Praha 4	ALL AL
Roz	jadovska spojem		- She Hara	Hostivar Praha 15
Úhonice E50 Chrášťany	Prana 13			
rabelčice Rudná Jinočany	Reporyje	F	50 29 1	

İnterfeys girişlərə görə necə dəyişir

Newscoop administrativ interfeysinin görünüşü nəşrinizin ayrı-ayrı əməkdaşlarına verilən hüquqlardan asılı olaraq dəyişir. Hər bir istifadəçi yalnız onun istifadə edə biləcəyi opsiya və funksiyaları görür. Adi əməkdaş (redaktor, yaxud müxbir) administratorun (məsələn, naşir və ya baş menecerin) istifadə etdiyi funksiyaların yalnız bəzilərini görə bilir.

Siz Newscoop administrativ panelinə girdikdə qarşınızdakı menyuda sizin istifadə edə biləcəyiniz opsiyaları görürsünüz. Aşağıda iki adi istifadəçinin fərqli şəkildə gördüyü iki baş menyu nümunəsi verilib. Birinci, **Əməliyyatlar** bəndinin administratora görünən alt menyusudur:

DASHBOARD CONTENT -	ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -				
	Add new article				
	Add new staff member				
Dashboard	Add new subscriber				
	Add new user type				
Add more widgets	Add new article type				
	Add new country				
Your Articles	Edit your password 🛛 🔀 🕕				
	Import XML				
	Backup/Restore				
	On On				
≎ little Section Webco	de Type Author Status Front Section Preview Translate Page Page				

İkinci şəkildə isə eyni bəndin jurnalistə görünən alt menyusu verilir.

DASHBOARD CONTENT -	ACTIONS - PLUGINS -
	Add new article
Dashboard	Edit your password
Add more widgets	

Əsas menyu

"Newscoop"un əsas menyusu "**Newscoop"um** səhifəsinə keçid və istifadəçinin hüquqlarından asılı olaraq beşə qədər alt menyudan ibarətdir. Alt menyular bunlardır:

Məzmun, Əməliyyatlar, **Tənzimləmələr**, **istifadəçilər** və **Plaginlər**. Aşağıdakı menyular bütün opsiyalardan istifadə hüququ olan administrator üçün nəzərdə tutulub.

Məzmun

Menyunun bu hissəsində siz serverdə yerləşdirilmiş **Nəşrləri**, oxucuların **Şərhlərini**, **Geriyə əlaqə** səhifəsinə keçidi, **Media arxivi** və Newscoop məlumat bazasındakı məqalələrin **Axtarış** səhifəsini tapacaqsınız. Burda həmçinin **Tamamlanmamış məqalələrə** və **Seçilmiş məqalələrin siyahısına** baxış üçün keçidlər var.

DASHBOARD	CONTENT 👻	ACTIONS		CONFIGURE 🔻	USERS 👻	PLUGINS	•
	Publications						
	Comments						
Dashboar	Feedback						
	Media Archive						_
Add more wi	Search						
	Pending articles						
Your Article	Featured Article Li	sts 📐			80	× .	Sour
	The Prague Times	, K	۱.			Ir	ndep
Showing 1				I		N	lews

Hər bir nəşrin son üç buraxılışı üçün sürətli keçid və hər buraxılışın rubrikalarının siyahısı mövcuddur. Ən son buraxılış yaşıl rənglə bildirilir.

ASHBOARD	CONTENT	- АСТ	'IONS 👻	CONFIGU	RE 👻	USERS	 PLUG 	INS 🔻
Dashboar	Publication	ns						
	Comments	6						
Add more wir	Feedback							
	Media Arc	hive						
Your Article:	Search							
	Pending a	rticles						
Showing 1	Featured A	Article Lists						
	The Pragu	e Times	Þ	2. September	r 2014 (Cze	ech)	0	
≎ Title	Section	Webcode	Туре	1. August 20:	14 (Czech)	Þ	1. Sport	N
Neurosen						Pa	2. Property	Ъ
World Cup has a	Sport	hy7r7	News	Administrator	Published	Ye:	3. Travel	
winner! (en)							More	
Showing 1 to	1 of 1 entries						More	

Əməliyyatlar

Bu bənd ən çox istifadə olunan funksiyalara sürətli keçid imkanı verir (məsələn, **Yeni məqalə elavə** et və **Parolu redaktə et** funksiyalarına). Burda həmçinin **XML import** və **Rezerv nüsxələmə** servislərinə keçidlər var.

DASHBOARD CONTENT 👻	ACTIONS		CONFIGUR	E 👻	USERS	- PLU	GINS 👻
	Add new	article					
	Add new	staff mer	nber				
Dashboard	Add new	subscrib	er				
	Add new user type						
Add more widgets	Add new	article ty	ре				
	Add new	country					
Your Articles	Edit your	passwor	d				28 🚯
	Import XN	۸L		_			
	Backup/F	Restore					
≎ Title Section Webco	le Type	Autho	r Status	On Front Page	On Section Page	Preview	Translate

Tənzimləmələr

Burda nəşrinizin **Sistem tənzimləmələrini** quraşdıra və başqa tənzimləmələr apara bilərsiniz. **Üzlük** "Newscoop"un məzmun görünüşünü oxucu və abunəçilər üçün təyin edən fayllardır. **Məqalə növü** məqalələrinizin formatını təsvir edir, **Mövzular** isə onları kateqoriyalar üzrə bölməyə imkan verir. **Dil** opsiyaları müxbirin məqalə yazarkən istifadə edəcəyi dili təyin etmək üçündür.

Ölkələr opsiyası hər-hansı ölkənin adını yerli dildə göstərməyə imkan verir. Jurnal düyməsinə basmaqla sistemdə kollektivinizin bütün üzvlərinin son hərəkətlərini görə biləcəksiniz. Yardım funksiyası sizin serverdən "Sourcefabric"in yardım xidmətinin mühəndislərinin işinə kömək üçün göndəriləcək məlumatları təyin edir. Təsvirin işlənməsi məqalədə istifadə olunan müxtəlif təsvirlər üçün ölçü növlərini təyin etməyə və nəhayət, APİ "Newscoop"un Aplikasiya Proqramlama İnterfeysini tənzimləməyə imkan verir.

DASHBOARD	CONTENT	- АСТ	ions 🗸	CONFIGURE 🔻	USERS	PLU	Igins 🔻
Dashboard				System Preference Themes	s		
Add more widg	ets			Article Types Topics			
Your Articles				Languages			
				Countries			
Showing 1 to	1 of 1 entries			Logs			
				Support			
≎ Title	Section	Webcode	Туре	Image Rendering		On Section	Preview
				API	N	Page	
Newscoop							

İstifadəçilər

Burda siz **İstifadəçiləri idarə et** funksiyasıyla nəşrinizin istifadəçilərini, **Müəllifləri idarə et** opsiyası ilə müəllifləri idarə edə, **İstifadəçi Növlərini İdarə et** opsiyası ilə istifadəçilərin növünü təyin edə bilərsiz. **Yeni Hesab Yarat** opsiyası isə hesab açmağa imkan verir. **Müəllifləri idarə et** opsiyası sizə yazan müəlliflərlə əlaqə yaratmağa və onlar haqda məlumatları yerləşdirməyə, eləcə də onların işlədiyi məqalələri izləməyə imkan verir. Müəllifləri idarəsi səhifəsindən ayrıdır və bu, müəllifin öz Newscoop hesabı olmadıqda belə müəllifin idarə olunması funksiyasını həyata keçirməyə imkan verir.

Vashboard Manage Users Manage Authors Manage User Types Create new account Your Articles	BOARD	CONTE	NT 👻	ACTIONS	- C	ONFIGUR	E 🔻	USERS	- PLI	JGINS 🔻
Manage Authors Manage User Types Create new account Your Articles								Manage	Users	N
Ashboard Manage User Types Create new account Your Articles State 1								Manage	Authors	~
Add more widgets Your Articles	Dashboa	ard						Manage	User Type	s
Add more widgets Your Articles								_ .		
	dd more v	vidgets						Create n	iew accour	nt
	Add more v Your Artic	vidgets les						Create n	new accour	nt 22 📵 🤉
	Add more v Your Artic	vidgets les						Create n	new accour	nt 🔀 📵 🤉

Plaginlər

Bu alt menyu "Newscoop" un əlavə funksiyalarına (o cümlədən <u>https://github.com/newscoop/</u> -da göstərilən hansısa plaginlərə) giriş imkanı verir.

ACTIONS -	Configure 👻	USERS 👻	Plugins 🔻	
			Manage Plugins	k

Kömək və Çıxış

Administrativ interfeysin sağ yuxarı küncündə sizin adınızın (istifadəçi adı) sağında iki əlavə keçid yerləşir. **Kömək** keçidi Sourcefabric saytında bu bələdçinin onlayn versiyasını açacaq. **Çıxış** keçidinə klik etməklə siz iş sessiyasını sona çatdırıb, yenidən administrativ panelə giriş səhifəsinə keçəcəksiniz.

Nəşrin tərtibatı

Newscoop qəzet və jurnalların adətlərinə uyğun iyerarxik bir struktura malikdir: Nəşrlər, Buraxılışlar, Rubrikalar və Məqalələr. Hər bir nəşr buraxılışlardan, hər buraxılış rubrikalardan, hər bölmə isə məqalələrdən ibarətdir.

Keçidlərin naviqasiya zənciri administrativ interfeysin hər bir səhifəsində var (baş naviqasiya menyusunun altında). Onun köməyi ilə nəşriyyat iyerarxiyasının müxtəlif səviyyələri arasında sürətli naviqasiya yaratmaq mümkündür. Hansısa nəşr tərtib olunan kimi iyerarxiya **Məzmun** menyusunun ən aşağı hissəsində də görünəcək.

DASHBOARD	CONTENT -	ACTIONS 👻	Configure 👻	USERS 🔻	PLUGINS 🔫
Content > Public	ation: The Prague 1	Times >			

Məsələn, "The Prague Times" adlı nəşrin adına klik etdikdən sonra məhz bu qəzetin buraxılışlarını görəcəksiniz. Konkret buraxılışın adına, ya da nömrəsinə tıklasanız, rubrikalar açılacaq. Rubrikaya klik edəndə məqalələr açılacaq. Və nəhayət, məqalənin başlığına klik etsəniz, siz onu redaktə etmək üçün açar, redaktə edə bilərsiniz.

Ola bilər ki, sistem administratorunuz sizə lazım olan nəşri artıq yaradıb. Yeni nəşri yaratmaq üçün baş naviqasiya menyusunda **Məzmun** düyməsinə basıb, açılan alt menyuda **Nəşrlər düyməsini klikləyin**. **Nəşrlərin siyahısı** səhifəsi açılanda **Yeni nəşri əlavə et** düyməsinə basın.

SHBOARD	CONTENT 👻	ACTIONS 👻	CONFIGURE 👻	USERS 👻 PLU	gins 🔻
ntent >					
Publica	ation List				
+ Add ne	w publication				
+ Add ne Number	Name (click to see issues)	Default Site Alias	Default Language	Comments enabled	URL Ty

Əgər sizin hesabınızda idarəetmə hüququ yoxdursa, siz **Yeni nəşri əlavə et** opsiyasını görməyəcəksiniz. Bu halda sistem administratorunuzdan xahiş edə bilərsiniz ki, giriş hüquqlarınızı artırsın. Unutmayın ki, yaxşı administrator giriş hüquqlarını hamıya vermir. Siz xüsusi işçilərin siyahısına daxil deyilsinizsə, nəşrlər siyahınızda yalnız sizin Newscoop serverdə yaradılmış və yerləşdirilmiş nəşrlər görünəcək.

Yeni nəşri əlavə et pəncərəsində üç bölmə var: solda Ümumi atributlar və Şərhlər və sağda Abunə üçün öncədən təyin. Bu bölmələrin altında Yadda saxla düyməsi var.

Ümumi atributlar bölməsində aşağıdakı opsiyalar yerləşir:

• Nəşrin başlığı (məsələn, "The Prague Times")

- Öncədən təyin üzrə saytın alternativi bu sizin nəşrinizin yerləşdiriləcəyi veb serverin adıdır (məsələn, www.example.com). Bu alternativ sistem administratorunuzun veb serverdə sazladığı "ServerName"ə uyğun gəlməlidir. Əlbəttə, əgər Newscoop altkataloqa quraşdırılmayıbsa, məsələn, <u>www.example.com/subdirectory/</u>. Siz URL ünvanı administratorunuz serveri sazladıqdan əvvəl açmaq istəsəniz, səhv etdiyiniz haqda məlumat görəcəksiniz. Məlumatda bildiriləcək ki, nəşrin adı təyin edilməmişdir.
- Dilin öncədən təyini nəşrin oxuclara hansı dildə görünəcəyini təyin edir
- URL növü ya tam URL, ya da xəbər bülletenləri və sosial media postları üçün daha rahat olan qısa URL təyin etməyə imkan verir
- Axtarış sistemləri üçün optimallaşdırma (SEO) məqalələrinizin internetdə daha tez tapılmasına kömək edir.

Şərhlər bölməsində aşağıdakı sahələr var:

- Şərhə icazə verilsin? Oxucuların məqalə üçün şərh qoymasını istəyirsinizsə, bu sahəni qeyd etməlisiniz
- Məqalələrə şərhə öncədən icazə verilsin? Bu sahəni qeyd etsəniz, hər yeni məqalə üçün şərh yazmağa icazə verilmiş olur
- Abunəçilərin şərhlərini moderasiya edək? Bu sahəni qeyd etsəniz, abunəçilərin şərhləri nəşrin əməkdaşı tərəfindən yoxlanılmayanadək oxuculara görünməyəcək
- Hamıya şərh etmək icazəsi verilsin? Bu sahə qeydiyyatdan keçməmiş bütün istifadəçilərə məqalələrə şərh yazmaq imkanı verir
- Hamının şərhlərini moderasiya edək? Bu sahəni qeyd etsəniz, hamının (qeydiyyatdan keçməmiş abunəçilərin də) şərhləri nəşrin əməkdaşı tərəfindən yoxlanılmayanadək görünməyəcək
- Spama qarşı CAPTCHA istifadə edilsin? Oxucu şərh qoymaq üçün hərf və rəqəmlərdən ibarət kombinasiyanı yığmalıdır
- Moderator ünvanı. Şərhlər moderasiya edilirsə, bu sahə daxil olunmalıdır. Səhifəyə yazılan hər yeni şərh barədə moderatorun elektron ünvanına bildiriş daxil olur (məsələn: editor@example.com-a)
- Kimdən. Moderatora göndərilən məktubun üstündə göndərənin ünvanı göstərilir. Bu, sistemdə nasazlıq halları üçün aktiv bir ünvan olmalıdır. Məsələn, robot@example.com

General attributes	
Name:	The Prague Times
Default Site Alias:	www.example.com
Default language:	Český 🔄 Edit languages
URL Type:	short names 🗸
Search engine optimization:	 ✓ Article title ✓ Article keywords □ Article topics
Comments	
Comments enabled?:	$\checkmark$
Article comments defa	ult to enabled?: 🗹
Subscriber comments r	moderated?:
Public allowed to comm	nent?:
Public comments m	noderated?:
Use CAPTCHA to preve	ent spam?:
Moderator Address:	editor@example.com
From Address:	robot@example.com
	Save 🔓

Yadda saxla düyməsini basdıqdan sonra Newscoop yeni nəşrin yaradıldığını təsdiqləyəcək. Nəşrin tənzimlənməsi səhifəsinə istədiyiniz anda—**Nəşrlərin Siyahısı**, sonra isə **Tənzimləmə** pəncərəsinə tıklamaqla qayıda bilərsiniz.

DASHBOARD		ACTIONS 👻	USERS 👻	PLUGINS 👻
Content > Publicat	tion: The Prague	Times >		
Configure	publication			
🕈 Publicatio	n List Go To	Issues 🔿		
+ Add new put	blication 🗙 D	elete		
Publication cr	eated.			

Nəşrin müxtəlif adları

Newscoop eyni veb serverdə bir neçə nəşrə imkan verir və sistem administratoru bu nəşrlərin hər birinə xüsusi ad verməlidir. Ancaq eyni nəşrə müxtəlif şərti adlar verilə bilər. **Sayt Adının Öncədən Təyini** opsiyasından sağda **Adı Redaktə et** keçidi var.

DASHBOARD		ACTIONS -		USERS
Content > Pub	lication: The Prague Tim	ies >		
Configu	re publication			
🔶 Publica	ation List Go To Iss	ues 🔿		
+ Add new	publication × Dele	ete		
Gene	eral attributes			
	Number:	1		
	Name:	The Prague Ti	mes	
	Default Site Alias:	www.example	.com 🔽 Edi	it aliases
	Default language:	Česky	✓ Edit lan	guages
	URL Type:	short names	•	
Search	n engine optimization:	Article title	words cs	

Bu opsiyaya tıklmaqla **Nəşrin Adları** səhifəsini açırsınız. Sonra **Yeni Ad Əlavə et** opsiyasına tıklayıb, istədiyiniz qədər sayt adı əlavə edə bilərsiniz. Əvvəlcədən müəyyən olunmuş addan başqa bütün adları sağ tərəfdə qırmızı rəngdə göstərilən **x** işarəsini basmaqla poza bilərsiniz.

DASHBOARD CONTENT	۲ ~~-~~	ACTIONS 👻	CONFIGURE 🔻	USERS
Content > Publication: The Pra	ague Tim	es >		
Publication Aliases				
+ Add new alias				
Alias (click to edit)	Delete	•		
www.thepraguetimes.com	×	_		

Bu adların hamısının etibarlı DNS-i və veb serverə virtual host girişi (Newscoop sistem administratoru tərəfindən yaradılmış) olmalıdır ki, funksiyalarını yerinə yetirə bilsinlər. Apache veb serverinin virtual host quraşdırmalarının nümunəsini görmək üçün *Manual (əllə) quraşdırma* bölməsinə baxa bilərsiniz.

Abunə tənzimləmələri

Nəşrin tənzimlənməsi səhifəsinin sağındakı sahələr abunə tənzimləmələrinə aiddir. Siz onları sonra istədiyiniz kimi nizamlaya bilərsiniz. Əvvəlcə abunəniz üçün **zaman vahidini** (günlər, aylar, həftələr, yaxud illər) seçməlisiniz.

Siz iki növ abunə quraşdıra bilərsiniz: ödənişli və test. Ödənişli abunənin aşağıdakı xüsusiyyətləri var:

- Valyuta (pul vahidi): abunənin pul vahidi. Abunə üçün sorğu göndərilibsə və valyuta tənzimləmələri hətta ödənişə qədər dəyişdirilibsə, ödəniş məlumatı düzğün yadda saxlanılacaq.
- Rubrikanın zaman vahidinə görə qiyməti:
  - o bir dil üçün: hansısa rubrikaya müəyyən bir dildə girişin qiyməti
  - o bütün dillər üçün: rubrikaya mövcud bütün dillərdə girişin qiyməti
- Zamanın öncədən təyin edilməsi: ödənişli abunənin adi müddəti. Bu göstərici, oxucu veb səhifə vasitəsilə abunə olursa, tətbiq edilir. Abunə müddəti administrativ interfeys vasitəsilə dəyişdirilə bilər.

Daid subscriptions Currency: USD Time unit cost per one section: - one language: 1.00 - all languages: 2.00 Default time period: 1 time units Trial subscriptions 1	Time Unit:	months -	
Currency: USD Time unit cost per one section: - one language: 1.00 - all languages: 2.00 Default time period: 1 time units Trial subscriptions 1	Paid subscriptions		
Time unit cost per one section: - one language: 1.00 - all languages: 2.00 Default time period: 1 time units Trial subscriptions	Currency:	USD	
- one language: 1.00 - all languages: 2.00 Default time period: 1 time units Trial subscriptions	Time unit cost per on	e section:	
- all languages: 2.00 Default time period: 1 time units Trial subscriptions	- one language:	1.00	
Default time period: 1 time units Trial subscriptions	- all languages:	2.00	
Trial subscriptions	Default time period:	1	time units
	Trial subscriptions		
Default time period: 1 time units	Default time period:	1	time units

Ölkələr üzrə abunə tənzimləmələri

Abunə tənzimləmələri opsiyasının altında sağda Ölkələr üzrə abunə tənzimləmələri keçidi olacaq. Bu, sizə müxtəlif ölkələr üzrə müxtəlif müddətləri təyin etmək imkanı verir.

Subscription defaults					
Time Unit:	months -				
Paid subscriptions					
Currency:	USD				
Time unit cost per on	e section:				
- one language:	1.00				
- all languages:	2.00				
Default time period:	1	time units			
Trial subscriptions					
Default time period:	1	time units			
Set subscription settings by country					

Bu keçid **Ölkələr üzrə abunə tənzimləmələri** səhifəsini açır, orda isə **Ölkələr üzrə abunə tənzimləmələrini nizamla** keçidi var.

ASHBOARD CONTENT ACTIONS CONFIGURE USERS PLUGI							
Content > Publication: The Prague Times > Subscription Settings by Country + Set subscription settings for a country	HBOARD	CONTENT -	ACTIONS -	CONFIGURE 👻	USERS		PLUGINS 👻
Subscription Settings by Country + Set subscription settings for a country	Intent > Publication: The Prague Times >						
	Subscription Settings by Country						
	 Set subsc 	ription settings for	a country				
Country Default time period (months): Delete	Country	Default time period	(months):	Delete			
trial subscription paid subscription	(all als day a dist						

Bu keçid ölkə seçmək və ödənişli, eləcə də test abunələrinin müddətini təyin etmək üçün menyusu olan səhifəni açır. Yadda saxla düyməsini bassanız, **Ölkələr üzrə abunə tənzimləmələri** səhifəsinə keçəcəksiniz. Orda sizin bayaq nizamladığınız tənzimləmələr göstəriləcək.

Üzlüklərin seçilməsi

Nəşri yaradandan sonra atmalı olduğunuz addım üzlüyün seçilməsidir. Nəşrin görkəmini və oxucular üçün funksionallığını məhz üzlük müəyyən edir. **Tənzimləmə** alt menyusunda **Üzlüklər** opsiyasına tıklasanız, sizin sistem administratorunuzun hazırladığı mümkün üzlüklərin (*The New Custodian,* yaxud *Rockstar* kimi)

göstərildiyi **Üzlüyün İdarə edilməsi** səhifəsi açılacaq. Siz həmçinin *Boş* adlanan üzlük görə bilərsiniz, bu, sizin öz üzlüyünüzü yaratmaq üçün hazırlanmış layihədir. Serverinizə yeni üzlüklər əlavə etmək üçün Üzlüklərin İdxalı və İxracı bölməsinə baxın.

Hazırki nəşrlərin hər birində cədvəlin yuxarısında müfaviq keçid var. Məsələn, "The Prague Times" a baxaq.

DASHBOARD CONTENT CACHONS	CONFIGURE USERS	PLUGINS -
Configure > Themes		
Theme management		
∓ Import theme		
Available themes Sample Publicatio	n The Prague Times	
•	≎ Theme name / version	Compatil
	The New Custodian // version 1.0	4.0 Theme for N
Long on Courts Careful Mars with Information Long on Courts Careful Mars with Information Long to the sector of the	Design: Sourcefabric	
	Issue page	
	Section page	
	Article page Click to enlarge	

Hər üzlüyün əsas şablonlarına səhifənin solundakı pəncərədə, mouzu **Nəşr səhifəsi**, **Bölmə səhifəsi** və **Məqalə səhifəsi** keçidləri üzərində gəzdirməklə göz atmaq olar. Keçidlərdən hər-hansına tıklasanız, açılacaq pəncərədə ətraflı baxış keçirə bilərsiniz. Pəncərənin sol tərəfində, yuxarıdakı **x** işarəsinə tıklamaqla onu bağlamaq olar.

Yeni nəşrə üzlük təyin etmək üçün seçilmiş üzlük cədvəlinin sağ hissəsindəki **Əməliyyatlar** düyməsinə basın. Açılan menyuda **Nəşrə əlavə et** düyməsinə və yaratdığınız nəşrin adına tıklayın. Bununla sizin nəşr üçün üzlüyün müstəqil nüsxəsini yaradırsınız. Newscoop serverindəki digər nəşrlərin üzlüklərinə dəyişiklik sizin nəşrə təsir etməyəcək.

\$	
Actions	Sample Publication
 Edit 	The Prague Times
 Export (zip) 	3
× Delete	]
Actions	

Newscoop Əməliyyatlar menyusundan yuxarıda **Uğurla təyin olundu** xəbərini göstərəcək. Nəşriniz üçün qoşma seçdiyiniz üzlüyü göstərməlidir. Lazım gələrsə, üzlük nəşrdən bu qoşmadakı **Əməliyyatlar** menyusu vasitəsilə ayrıla bilər.

ASHBOARD CONTE	NT 👻	ACTIONS		CONFIGUR	E 🔻	USERS 🔻	PLUGINS 👻
Configure > Themes							
Theme managen	nent						
∓ Import theme							
Available themes	Sample	Publication		The Prague 1	Times		
			\$ T	heme name	versio	ı	Compatil
	A set of the set of th	Control No.20 Contro	Th ver: De:	sion 1.0 sign: Sourc	Custo efabric	dian //	4.0 Theme for N
Provide the second seco	Alexandro de esta esta esta esta esta esta esta est	Conferences and a set of the second and a second seco		lssue page		Click to enlarge	
Note: United States of the Sta	And the second s	an Gern Brei Bann		Section page Article page			
Showing 1 to 1 of 1 entries	(filtered fror	n 2 total entrie	es)				

İndi siz yeni üzlüyə uyğun olan şəkil nümunələrini yükləməlisiniz. Detallarla tanış olmaq üçün Şəklin *Təqdimatı* bölməsinə baxın.

Buraxılışın yaradılması

Nəşrinizi müvəffəqiyyətlə yaratdıqdan sonra baş menyuda **Məzmun**, sonra da **Nəşrlər** opsiyasına klik edin. **Nəşrlər siyahısı**nda sizin yeni nəşrin adına tıklayın (məsələn, "The Prague Times"). Siz hələki boş olan **Buraxılışlar siyahısı**na keçəcəksiniz.

DASHBOARD	CONTENT 👻	ACTIONS -	CONFIGURE 👻	USERS 👻	PLUGINS 👻
Content > Public	ation: The Prague	Times >			
Issue List	t				
No issues.	ion List 🕂 Add	d new issue			

Yeni buraxılış əlavə et keçidinə tıklayın. Əgər ilk buraxılışı yaradırsınızsa, əsas məlumatı daxil etmək üçün sahələri olan səhifə görəcəksiniz.

DASHBOARD	
Content > Publica	tion: The Prague Times > Issues >
Add new is	sue
Add new iss	ue
Name:	April 2012
Language:	Český 🗾
Number:	1
URL Name:	2012_1
	Save Cancel

Başlıq sizin buraxılışınız üçün müəyyən etdiyiniz addır və bu adın dilini aşağıda yerləşən **Dil** menyusunda seçirsiz. **Nömrə** bu buraxılışın unkial identifikatorudur. Bu ilk buraxılışdırsa, 1 rəqəmi uyğun olar. Buraxılış nömrəsi təyin edildikdən sonra dəyişdirilə bilməz.

Nəşrinizin köhnə buraxılışlarını da eyni Newscoop serverinə əlavə etmək planınız varsa, birinci buraxılışın nömrəsi öncəki buraxılışların davamı olmalıdır. Məsələn, "Newscoop"a keçməzdən öncəki son buraxılışın nömrəsi 154 olubsa, "Newscoop"da yaratdığınız birinci buraxılışın nömrəsi 155 olmalıdır. Çünki Newscoop buraxılışın ən son yaradılmış nömrəsinin məqalələrini saytın baş səhifəsində nümayiş etdirir. Buraxılışın

daha yuxarı nömrəsindən başlamaq məqbuldur ki, sonradan əvvəlki buraxılışların arxivini əlavə etmək mümkün olsun.

URL adı sahəsini o halda doldurmağa dəyər ki, nəşrinizi yaratdığınız zaman URL növü üçün qısa ad müəyyən edəsiniz. Bunun üçün rəqəm, hərf və "altdan xətt" istifadə edilə bilər. Digər durğu işarələri və ya boşluq yolverilməzdir. Bu ad oxucularımızın brauzerinin ünvan sətrində görünəcək. Məsələn, siz "2012_1" daxil etəsniz, bu buraxılışın URL-i belə olacaq:

http://www.example.com/2012_1

Yadda saxla düyməsini basmaqla siz **Buraxılış parametrlərini dəyiş** səhifəsinə keçəcəksiniz. Orda buraxılış üçün müxtəlif opsiyalar quraşdırıla bilər. Səhifənin solunda baş səhifə, rubrika və məqalə səhifələri üçün oncədən təyin edilən üzlüklərin tənzimləmələri yerləşir. Əgər sizin öz üzlüyünüz yoxdursa, onu "Newscoop"la birlikdə təklif edilən üzlüklər siyahısından seçə bilərsiniz (*Üzlük seçimi* fəslinə baxın).

DASHBOARD CONTENT	- АСТ	ions 👻	CONFIGU	JRE 👻	USERS
Content > Publication: The P	rague Times	> Issue: Ap	ril 2012 (Čes	ský)⇒	
Change issue deta	ils				
🗲 Issue List 🛛 Go To	Sections 🛱	>			
+ Add new issue 🛛 🔍	Preview	👿 Tran	slate	× Delete	
Change issue details					
Number:	1				
Name:	April 2012				
URL Name:	2012_1				
Language:	Český		·		
Publication date (yyyy-mm-dd):	Click here	to publish t	his issue		
Default templates					
Issue Theme:	ZEN* 🖵				
Front Page Template:	<default></default>	-			
Section Template:	<default></default>	-			
Article Template:	<default></default>	•			
	Save	6			

Buraxılışın nəşri cədvəli

Buraxılış parametrlərini dəyiş səhifəsinin sağında buraxılışın nəşr cədvəlini tərtib etməyə imkan verən bloklar var. Burda buraxılışın yerləşdirilməsi üçün tarixi və vaxtı təyin etmək olar, eləcə də yerləşdirmənin ləğvini tənzimləmək olar.

USERS	- PLUG	gins 👻			
	Issue Publis	shing So	chedule		
	Date/Time	Action	Publish all articles	Delete	
	No events.				
	Schedule	a new ac	tion		
		Date:	2012-04-01		
		Time:	09 : 00		
		Action:	Publish		
	Publish all	articles:	Yes 🗸		
		Sa	ave 😽		

Mümkün əməliyyatlar **Buraxılışın nəşr cədvəlində** göstərilir. Hər-hansı əməliyyat sağda yerləşən qırmızı rəngli **x** işarəsinə tıklamaqla cədvəldən silinə bilər.

USERS	- PLUGINS -			
ļ	Issue Publishing Sch	nedule		
	Date/Time	Action	Publish all articles	Delete
	2012-04-01 09:00:00	Publish	Yes	×
	Schedule a new act	ion		
	Date:	2012-05	-01	
	Time:	09 : (	00	
	Action:	Unpublis	sh 📕	
	Publish all articles:	No 🗸		
	Sav	ve G		

Əvvəlki buraxılışın nüsxələnməsi

Bu, sizin yaratdığınız ilk buraxılış deyilsə, **Buraxılış siyahısı** sahəsində **Yeni buraxılış əlavə et** keçidinə tıklayandan sonra fərqli səhifə görəcəksiniz. Burda iki fərqli əməliyyata keçid var: **Əvvəlki buraxılışın** strukturunu istifadə et və **Yeni struktur yarat**.

DASHBO	DARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -			
Content	> Publication: The Prague Times > Issues >			
	Use the structure of the previous issue			
	Copy the entire structure in all languages from the previous issue except for content. You may modify it later if you wish.			
	Create a new structure			
	Create a complete new structure.			
	You must define an issue type for each language and then sections for them.			

Əlavə buraxılışların yaradılması zamanı siz adətən **Əvvəlki buraxılışın strukturunu istifadə et** opsiyasını seçəcəksiniz. Çünki o, yeni buraxılışı da avtomatik olaraq əvvəlki buraxılışın aid olduğu bölmədə-rubrikada yaradacaq. Ona görə də sizə lazım ola biləcək bütün bölmələri ilk buraxılışın strukturunu nüsxələməzdən əvvəl yaratmalısınız. Bu opsiya yeni buraxılış nömrəsini təyin etməyə imkan verən səhifəni açır.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS		USERS 👻	PLUGINS -		
Content > Publication: The Prague Times > Issues >					
Copy previous issue					
Copy structure from issue number 1					
Issue Number: 2					
Save					

Yeni buraxılışın bölmələri boş olacaq və siz ora yeni məqalələri əlavə edə biləcəksiniz. Lakin əvvəl yeni buraxılış üçün **Başlıq** təyin etmək lazımdır. Çünki başlıq sahəsi avtomatik olaraq yenilənmir və öncəki buraxılışın adı ilə başlayır. Bundan başqa buraxılış üçün unikal **URL ad** lazım olacaq. **Başlıq** və **URL ad** dəyişdirildikdən sonra **Yadda saxla** opsiyasına tıklayın ki, buraxılış yenilənsin.
DASHBOARD CONTENT	- ACTI	ions 👻	CONFIGUR	E 👻	USERS
Content > Publication: The P	rague Times	> Issue: Apr	il 2012 (Česky	ý) >	
Change issue deta	ils				
🗲 Issue List 🛛 Go To	Sections 🛱	>			
+ Add new issue 🛛 🔍	Preview	🔯 Trans	slate 🗙	Delete	
Change issue details					]
Number:	2				
Name:	May 2012				
URL Name:	2012_2				
Language:	Český	-	·		
Publication date (yyyy-mm-dd):	Click here	to publish th	nis issue		
Default templates					
Issue Theme:	ZEN* 💌				
Front Page Template:	<default></default>	•			
Section Template:	<default></default>	•			
Article Template:	<default></default>	•			
	Save	6			

Rubrikanın yaradılması

Buraxılışlar siyahısını görmək üçün əsas menyuda **Məzmun** opsiyasına, sonra sizin nəşrin adına tıklayın. **Buraxılışlar siyahısı** görünəndən sonra buraxılışın başlığına klik edin, **Rubrikalar siyahısı** açılacaq. Yeni buraxılışın əvvəl heç bir bölməsi olmur.

DASHBOARD		ACTIONS -	CONFIGURE 🔻	USERS 🔻	PLUGINS 🔻
Content > Public	cation: The Prague	Times > Issue: Ap	pril 2012 (Český) >		
Section L	ist				
No sections	st 🕂 Add new	section			

Yeni rubrika əlavə et keçidinə klikləməklə siz müvafiq səhifəni görəcəksiniz. Burda siz yeni rubrika üçün Başlıq, Nömrə və URL adı müəyyən etməlisiniz. Sonralar rubrikanın adını dəyişə bilərsiniz, lakin rubrika nömrəsi yeni rubrika yaradılanda da dəyişmir.

Siz nəşri yaradanda "qısa ad" opsiyasını seçsəniz, **URL ad** yeni bölmənin URL-nin bir hissəsi olacaq. Məsələn, buraxılışın URL adı 2012_1, bölmənin URL adı 1 olubsa, URL bu cür ola bilər:

www.example.com/2012_1/1/ .

DASHBOARD CO	ONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -
Content > Publication	n: The Prague Times > Issue: April 2012 (Český) > Sections >
Add new sect	tion
Add new sectio	n
Name:	Property
Description:	B I ∐ AR " ≣ ≣ ≣ ∰ ∰ 🔁 🔏 🛍 🛍 🔊 (*
	🏜 マ 🖺 🗙 x² A 🏠 Ω Ε 🚝 Paragraph 🔹 Font Size 🔹 🔳
	📓 💷 🖅 🔩 🗲 ¹ m m ² 🖤 🕮 💷
	The hottest real estate deals in Prague
	Path: p
Number:	1
URL Name:	1
Subscriptions:	Add section to all subscriptions.
	Save

Təsvir sahəsi mütləq deyil. Bu sahə məzmun tez-tez dəyişdirilmədikdə lazım olur. Bu sahədəki məlumat saytınızda yalnız o halda görünər ki, sizin istifadə etdiyiniz məzmun bunu dəstəkləsin.

Yeni bölməni bütün abunəçilər üçün açıq etmək istəyirsinizsə, **Bölməni bütün abunələrə əlavə et** pəncərəsini yoxlamalısınız. Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın.

Növbəti addımınız, lazım gələrsə, **Tənzimləmələr** səhifəsində yeni bölmə üçün nəzərdə tutulmuş üzlüyün korrektə edilməsi ola bilər.

Configure section	
Number:	1
Name:	Property
URL Name:	1
Subscriptions:	
Description:	B / II ARE (( ) ≡ ≡ ≡ ≡ ∉ ∉ ⊡ X (28, 66, 66, 10)
	$\mathbb{A}^{2}$ $\mathbb{A}^{2}$
	The hottest real estate deals in Prague
	Path: p
	•
efault templates	
Section Template:	<default></default>
Article Template:	<default></default>

Burda açılan menyuda yeni bölmə və onun məqalələri üçün üzlük seçmək istəyə bilərsiniz. Əgər müəyyən bölmələr üçün öz üzlüyünüz yoxdursa, öncədən təyin edilmiş üzlüyü istifadə edə bilərsiz. Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın və səhifə ilə aşağı hərəkət edərək seçiminizi təsdiqləyin.

Məqalənin yaradılması

Bölmə üçün **Məqalələr siyahısı** Newscoop baş naviqasiya menyusunda **Məzmun**a klik edib, Nəşrlər, Buraxılış və Rubrikalar ardıcıllığını keçəndən sonra görünür. Digər yol – baş naviqasiya menyusunun altındakı keçidlər ardıcıllığını istifadə etməkdir. Məqalələr siyahısının üstündəki **Yeni məqalə əlavə et** keçidinə klikləməklə yeni məqalə yarada bilərsiniz.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -
Content $>$ Publication: The Prague Times $>$ Issue: April 2012 (Český) $>$ Section: Property $>$
Article List: Property
Section List + Add new article
Select action
T

Yaratdığınız məqalə haqda informasiyanı daxil etmək üçün Yeni məqalə əlavə et səhifəsində üç sahə var.

DASHBOARD		ACTIONS 👻	CONFIGURE	- US	ERS 🔻	PLUGINS 👻
Content > Publicat	tion: The Prague 1	Times > Issue: Ap	oril 2012 (Český)	> Section	: Property	> Articles >
Add new ar	rticle					
🗲 Article Lis	t					
Add new arti	cle					
Name:	Librarians Lov	e Loft Living				
Туре:	news -					
Language:	Český					
		Save 🔓				

- Başlıq: Məqalənin adı. Məqalənin adını istədiyiiz an yenidən dəyişə bilərsiniz.
- Növ: düşən menyudakı məqalə növlərindən birini seçin. Məqalə növlərinizi hələ müəyyən etməmisinizsə, sizin üçün yalnız xəbər (news), səhifə, yaxud keçid növ mövcud olacaq. Məqalə növlərinin yaradılması barədə ətraflı məlumat almaq üçün Məqalə növləri bölməsinə baxa bilərsiniz. Burda öz yazınız üçün seçdiyiniz məqalə növünü sonradan dəyişmək mümkün olmayacaq.
- **Dil**: məqalənin yazılıcağı dil seçilir. Əgər nəşriniz üçün dilləri əvvəlcədən təyin etmisinizsə, əlavə dillər siyahısı görünəcək. Bu səhifədə etdyiniz dil seçimi son seçimdir, amma məqalənizin sonralar başqa dildə tərcüməsini də yerləşdirə bilərsiniz.

Yadda saxla düyməsini tıkladıqda Məqaləni redaktə et səhifəsinə keçəcəksiniz.

Məqalənin redaktəsi

Məqalənin redaktəsi səhifəsinin görünüşü üzərində işlədiyiniz **Məqalə növü**ndən asılıdır. Aşağıda əvvəldən mövcud olan Xəbər (news) növü görünür.

İdarəetmə düymələri

Məqalənin redaktəsi səhifəsinin sağ yuxarı hissəsində **Redaktə**, **Baxış** və **Öncədən baxış**, həmçinin **Hamısını yadda saxla**, **Bağla**, **Yadda saxla və bağla** adlı düymələr olan **Panel** yerləşir. Onların altında sağ sütunun menyusu var. Daha ətraflı məlumat üçün *Yan panel* bölməsinə baxın.

	Signed in: Administrator	<u>Help Logout</u>
		Newscoop 🕈
e Loft Living (Český) >		
Edit View Preview Save All	Close Save	and Close
Saved 11:36:40		
X Actions Status: New	Langu	age Český

Redaktə, Baxış və Öncədən baxış düymələri

Bəzən məqaləni redaktə etmək yox, sadəcə ona baxmaq istəyirsiniz. Bu halda **Baxış** düyməsi səhifənin nümayişini tezləşdirir. **Redaktə et** düyməsini basıb redaktə rejiminə qayıda bilərsiniz. **Baxış** düyməsi məqalə digər istifadəçi tərəfindən blok edilsə belə, səhifəyə baxmağa imkan verir.

Öncədən baxış düyməsi məqaləni, oxucuların bu məqaləni görəcəyi şəkildə göstərəcək. Məqalə yerləşdirildikdən sonra Aktiv məqaləyə keç düyməsi görünür.

Hamısını yadda saxla, Bağla, Yadda saxla və bağla düymələri

Hamısını yadda saxla redaktə hissəsində bütün sahələri səhifəni bağlamadan yadda saxlayır. **Yadda saxla və bağla** isə yadda saxlayır və səhifəni bağlayır, həm də redaktə hüququ olan digər istifadəçilər üçün bloku aradan qaldırır. **Bağla** düyməsi səhifəni dəyişiklikləri yadda saxlamadan bağlayır. Brauzeriniz bu barədə sizi xəbərdar edəcək.

Bu xəbərdarlıq **Opera** brauzerində görünmür. Ona görə də bu brauzerdən istifadə edəndə səhifəni bağlamadan əvvəl bütün dəyişiklikləri yadda saxlayıb-saxlamadığınıza əmin olun.

Redaktə hissəsi

Yan panel menyusundan solda məqalənin redaktə hissəsi yerləşir.

ASHBOARD	CONTENT 👻	ACTION	IS 🔻	CONFIG	URE 👻	USERS 👻	PLUGIN	IS 🔻
Content > Public	cation: The Prague Ti	mes > Is	ssue: Apr	il 2012 (Če	ský) > Seo	ction: Property	/ > Article:	: Libraria
Librariar	is Love Loft Li	ving					Ģ	0
Authors								
	Author	<u> </u>	Jane Q.	Reporter				
	Photographer	.	James (	Q. Photogr	apher			
+ Add and	other author							
	2							
Date								
Created: 20	12-03-05 17:15:40 🛯	Lasti	modified	: 2012-03	-06 12:25:4	6		
deck			<u>zi=</u> si=	IPS V	(A) (A)	5. L A (2011)		9. D
B 2 0	. 🖦 👀 == == 🥸 - 🕄 x, x	===। ≈∣AAA (*	i == == & Ω	4≊ ø ≔ 1≘	Paragraph	Font Size		U 0
	■ 3" 3., 3+ 4	n n ² 1						
As long as	there are shelves, th	ney're haj	рру					
Path: p								
full_text								
<u>в / u</u>	AB€ 66 ≣ ≣	≣∎		Б Х	🖺 🛅 🤇	🖻 🔊 (°	a 🖘	ů Ø
	- 🕸 - 🚼 X, X	* #44. (*	Δ 🖁	:= <u>1</u> =	Paragraph	Font Size	• •	
	■ 37 44 ⇒ 4	տուլ						
Librarians	are snapping up apa	artments i	in conver	ted wareh	ouses. The	ere's more roo	m for books	s, they s

Xəbər məqalə növünün redaktə zonasında aşağıdakı sahələr var:

- **Başlıq**: məqalənin adı. Bu sahə üçün işarə sayına məhdudiyət var.
- Müəlliflər: Bu menyular pəncərəsi məqalənin hazırlanma prosesinin bir neçə iştirakçısını göstərməyə imkan verir: müəllifi, yazıçını, fotoqrafı, redaktoru və s. Müəllifin adını sağdakı sahəyə daxil edin. Daha bir ad daxil etmək istəyirsinizsə, + Müəllif əlavə et düyməsinə basın, pozmaq istəyirsinizsə, müəllif sırasının sağındakı x işarəsinə tıklayın.

- **Tarix**: Məqalələrinizin oxuculara hansı ardıcıllıqla görünəcəyi burda müəyyən olunduğu üçün siz istəsəniz, tarix və vaxtı dəyişə bilərsiniz. Bunun üçün kiçik təqvim pəncərəsinə klik edin.
- deck: məqalənin alt başlıqları, yaxud anonsları.
- full_text: məqalənin əsas hissəsi.

Redaktə imkanları barədə daha ətraflı *TinyMCE redaktorundan istifadə* fəslində.

Şərhlər

Redaktə zonasının altında şərhlər bloku yerləşir. Burda siz oxucuların məqaləyə şərh yazmasına icazə verə bilərsiniz. Sizin nəşrin mövzusu buna imkan verməlidir.

Üç opsiya var: **İcazə verilir**, **İcazə verilmir**, **Blok edilib**. Blok edilib opsiyası göstərir ki, oxucular şərh yaza bilməz, amma blok edilənə qədərki şərhlərə baxmaq imkanı qalır. **Şərhlər** adlanan mavı keçidə klikləməklə siz blokun ölçülərini kiçildəcəksiniz və bununla brauzer pəncərəsinin sahəsinə qənaət etmiş olacaqsınız.

Comment setti	ings O Disabled O Locked
- Comments	
From Date Subject Comment	"Daniel James" <daniel@64studio.com> (127.0.1.1) 2012-03-06 13:01:51 I never have enough room 1 I too would like to have a loft apartment with lots of shelves.</daniel@64studio.com>
🖻 Save com	 ○ New ● Approved ○ Hidden ○ Delete ment Recommend Reply to comment
Post a Com	ment
Subject	
Comment	
Submit	

Qəbul et, Gizlət, ya da **Poz** düymələrinin köməyi ilə siz hər bir şərhlə ayrıca işləyə bilərsiniz. Şərhi redaktə edib yadda saxlamağa **Şərhi yadda saxla** düyməsi kömək edəcək, şərhi səhifədə nəzərə çarpdırmaq üçün **Məsləhət gör** düyməsini basmaq lazımdır. Şərhlərə cavab vermək üçün isə **Şərhə cavab yaz** düyməsindən istifadə edə bilərsiniz.

Görünən şərhlərin altında əməkdaşlarınızın da öz şərhlərini əlavə etməsi üçün xüsusi forma var.

TinyMCE redaktorundan istifadə

Newscoop mətn redaktoru (**TinyMCE** adlı proqram) müəlliflərə imkan verir ki, məqaləni elə veb-brauzerdə dəqiq fortmatlasınlar. Siz "TinyMCE"nin bəzi funksiyaları ilə artıq tanışsınız, çünki Microsoft Word, ya da OpenOffice.org mətn redaktorlarından istifadə etmisiniz (əsələn, şriftlərin təyini, mətnin xətlənməsi və düzlənməsi).

Kursoru işarələrə yaxınlaşdırın ki, onların nə üçün faydalı olduğunu izah edən pəncərələr açılsın. Standart düymələr burada da işləyir (məsələn, ctrl+b **qalın şrifti** seçmək üçün, ctrl+l *kursiv* üçün).

Newscoop nüsxənizdəki redaktor sahəsi yuxarıda gördüyünüz təsvirdəkindən fərqlənə bilər. Bu sizə verilən istifadəçi hüquqlarından asılıdır. Adətən nəşr üçün tələb olunan bütün funksiyalar redaktor səhifəsində görünməlidir. Nəsə çatmırsa, Newscoop sistem administratorunuzla danışa bilərsiz.

Redaktor sahəsində "Newscoop" a məxsus bir neçə xüsusi cəhət var. Birincisi: **daxil et/daxili keçidi redaktə et**. Bu opsiya sizə məqalənizdən bir söz və ya ifadə seçib onu keçidlə eyni Newscoop nəşrindəki məqalə, yaxud eyni Newscoop serverində yerləşdirilən başqa nəşrdəki məqalə ilə əlaqələndirməyə imkan verir.

Bu pəncərəyə klikləməklə düşən menyunu açacaqsınız və orada **Nəşr, Buraxılış, Rubrika** və keçidlə əlaqələndirmək istədiyiniz **Məqalə**nin müəyyən **Dil**də olan versiyasını seçə biləcəksiniz. Bundan başqa **Hədəf** keçidi üçün menyu var ki, orda, məsələn, məqaləni keçidlə yeni brauzer pəncərəsində açmaq olar.

eneral		
General pro	perties	_
Language	Czech 🗸	
Publication	The Prague Times 💌	
Issue	April 2012 💌	
Section	Property -	
Article	Waterside Condos Making A Splash 💌	
Target	Open in new window (_blank)	
-		

Daxil et düyməsinə basandan sonra daxili keçidi olan mətn mavi rəngdə, sətirlərin altı xətlənmiş halda görünür (internet keçidi kimi).

Body

Məqalədə hansısa hissəni seçib, TinyMCİ panelində **Qoşma** opsiyasına tıklamaqla pəncərə açılır və bu pəncərə sizə məqaləyə qoşulan materiallardan seçilmiş söz və ya ifadədən ibarət yükləmə keçidi yaratmağa imkan verir. Materialı məqaləyə qoşmağın yolunu bilmək üçün *Yan Panel* bölməsinə baxın.

"Newscoop"un ikinci spesifik xassəsi **Newscoop alt başlıqlarıdır**. O, məqaləni lazım olan yerlərdə səhifə-səhifə bölməyə imkan verir. (Saytınız üçün seçdiyiniz Newscoop üzlük şablonu bu opsiya üçün hesablanmalıdır ki, səhifələrə bölmə mümkün olsun).

Alt başlıq mətnini redaktə pəncərəsinə daxil edin, sonra onu mauzla seçin və Newscoop alt başlıq işarəsinə klik edin. Alt başlıq mətni punktir çərçivədə görünəcək.

Body

Newscoop Altbaşlıq pəncərəsinin sağında **Şəkli Daxil et** opsiyasına klikləyin ki, məqalədən qoşulmuş şəkillərdən birini seçəsiniz. Yaxud video fayla keçidi daxil etmək üçün **Daxil Edilmiş Medianı Daxil/Redaktə et** opsiyasına tıklayın. Şəkillərin məqaləyə qoşulması barədə Yan Panel bölməsində danışılır.

Yan Panel

Redaktə zonasının sağ tərəfində yeni məqalələr üçün daha çox opsiyası olan **Yan panel** yerləşir. Opsiyalar sıralanmış bloklardadır. (Sizin kompüterinizin displeyi kiçik olsa Yan panel səhifənin aşağısında görünəcək). **Şərhlər** bloku kimi **Yan panel** də kiçildilə bilər. Bunun üçün blokun başlığındakı mavi keçidi basmaq kifayətdir.

Məqalə növləri ("news"-dan başqa) aşağıda göstərilən müxtəlif bloklardan ibarət ola bilər. Bloklardakı hər-hansı sahəni redaktə edərkən siz ya redaktə zonasının yuxarı hissəsindəki **Hamısını yadda saxla** düyməsini, ya da bloklardakı **Yadda saxla** düymələrindən birini basmalısınız.

	Signed in: Administrator	<u>Help Logout</u>
		Newscoop 🕈
e Loft Living (Český) >		
Edit View Preview Save All	Close Save	and Close
Saved 11:36:40		
X Actions Status: New	Langu	age Český

Əməliyyatlar menyusu

Əməliyyatlar menyusuna ən çox istifadə edilən funksiyalara keçidlər daxildir:

- Bloku ləğv et: Məqaləni redaktə etməyə başlayan kimi siz onu blok edirsiniz ki, serverdəki digər istifadəçilərin redaktəsi ilə toqquşma olmasın. Bloku ləğv et əməliyyatından istifadə etməklə digər səlahiyyətli istifadəçiyə məqaləni redaktə etmək imkanı verilir. Bu hərəkət məqaləni Baxış rejiminə keçirir. Heyətdəki istifadəçilərdən biri məqaləni blok etməsə, siz Redaktə et düyməsinə basıb məqalə üzərində işinizə davam edə bilərsiniz.
- Poz: Məqaləni Newscoop serverindən birdəfəlik pozur.

- Nüsxələmək: Məqalənin nüsxəsini eyni Newscoop serverindəki hər-hansı nəşrə, buraxılışa, yaxud rubrikaya köçürür.
- Tərcümə et: Digər dilə təcümə olunmaq üçün məqalənin yeni nüsxəsini yaradır.
- Yerini dəyiş: Məqaləni eyni Newscoop serverindəki digər nəşrə, rubrikaya keçirir.

Vəziyyət menyusu

Düşən vəziyyət menyusu məqalənin vəziyyətini—redaktə prosesinin hansı mərhələsində olduğunu göstərir. Məqalənin dörd vəziyyətdə olması mümkündür:

- Yeni. Məqalə hələ yazılır. Müəlliflər məqalənin digər əməkdaşların baxışına hazır olduğuna qərar versələr, onun statusunu dəyişir, "Göndərildi" edirlər.
- **Göndərildi**: Məqalə redaktorun və ya redaktorların baxışına göndərilib. Redaktorlar məqalənin ictimai baxışa hazır olduğuna qərar verəndə onun statusunu dəyişir, "Buraxılışla yerləşdir", "Yerləşdir" edir, yaxud gələcək tarixə yerləşdirirlər.
- Buraxılışla yerləşdir: Məqalə aid olduğu buraxılışla birlikdə nəşrə hazırdır. Bu status məqalənin aid olduğu buraxılış hələ yerləşdirilmədiyi halda görünür.
- Yerləşdirildi: Məqalə artıq yerləşdirilmiş buraxılışa aidir və bütün oxucular onu görə bilər.

Dil menyusu

Dil menyusu Əməliyyatlar və Vəziyyət menyularının sağında yerləşir. Məqalə üçün bir neçə dil təyin olunubsa, düşən menyu məqalənin tərcümə olunmuş versiyalarının birindən o birinə keçmək imkanı verir. Əgər bir neçə dil təyin edilməyibsə, məqalənin yazıldığı dil göstəriləcək.

Materialların yerləşdirilməsi cədvəli

Bu blok məqaləni hansısa tarixə yerləşdirməyə, yerləşdirilməni ləğv etməyə, məqalənin statusunu konkret gün və saatda artırıb-azaltmağa imkan verir. Bu blok yalnız məqalə **Buraxılışla yerləşdir** və ya **Yerləşdir** statusuna malik olduqda görünür. **Hadisə əlavə et** düyməsinə klik edin ki, təqvim və digər yerləşdirmə opsiyaları (məqaləni müəyyən olunmuş vaxtda, rubrika səhifəsində, yaxud birinci səhifədə göstərmək kimi opsiyalar) olan pəncərəni açasınız.

Fikir verin ki, tarix formatı dəyişmir: İİİİ-AA-GG. Əgər tarixi başqa formatda təyin etməyə çalışsanız, səhv nəticələrlə üzləşərsiniz.

Məkan

Məkan blokunda **Əlavə et** düyməsinə bassanız, məqaləyə aid nöqtələri (xəritədə koordinatları) təyin etmək üçün pəncərə açılacaq. Müxtəlif məqalələrə aid nöqtələri Newscoop şablonları vahid xəritədə göstərə bilər.

Ovvəl xəritə üçün ad daxil edin, sonra yerin adını xəritənin yerləşdiyi mərkəzdə axtarışa verin. Axtarışın nəticələri görünəndə yerin adına tıklayın və beləliklə xəritənin həmin yerə uyğun mərkəzini müəyyən edin. Sonra xəritənin sol tərəfində mənfi və müsbət işarələri olan şaquli paneldən istifadə edərək sizə lazım olan ölçünü əldə edin.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS -	CONFIGURE - USERS - PLUGINS -
Content > Publication: The Prague Times > Issue: Ap	oril 2012 (Český) > Section: Property > Article: Libraria
Librarians Love Loft Living	₽0
Librarian's Loft Locations	
A Search for place or coordinate	Last Saved Map View
Prague	Føroyar
Czech Republic 🔽	
Hide search results	+
+ cz Prague	
3	Lunited Kingdom

Müsbət və mənfi işaraləri olan düymələrdən istifadə edib düşən pəncərənin sağında xəritənin şaquli və üfüqi ölçülərini təyin edin və mümkün kartoqrafik provayderlərdən baza qatını seçin.

Signed in: Administrator <u>Help</u> <u>Logout</u>
Newscoop 🄊
Love Loft Living (Český) >
Edit View 2º Preview Save All Close Save and Close
Save Save & Preview Close
Map size: - ↔ + 600 x 400 - ‡ + Ÿ
Provinská fakulta Provinská fakulta Wilcordných U Milcordných Base Layer Bilkova
A Josefov   A Josefov

Artıq xəritədə hər-hansı yerə klikləyib, həmin yerin adını və təsvirini daxil edərək, sizə lazım olan nöqtələri-maraq nöqtələrini xəritəyə əlavə edə bilərsiniz.

Redaktə et keçidinə klik edin ki, düşən pəncərədə maraq nöqtələri barədə daha ətraflı məlumat, o cümlədən URL, video və təsvirlərə keçidlər yerləşdirəsiniz. Düşən pəncərədə həm də markerin rəngini dəyişmək olar.

Açar sözlər və Mövzular

Açar sözlər sahəsinə tıklayın ki, məqalənizi təsvir edəcək sözləri (axtarış maşınları üçün) daxil edəsiniz, sonra Yadda saxla düyməsinə basın. Mövzular blokunda Redaktə et düyməsini basıb, düşən pəncərədə mövzu və alt mövzu siyahısından seçim edin. Mövzular sizə məqalənin görünməsi üçün istifadə edilə biləcək atributları seçməyə imkan verir.

Attach Topics	
Hot Properties Search Show All Add new topic Save and Close C	ose
Real Estate	
Apartments	
Real Estate Brokers	
Buying Real Estate	
Selling Real Estate	
Hot Properties	

Əgər Newscoop administratorunun yaratdığı mövzular məqalənin təsviri üçün yaramırsa, **Yeni mövzu əlavə** et düyməsindən istifadə edə bilərsiniz. Mümkünsə yaratdığınız yeni mövzuları onlara yaxın olan əvvəlki mövzularla eyni kateqoriyaya və dilə aid edin.

Məqaləni **Yadda saxla və bağla** düyməsilə yadda saxladıqdan sonra görəcəksiniz ki, seçdiyiniz **Mövzular** Yan panelin Açar sözlər və Mövzular blokunda görünür. Mövzunu siyahıdan pozmaq üçün hər mövzunun sağındakı mavi **x** piktoqramına basmaq lazımdır.

Keywords	
loft, apartment, prague	Save
Topics	✓ Edit
/ Real Estate	×
/ Real Estate / Apartments	×
/ Real Estate / Buying Real Estate	×
/ Real Estate / Hat Droperties	×

Mövzuların kateqoriyalara bölünməsi haqda Mövzular fəslində oxumaq olar.

Ötürücülər

Ötürücülər müəllif və redaktorlara Newscoop imkanlarını aktivləşdirməyə kömək edir.

✓ Switches	
Show article on front page	
Show article on section page	
Enable Rating (*)	
✓ Visible to non-subscribers	
🗹 highlight	
	Save 🔓

Öncədən təyin edilmiş məqalə növü - "news" üçün ötürücülər aşağıdakılardır:

- Məqaləni baş sahıfədə göstərmək: Məqalənin baş səhifədə görünməsini istəyirsinizsə, bu bloku qeyd edin. Bu tənzimləmə Materialların Yerləşdirilməsi cədvəli blokundaki bənzər tənzimləmədən asılı deyil. Əgər siz məqalənin baş səhifədə buraxılışın nəşri zamanı deyil, başqa vaxtda görünməsini istəyirsinizsə, bu bloku qeyd etməyin və Materialın Yerləşdirilməsi Cədvəlinə hadisə əlavə edin.
- Məqaləni rubrika səhifəsində göstər: Məqalə hansısa bölmə-rubrika səhifəsində görünməlidirsə, bunu qeyd edin. Bu tənzimləmə də Materialların Yerləşdirmə Cadvəli blokunun bənzər tənzimləməsindən asılı deyil.
- **Qiymətləndirmə imkanı**: Abunəçilərin yazını qiymətləndirməsini istəyirsinizsə, bunu qeyd edin. Beş ulduzlu qiymətləndirmə vidceti nümunəsi var.
- Abunəçi olmayanlara da görünsin: Əgər məqalənin həm də nəşrinizin abunəçisi olmayanlar üçün açıq olmasını istəyirsinizsə, bu düyməni basın.
- Qeyd et: Bunun köməyi ilə məqaləni oxucular üçün xüsusi qeyd etmək olar.

İnformasiya

İnformasiya bloku məqalə haqqında ümumi məlumat verir.

▼ Info		
Reads	0	
Туре	news	
Number	101	
Created by	Administrator	
Webcode	@aaadx	

- Baxışların sayı: Bu rəqəm məqalənin populyarlığını göstərir. Oxunmamış məqalənin bu qrafasında N/A olacaq.
- Növ: Məqalənin növü, yəni məqalənin formatına aiddir. Məqalənin növü təyin olunduqdan sonra bu sahəni dəyişdirmək olmur.
- Nömra: Maqalanin Newscoop serverinda nömrasi.
- Müəllif: Məqaləni yaratmış Newscoop istifadəçisinin adı. Bu sahədəki məlumatı dəyişmək mümkün deyil.
- Veb-kod: Məqaləni axtaran istifadəçilərə kömək edəcək unikal kod. Müvafiq çap formatında veb-kodlar məqalənin bir hissəsi kimi görünə bilər.

Təsvirlər

Media blokunun üç içliyi var: **Təsvirlər**, **Slaydşou** və **Fayllar**. Təsvirlər içliyini açın və məqaləyə təsvir seçmək üçün **Qoş** düyməsini basın.

Images Slideshows Files + Edit metadata <ul> Place images Attac 						• Media
+ Edit metadata 🕒 Place images + Attac				Files	Slideshows	Images
	h	+ Attach	e images	🔳 Plac	Edit metadata	+

Açılan pəncərədə **Yeni təsvir əlavə et** opsiyası görünəcək. Bundan kompüterinizdən şəkil yükləmək üçün istifadə etmək olar. Brauzeriniz nisbətən yenidirsə (məsələn *Mozilla Firefox* 3.6 və ya daha yeni), bu əlfəcində daşıma və göndərmə opsiyası işləyir.

Keyfiyyətli olsun deyə yüklənən təsvir nəşrinizin ən kiçik *təqdimatı* üçün yarayacaq piksel sayına malik olmalıdır. "Newscoop"da fotoşəkillərin *təqdimat*ı opsiyası eyni təsvirin müxtəlif ölçülərdə, nəşrinizin üzlük şablonlarının müxtəlif seqmentlərində, ölçüləri əllə dəyişmədən istifadəsinə imkan verir. Daha ətraflı *Təsvirlərin işlənməsi (emalı)* fəslində oxuya bilərsiniz.

Attached images

No images attached	d to article.	
Add New Image	Media Archive	
H Selec	ct files es to the upload queue and click the start button.	
Filename		
	D	)rag files here.
Add files		

Alternativ üsul var; siz digər serverdə yerləşən təsvirin **URL** ünvanını göstərə bilərsiniz. Bu opsiya tez-tez yenilənən təsvirlərə (məsələn, daimi URL-i olan veb-kamera çəkilişləri zamanı) keçid vermək üçün

faydalıdır. Əlbəttə, nəşrinizdə hansısa təsvirdən istifadə zamanı kiminsə müəllif hüquqlarını pozmadığınıza əmin olmalısınız.

O Add files	
Specify image url if you want to load it.	URL:

Sonra yuxarı sağ küncdəki düyməni--**Davam: metaməlumatları yüklə, yaxud redaktə et** düyməsini basıb, foto haqda informasiya daxil edə bilərsiniz.

Signed in: Administ	rator	<u>Help</u>	<u>Logout</u>
	-	Maria	8
Next: Upload and Edit	Meta	adata	

Təsvir məlumatlarını redaktə et bloku açılacaq. Onun **Təsvir**, **Yerləşmə** və **Fotoqraf** sahələri var. İşi davam etdirmək üçün bu sahələrdən ən azı birini doldurmalısınız. Bu metaməlumatlar sonralar sizə və ya əməkdaşlarınıza təsviri tapmağa kömək edəcək. Sonra **Davam: təsviri yerləşdir** düyməsini basın.

SHOO	Edit Image Data	Next: Place Images	8
r.		₽	i.
	2592 x 1944	Lise for all	
	Every night is book club night for these young, loft-loving librarians	, hip	j.
	Location:	Use for all	
	New York		
	Photographer:	Use for all	
	Jane R.A. Photographer		
		l∕ Ed	It

Düşən pəncərədə daha bir əlfəcin **Media-arxiv**də mövcud olan təsviri qoşmağa imkan verir. Burda mövcud təsvirlərin metaməlumatlarını, məsələn, yerləşmə və ya fotoqraf adını axtarmaq üçün **Axtarış** bloku var.

prarians Love Loft Living	Close Save and Clos
Attached images	Next: Place Images
666×1000	
Add New Image Media Archive	
Search Search	]
First < Previous Next > Last	
PALM READINGS DISTARCT CARDS	
750x500 666x1000 Attach	676x841

İstər yeni təsvir yükləyin, istər onu media-arxivdən seçin, **Təsviri yerləşdir** düyməsinə basmaqla siz təsvirin bu nəşrə uyğunlaşmış ölçülərinə baxa bilərsiniz (məsələn, 600x450 piksel).

Aşağıda orijinal təsvirin altındakı sırada düyməyə klik edin və daha sonra **Seçilmiş təsviri öncədən təyin** edilmiş kimi göstər düyməsini basıb, bu məqalə üçün öncədən təyin olunmuş fotonu dəyişin. Əgər məqaləyə bir nəçə təsvir qoşulursa, siz digər təsvir variantlarını yuxarı siraya daşıya bilərsiniz. Beləliklə siz müəyyən ölçülərdə istifadə olunan təsviri dəyişmiş olacaqsınız. Öncədən təyin olunmuş təsvirə qayıtmaq üçün təsvirin hər variantının yuxarı sağ küncündəki **Öncədən təyin olunmuşu tətbiq et** keçidinə klik edin.

Təsvirin üzərində iki dəfə klikləməklə onun miqyasını tənzimləyə bilərsiniz. Tam təsvir üzərində miqyas pəncərəsi açılır. Mauzun köməyi ilə təsvirin ölçülərini istədiyiniz kimi dəyişə və təsviri daşıya bilərsiniz, sonra isə **Yadda saxla** düyməsini basın. Təsvirin miqyasının dəyişdirilməsi işini bitirdikdən sonra **Redaktə bitdi** düyməsini basın.

Place images

Articlebig: crop 600x450 (original size: 666x1000)

Nəhayət sağ yuxarı küncdəki İşi bitir düyməsinə basın və Məqalənin Redaktəsi səhifəsinə qayıdın.

Metaməlumatı Redaktə Et düyməsinə basmaqla titrləri redaktə etmək olar. Metaməlumatı redaktə et düyməsi **Təsvir Məlumatlarını Redaktə Et** blokunu açır.

✓ Media		
Images	Slideshows Files	
+ Edit met	adata 🗈 Place images 🕂 Attach	
1 Approved X Every night is book club night for these young, hip loft-loving librarians 2592 x 1944		

Bol titr yazmaq imkanı varsa, (*Sistemin üstünlükləri* bölməsinə baxın), **Təsvir** opsiyasında klikləyib, şəkilaltı mətni (titrləri) düzəltmək imkanı verən WYSIWYG redaktor alətləri panelini açın. Paneli bağlamaq istəyəndə yuxarıda, sağ küncdəki x işarəsinə tıklayın.

Change image inform	nation
Number:	2
Approved:	$\checkmark$
	В І Ц АВС 🖌 🗈 🏝 🗊 ዀ 🦻 🗠 🔤 🕹 I Ω нтт. 🛙
	Every night is <u>book club</u> night for these young, hip loft-loving librarians
Description (max. 255 characters):	
Photographer:	Jane R.A. Photographer
Place:	New York
Date:	2014-01-20
	Save

Slaydşou

Məqaləyə illustrasiya qoşmaq üçün fotoşəkil toplunuz varsa, qalereya yaratmaq üçün **Slaydşou** içliyindən istifadə edə bilərsiniz. Nəticədə kiçik ölçülü fotoşəkil silsiləsi görünəcək və oxucu tam ölçüdə görmək istədiyi şəklin üzərinə tıklaya biləcək. Yeni slaydşou yaratmaq üçün əvvəlcə **Slaydşou** içliyinə klik edin, sonra **Yarat** düyməsinə basın.

▼ Media	
Images Slideshows Files	
+ Attach/Detach	+ Create

Açılan pəncərədə slaydşouya **Başlıq** daxil edin və təklif olunan ölçülərdən uyğun gələnini seçin. Sonra **Yarat** düyməsini basın.

2040	D CONTENT	ACTIONS	CONFIGURE	HEFEE	DELICIN
H	eadline				
L	oft Apartment Slideshow				
	articlebig (crop 600x450)	)	<u> </u>		
	Create				

Sonra isə slaydşou üçün **Qoşulmuş təsvirlər** içliyindən və ya **Media-arxiv**dən foto seçə bilərsiniz. **Video əlavə et** düyməsinə basmaqla onlayn video URL-ni əlavə edə bilərsiniz.

Loft Apartment Slideshow Save headline Image: Contract of the state of the	Slideshow	
Image: state in the	Loft Apartment Slideshow	Save headline
Attached images Media Archive Image: Construction of the second of the secon	Z592x1944	Add video
	Attached images Media Archive	Add video
2502×1044 666×1000		

Slaydşoudakı hər-hansı bir təsvirin üzərinə klik edib, altındakı titri (şəkilaltı mətni) redaktə edə bilərsiz.

Slideshow

What shall we read tonight?

Slaydşoudakı fotoların miqyasını bu pəncərədə də tənzimləmək olar. Şəkilaltı mətnin redaktəsi və miqyasın tənzimlənməsi işini bitirdikdən sonra fotodan sağdakı **Yadda saxla** düyməsini basın.

nal size: 2592x1944)

Yenilənmiş şəkilaltı mətn və ölçü Slaydşou pəncərəsində görünəcək.

Artıq yuxarı sağ küncdəki **Yadda Saxla və Bağla** düyməsinə basıb, Məqalənin Redaktəsi səhifəsinə qayıda bilərsiniz.

Slaydşounun redaktəsinə yenidən dönmək üçün **Media** blokunun **Slaydşou** içliyində onun adına klik edin. **Qoş/Ayır** düyməsinə basmaqla mövcud slaydşouları redaktə olunan məqaləyə qoşmaq, yaxud ayırmaq olar. Bu düymə **Slaydşouları qoş** blokunu açır.

Attach slideshows		Done	
Loft Apartment Slidesh (Items: 2)			
Detach			
First < Previous	Next > Last		
Loft Apartment Slidesh (Items: 2)	Great Buildings (Items: 3)	Sculpture (Items: 12)	
	0 th		
	A R R R R R R R R R R R R R R R R R R R		

Fayllar

Məqaləyə istədiyiniz faylı qoşa bilərsiniz. Məqalənin şablonu elə tənzimlənməlidir ki, qoşulan fayllar saytda görünsün və oxucular onlara baxa bilsin. Əvvəl **Media** blokunun **Fayllar** içliyində **Qoş** düyməsinə basın. Açılan pəncərədə siz iki içlik görəcəksiniz: **Yeni fayl qoş** və **Mövcud faylı qoş**. Yeni fayl qoşmaq üçün **Axtar** düyməsinə basın və kompüterinizdəki fayllardan birini seçin.

Hack now file	Attach evicting file		
Attach new file	Attach existing file		
Attach File to A	ticle		
File			Browse
riie.	Maximum Upload Size	= 2M	K
Description:			]
Should this file	only be available for this	s translation of th	e article, or for all translations
◯ Only this	translation		
All transla	tions		
Do you want thi	s file to open in the use	r's browser, or to	automatically download?
Open in t	ne browser		
Automation	ally download		

Fayl üçün **Təsvir** daxil edin və tərcümə və yükləmə opsiyalarını yenidən tənzimləyin. Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın.

	Attach existing file
Attach File to A	Article
File	/home/daniel/loft_locations.pdf Browse
File.	Maximum Upload Size = 2M
Description:	Prague Loft Locations PDF
Should this file	only be available for this translation of the article, or for all translations?
Only this	s translation
	lations
All trans	
 All trans Do you want the 	is file to open in the user's browser, or to automatically download?
 All trans Do you want th Open in 	is file to open in the user's browser, or to automatically download?
 All trans Do you want th Open in Automat 	his file to open in the user's browser, or to automatically download? the browser ically download

Qoşulmuş faylın adı **Media** blokunun **Fayllar** içliyində təsviri, ölçüləri və yükləmə linkiylə birlikdə görsənəcək. Faylı pozmaq üçün faylın adından sağda mavi **x** işarəsinə klik edin.

Imagos		1	
inayes	Slideshows	Files	
		+	Attach
			Audo

Newscoop serverinə yüklənmiş fayllar məqaləyə qoşulmasalar da, **Mövcud faylı qoş** içliyində istifadəçilər üçün açıq olacaq.

□ ≎ Filename	≎ Type	≎ Size	- Added	Last modified ≎	\$ \$
loft_locations.pdf	application/pdf	54.23 KB	2012-04-10 15:45:54	2012-04-10 15:45:54	local
Showing 1 to 1 of 1 entries First Previous 1 Display 10 • record	s I Next Last				

Mövzu üzrə məqalələr

Mövzu üzrə məqalələr blokunda **Redaktə et** düyməsi sizə məqalənizin mövzusuna uyğun məqalələrin siyahısını yaratmağa imkan verir. (Bunu daşıma vasitəsilə edə bilərsiniz.) Solda **Filtrlə** keçidinə tıklayın ki, axtarışın hansı buraxılış, nömrə, yaxud rubrikada aparılacağını müəyyən edəsiz. Son menyu digər xüsusiyyətlərə görə, məsələn, *Müəllif və Dil* üzrə seçim imkanı verir.

Ava	ailable Article	es		
÷				
Filte	۶r			
The	Praque Times		•	
Ap	ril 2012		-	
All	Sections		-	
Filt	er by		•	
Filt	er by			
Pu	blished after			
Pu	blished before			
Cre	ator 🗟			
Sta	tus vic			
Lai	nguage			View article
V	Vaterside Condos	Making A Splash		
	012-03-05 17:15:40			View article
Z				

Xəbər lentlərini göstər blokunu yoxlayın ki, xəbər lentlərindəki uyğun məqalələr göstərilsin. Burda həmçinin məqalədə mətn axtarışı sahəsi var. Bu sahə lupa nişanı ilə işarələnib. Axtarışın nəticələri aşağıda cədvəldə göstərilir.
Available Articles
\$
Filter
The Prague Times
April 2012
All Sections
Reset all filters
Display Newswires
Q condos
IIII 2012-03-07 12:09:56   View article
Waterside Condos Making A Splash
Showing 1 to 1 of 1 entries - filtering from 38 records
First Previous 1 Next Last

Axtarış nəticələrinə baxmaq üçün **Məqləyə baxış** keçidinə basın. Bu keçidin düyməsi düşən pəncərənin sağ tərəfində olacaq. **Mövzu üzrə məqalələr** siyahısına qayıtmaq üçün **Bağla** düyməsinə basın.

Nəticələrdə görünən uyğun məqalə barədə bir qərara gəldikdən sonra onu düşən pəncərənin sağ hissəsindəki **Mövzu üzrə məqalələr** siyahısına daşıyın. Məqalələr siyahısının sıralaması dəyişdirilə bilər. Sonda **Yadda saxla** düyməsinə basın. Siyahı dolandan sonra **Bağla** düyməsini basıb, Məqalənin Redaktəsi səhifəsinə qayıdın.

Seçilmiş məqalələrin siyahısı

Seçilmiş məqalələr siyahısı xüsusi məqsədlə yaradılmış məqalələrin siyahısıdır. Bu siyahıdan, məsələn, xüsusi səhifə şablonunda müxtəlif bölmələrdən olan məqalələr toplusu kimi istifadə etmək olar. Məqalənin xüsusi siyahıya əlavə olunması üçün **Seçilmiş məqalələr siyahısı** blokunda **Redaktə et** düyməsinə basın. Bunu etdikdən sonra mövcud siyahıları göstərən pəncərə açılacaq.

Select a list	Add to list Close Save
Featured Articles	

Lazım olan məqaləni seçilənlər siyahısına əlavə etmək üçün **Siyahıya əlavə et** düyməsinə basın. Siyahıda məqalələrin sırasını dəyişmək istəsəniz, daşıma funksiyasından faydalanın. Sonra **Yadda saxla** düyməsinə tıklayın.

Ho	•t Property	Add to list	Close Save
	Featured Articles		

Nəhayət, məqalə səhifəsinə qayıtmaq üçün **Bağla** düyməsini basın. Məqalənin aid olduğu siyahıların adları **Seçilmiş məqalələrin siyahısı** blokunda görünəcək. Yeni siyahı yaratmaq üçün *Məzmunun idarə olunması* fəslini oxuyun.

Çoxtarixli hadisələr

Kompleks tarix sahəsi sizin redaktə etdiyiniz məqalənin növünün bir hissəsi olarsa, siz yan paneldə **Çoxtarixli hadisələr** bloku görəcəksiniz. Bu sahənin əlavə edilməsi yolunu öyrənmək üçün *Məqalə növləri* fəslinə baxın.

✓ Multi date events	
	✓ Edit

Bu blokda **Redaktə et** düyməsinə basıb, **Çoxtarixli hadisələr** pəncərəsini açacaqsınız. Burda sol yuxarı küncdəki dördkünc sahələrə klik etməklə hadisənin tarix və vaxtlarını təyin edə bilərsiz. Bu sahələr təqvim və saat təsvirləri ilə işarələnir.

Müəyyən tarixi olan hadisə üçün **Başlanğıc vaxtı**, **Başlanğıc və bitmə vaxtı**, ya **Bütün gün** düymələrindən birinə klik edin. Sonra düşən menyuda müvafiq tarixi seçin. Bu misalda tarix müxtəlif günləri əhatə edən müddətdə gözlənilən hadisəyə aiddir və nəşrin "Şəxsi mülk" bölməsində istifadə olunan Məqalə növünün hissəsidir. Bu tarix və vaxtlar satışa qoyulan əmlak haqqında məqalənin hissəsi kimi, sizin dizaynerin hazırladığı şəkildə görünə bilər.

Əgər siz **Başlanğıc və bitmə vaxtı**na klikləsəniz, bitmə vaxtı üçün əlavə sahə peyda olacaq. Amma **Bütün gün** hadisələri üçün başlanğıc vaxtı olmur. Adi hadisə üçün siz **Təkrarlanır** düyməsini basıb, gündəlik, həftəlik və ya aylıq təkrarlanmanı seçə bilərsiniz. İstəsəniz şərh əlavə edin, sonra mavi rəngli **Yadda saxla** düyməsini basın.

Specific dates Recurring	< ► tod	ay	
2012-05-15 📖 09:00 🕀	Sun 29	Mon 30	Т
 Start time Start & end time A start is 	6	7	
O All day Kaprova_Open_House _▼	13	14	
This is a comment on the Open House event at the new loft			
apartments.	20	21	
Reset form Save			

Hadisə indi düşən pəncərənin sağındakı təqvimdə görünəcək. Nəşrinizin şablonu bu opsiyanı dəstəkləyirsə, hadisəni məqalənin oxucuları da görəcəklər. Təqvimdə hadisənin üzərinə klikləməklə onu redaktə etmək mümkündür.

Düşən pəncərənin yuxarı sağ küncündəki Bağla düyməsinə basıb, Məqalənin Redaktəsi səhifəsinə qayıdın.

Plaginlər

Yan panelin aşağı hissəsində sistem administratorunun quraşdırdığı Newscoop plaginlərinə aid əlavə bloklar görmək olar. Ətraflı məlumat üçün *Plaginlərin istifadəsi* fəslinə baxın.

Plaginlərin istifadəsi

Plaginlər sizin sistem administratorunuza imkan verir ki, iri həcmli kodlar yazmadan "Newscoop"a yeni funksiyalar əlavə etsin. Bundan əlavə onlar Newscoop nəşrinizdə olan kontentdən daha yaxşı istifadə etməyə kömək edir.

Plaginlər Newscoop baş naviqasiya menyusunda onların öz alt menyusu vasitəsiylə idarə olunur. Əlavə məlumat üçün *Plaginlərin quraşdırılması* fəslinə baxın. Bəzi plaginlər aktiv olduqda Məqalənin Redaktəsi səhifəsindəki yan paneldə onların uyğun blokları görsənir. Hal-hazırda "Newscoop"da öncədən quraşdırılmış dörd plagin var:

- Müzakirələr: Bu plagin aktiv olduqda Məqalənin Redaktəsi səhifəsinin yan panelindəki blok hər-hansı məqaləyə səsvermə opsiyasını qoşmağa imkan verir. Qoş düyməsinə bassanız, istədiyiniz müzakirəni seçə biləcəyiniz pəncərə açılacaq. Siz həmçinin öz müzakirənizi yarada bilərsiz.
- Sorğular: Oxucularınız müəyyən sual üzrə səs verə bilər; sual dinamik və çoxdilli ola bilər. Yeni
   "Müzakirələr" plagini daha çox imkan təklif edir, amma əvvəlki Newscoop 3 nəşrləri "Sorğular" plaginindən
   istifadə etməklə yaradılmış oxucu səsverməsini saxlaya bilər. Həmin plagin yeni Newscoop versiyasına
   (Newscoop 4) keçidi asanlaşdırmaq üçün saxlanılıb.
- **reCAPTCHA:** Bu plagin spamlarla mübarizəyə yardım edərək Newscoop nəşrinin şərh və qeydiyyat formaları üçün CAPTCHA-ları təmin edir. Bu opsiyadan istifadə üçün http://www.google.com/recaptcha saytından reCAPTCHA açarı əldə edilməli və plaginin konfiqurasiyası səhifəsində daxil edilməlidir.

 SoundCloud: Bu plaginin köməyi ilə audio faylları, məsələn, podkastlar və radio verilişləri SoundCloud servisinin hostinqində yerləşdirmək olar. Bu opsiyadan istifadə etmək üçün <u>http://soundcloud.com/</u> saytında qeydiyyatdan keçməlisiniz. Plagin aktiv olduqda Məqalənin Redaktəsi səhifəsinin yan panelindəki blok hər-hansı məqaləyə hansısa audio faylı qoşmaq imkanı verir.

Digər mümkün plaginlər:

- Müsahibələr: Newscoop nəşriniz üçün onlayn müsahibə almağa imkan verir. Oxucular son sualları və cavabları görə bilirlər.
- Bloqlar: Bu plagin Newscoop 4-də mükəmməlləşdirilmiş bloginq imkanları ilə əvəzlənib.

Məqalə tərcüməsi

Newscoop məlumat bazasındakı məqalələri digər dillərə tərcümə etmək üçün **Məqalə siyahısında Tərcümə** et keçidinə basın...

						Sh	ow / hide c	olumns
ont e	On Section Page	Comments ≎	≎ Reads	Use Map	Locations	Publish ≎ Date	Preview	Translate
	No	0	0	Yes	1	2012-05-14 15:56:54	Preview	Translate

... yaxud Yan panelin yuxarı hissəsindəki Hərəkətlər menyusunda Tərcümə et opsiyasını seçin.

	Signed in: Administrator	<u>Help Logout</u>
		Newscoop 7
ans Love Loft Living (Český) >		
Edit View C ^a Go to live article Save All	Close Save	and Close
Saved 15:56:54		
Actions Actions here	Langu	age Český
Delete Ch Duplicate Translate Move	edule + A	dd Event

Hər bir hərəkət sizi tərcümə edilən məqaləyə **Məqalə başlığı** təyin etmək imkanı verən səhifəyə gətirir. Həmçinin düşən menyudan məqalənin tərcümə olunacağı **Dil** seçilməlidir. Menyuda tərcümə etmək istədiyiniz dil yoxdursa, yeni dili əlavə etməlisiniz. "Newscoop"a yeni dil əlavə etməyin yolunu bilmək üçün *Dillər* fəslinə baxın.

DASHBOARD CONTENT ▼ ACTIONS ▼ CONFIGURE ▼ USERS ▼ PLUGINS ▼ Content > Publication: The Prague Times > Issue: Issue 1 (Český) > Section: Property > Article: Librarians Translate article						
Content > Publication: The Prague Times > Issue: Issue 1 (Český) > Section: Property > Article: Librarians Translate article Article List Back to Edit Article Translate article Article name (Český): Librarians Love Loft Living New article name: New York Librarians Love Loft Living Language: Deutsch Español Français Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage © 2012 Sourcefabric o.p.s. Newscoo Polski Svenska EXAnyuká Esnapyckaa Pycowni Cpncew (Гнирилица) Vey-F	DASHBOARD CONTENT	ACTIONS 👻	CONFIGURE 🔻	USERS 🔫	PLUGINS 🔻	
Translate article Image: Article List Article name (Český): Librarians Love Loft Living New article name: New York Librarians Love Loft Living Language: Image:	Content > Publication: The F	Prague Times > Issue: Issu	ue 1 (Český) > Sectio	on: Property >	Article: Librarians	
Article List Eack to Edit Article Translate article Article name (Český): Librarians Love Loft Living New article name: New York Librarians Love Loft Living Language: Deutsch English Français Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage @ 2012 Sourcefabric o.p.s. Newscool Polski Polski Portugués Románá Srpskohrvatski Svenska EXApyiká Eenapyckan Pycckwí Cpnckw (Ћирилица) wy	Translate article					
Translate article Article name (Český): Librarians Love Loft Living New article name: New York Librarians Love Loft Living Language: Image: Deutsch English Français Français Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage Polski Polski Português Românã Srpskohrvatski Svenska EXprivná Eongyckaa Русский Српски (Гіирилица) vy f ჭაбюлуლо ψyč క	🕈 Article List 🗧 🗲	Back to Edit Article				
Article name (Český): Librarians Love Loft Living New article name: New York Librarians Love Loft Living Language: Deutsch English Français Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage © 2012 Sourcefabric o.p.s. Newscor Português Română Srpskohrvatski Svenska Eλληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица)	Translate article					
New article name: New York Librarians Love Loft Living Language: <td <td<="" td=""><th>Article name (Český):</th><td>Librarians Love Loft Liv</td><td>ving</td><td></td><td></td></td>	<th>Article name (Český):</th> <td>Librarians Love Loft Liv</td> <td>ving</td> <td></td> <td></td>	Article name (Český):	Librarians Love Loft Liv	ving		
Language: Deutsch English Français Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage © 2012 Sourcefabric o.p.s. Newscon Português Românā Srpskohrvatski Svenska Еλληνικά Беларуския Русский Српски (Тирилица) wy£ ქართულо 中文	New article name:	New York Librarians Lo	ve Loft Living			
Deutsch English Español Español Français Hrvatski Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage Nederlands © 2012 Sourcefabric o.p.s. Newscon Polski Português Română Srpskohrvatski Svenska Eλληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица) Эцня уче Зоболудов	Language:	-	1			
Español Français Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage Nederlands © 2012 Sourcefabric o.p.s. Newscou Polski Português Românā Srpskohrvatski Svenska Ελληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица) Ч.0, the open content manage ч.х Котозторов		Deutsch English				
Hrvatski Newscoop 4.0, the open content manage Newscoop 4.0, the open content manage © 2012 Sourcefabric o.p.s. Newscon Polski Portuguës Românā Srpskohrvatski Svenska Ελληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица)		Español 😽				
Nederlands Polski Português Românā Srpskohrvatski Svenska Еλληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица)		Hrvatski	News	scoop 4.0, the op	en content manage	
Ротиguês Românā Srpskohrvatski Svenska Ελληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица) بعربی ჭართული 中文		Nederlands Polski	(	© 2012 Sourcefa	bric o.p.s. Newsco	
Котапа Srpskohrvatski Svenska Еλληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица) عربي أينهري		Português				
Svenska EXληνικά Беларуская Русский Српски (Ћирилица) ஆரைறை புற்ற		Romana Srpskohrvatski				
Беларуская Русский Српски (Ћирилица) عربی ქართული 中文		Svenska				
Русский Српски (Ћирилица) აעע ქართული 中文		Беларуская				
ອັງການທີ່(Timphointau) ອັນດີຫຼາງຫຼາດ 中文		Русский Српски (Ђиридица)				
ქ ართული 中文		عربي				
17.5		ქართული ლუ				
繁體中文		繁體中文				
한국어		한국어				

Tərcümə etdiyiniz dil üçün müvafiq nömrə və fəsil yoxdursa, sizə onları yaratmaq təklif olunacaq. Lazım olarsa **ad** və **URL** daxil edin, sonra **Yadda saxla** düyməsini basın.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS -	Configure - Users - Plugins -
Content > Publication: The Prague Times > Issue:	Issue 1 (Český) > Section: Property > Article: Librarian
Translate article	
🗲 Article List 🛛 🗲 Back to Edit Article	
Translate article	
Article name (Český):	Librarians Love Loft Living
New article name:	New York Librarians Love Loft Living
Language:	English
An issue must be created for the sel	ected language. Please enter the issue name and
New issue name:	Issue 1
New issue URL name:	1
A section must be created for the se	lected language. Please enter the section name a
New section name:	Property
New section URL name:	2
	Save

Bundan sonra siz Məqalənin redaktəsi səhifəsinə keçəcəksiniz.

Xəritələrin tərcüməsi

Xəritəsi olan məqalələri tərcümə edərkən xəritədəki maraq nöqtələri göstərilmir, çünki onlar başqa dildə ola bilər. Tərcüməni etmək üçün Yan Panelin **Məkan** blokunda xəritə şəklinin altındakı **Redaktə et** opsiyasına klikləyin.

Açılan pəncərənin yuxarı, sol hissəsində xəritənin tərcümə olunmuş adını yazın. Sonra hər bir maraq nöqtəsindəki üçbucağa tıklayın ki, bloku genişləndirəsiniz. Bu bloklardakı **Redaktə et** opsiyasına tıklamaqla maraq nöqtəsinin adını tərcümə edə bilərsiz. Sonra isə **Göstər** düyməsinə basıb, dəyişiklikləri oxucuların baxışına verin.

Search for place or coordinate	Last Saved Map View
Specify country (optional)	
► 1: Prague ×	▼ + 2
	United
► 3: Toronto X	Ireland

Gizli qalan hər bir maraq nöqtəsinin adı Yan Panelin Məkan blokunda üzərində xətlə qeyd olunacaq.

Saved 11:56:58		
	Actions Status: New	Language Český 🚽
	✓ Geolocation	
	Edit	
	Prague	
	Berlin Coronto	

Məzmunun idarə olunması

Məqalə siyahısı səhifəsi siz **Məzmun** menyusundan hansısa rubrikaya girərkən, Nəşr, Buraxılış, Rubrika zəncirindən keçdikdən sonra açılır. Sizə lazım olan rubrikaya tez keçməyin digər yolu isə naviqasiya menyusunun altındakı keçidlər üzrə hərəkət edib, **Məqalələrə keç** keçidinə tiklamaqdır.

DASHBOAR	D CONTENT 🔻 ACT		igure 👻 Use	RS 🔻 PLUGIN	S 🔻						
Content > I	Content > Publication: The New Custodian > Issue: January 2011 (English) > Section: Politics >										
Article	Article List: Politics										
🗲 Sec	Section List + Add new article										
Select	action										
Di	isplay newswires articles										
Searc	h:										
Showin	g 1 to 4 of 4 entries - filtering from 3	38 records									
Firs	t Previous 1 Nex										
	≎ Title	Webcode	Туре	Author	Sta						
	European Council candidates set to be named	@aaacm	news	Frank N. Stein	Publi						
	News on general theory of relativity	@aaadx	news	Frank N. Stein	Publi						
	Wintry conditions sweep across China	@aaadf	news	Jane Stockwriter	Publi						
	Food export duties set to rise	@aaade	news	James Q. Reporter	Publi						
Showin	g 1 to 4 of 4 entries - filtering from 3	38 records									
Firs	t Previous 1 Nex										
Displa	v 10 - records										
Dispid	Display 10 Tiecolds										
Sav	e order										

Hansısa məqaləni redaktə etmək istəyəndə sadəcə **Başlıq** sözünə klik edin və siz **Məqalənin redaktəsi** səhifəsinə keçəcəksiniz. Blok edilmiş məqalə hal-hazırda digər istifadəçinin redaktə etdiyi məqalədir və bu, məqalənin başlığından solda qıfıl işarəsi ilə göstəriləcək. Newscoop sisteminin digər istifadəçisinin redaktə etdiyi məqalə həm də çəhrayı fonla seçilir.

Məqaləni kimin və nə vaxtdan redaktə etdiyini bilmək üçün siyahıdakı **Başlıq** sözünə tıklayın. Nəticədə redaktorun adı və məqalənin blokunu açmaq və məqaləyə baxmaq üçün düymələr olan səhifə açılacaq. **Baxış** opsiyasından istifadə o deməkdir ki, müəllif yazı üzərində hələ işləyir və siz hələ ki, heç nəyi dəyişə bilməzsiniz.

ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -							
lian > Issue: issue1 (English) > Section: Cars > Article: August Street Cruise							
Article is locked							
The article has been locked by Petr Jašek (petr.jasek) 28 minute(s) ago.							

Unlock	View	Cancel
	5	

Multi hərəkətlər

Məqalə siyahısı tək redaktəni deyil, başqa hərəkətləri də etməyə imkan verir. Və bu hərəkətləri eyni zamanda bir neçə məqalə üzərində etmək olar. Bir və ya bir neçə məqalə üçün hansısa addımı atmaq üçün hər məqalənin **Başlığ**ının solundakı düyməyə klik edin. Qeyd etdiyiniz məqalələr mavi fonla seçiləcək.

DASHBOARI	D CONTENT - ACT	IONS 🔻 CONF	igure 🔻 Use	rs 🔻 Plugin:	S 🔻						
Content > I	Publication: The New Custodian	> Issue: January 2	011 (English) > Sec	tion: Politics >							
Article	e List: Politics										
🔶 Sec	ction List 🛛 🕂 Add new artic	le									
- Select	action										
Di	splay newswires articles										
Searc	h:										
Showin	g 1 to 4 of 4 entries - filtering from 3	38 records									
Firs	t Previous 1 Nex	t Last			_						
	≎ Title	Webcode	Туре	Author	St						
$\checkmark$	European Council candidates set to be named	@aaacm	news	Frank N. Stein	Publ						
$\checkmark$	News on general theory of relativity	@aaadx	news	Frank N. Stein	Publ						
	Wintry conditions sweep across China	@aaadf	news	Jane Stockwriter	Publ						
	Food export duties set to rise	@aaade	news	James Q. Reporter	Publ						

Məqalələri qeyd edəndən sonra siyahının yuxarısında düşən **Hərəkəti seç** menyusuna keçin və orada həyata keçirmək istədiyiniz əməliyyatı seçin.

ASHBOAR	D CONTENT 🔻 AC	TIONS - CON	Figure 👻 Usi	ers 👻 Plugin	S 🔻						
Content >	Publication: The New Custodiar	n > Issue: January 3	2011 (English) > Sec	tion: Politics >							
Articl	Article List: Politics										
🗲 Se	ction List + Add new arti	cle									
Select	action										
		-									
Status	s: Publish										
Status	s: Set New										
Toggi	e: 'On Front Page'										
Toggi Publis	e: 'Comments' sh Schedule										
Unloc	k P										
Dupli	cate	it									
Move		Wobcodo	Tupo	Author	Ste						
	v nue	Webcode	туре	Aution	516						
$\checkmark$	European Council candidates set to be named	@aaacm	news	Frank N. Stein	Publi						
$\checkmark$	News on general theory of relativity	@aaadx	news	Frank N. Stein	Publi						
$\checkmark$	Wintry conditions sweep across China	@aaadf	news	Jane Stockwriter	Publi						
	Food export duties set to rise	@aaade	news	James Q. Reporter	Publi						

Məsələn, siz **Ötürücü: "Baş səhifədə"** opsiyasını seçsəniz, Newscoop seçilmiş məqaləni nəşrinizin baş səhifəsinə yerləşdirəcək (əgər məqalə artıq yerləşdirilibsə və onun yerləşdirildiyi buraxılış sonuncudursa). Açılan kiçik yaşıl pəncərə bu hərəkətin yerinə yetirildiyini təsdiqləyəcək. Bəzi hərəkətlər sizi başqa səhifəyə aparacaq, çünki əlavə iş görmək lazım olacaq. Məsələn, **Yerləşdirmə cədvəli**, **Digər rubrikada təkrar yerləşdirmə**, **Keçirmə**.

Məqalə siyahısı həmçinin rubrika səhifəsindəki məqalələrin yerini dəyişməyə imkan verir (sizin şablon bu opsiyanı dəstəkləyirsə). Siyahıda məqalənin yerini dəyişmək üçün onun sətrinin hər-hansı bir yerində klik edin və əlinizi mauzdan çəkmədən sətri istədiyiniz sıraya dartın. Məqalələr siyahısının altındakı **Sıralamanı yadda saxla** düyməsini basmasanız, dəyişiklik başa çatmır.

Məqalələr siyahısının sağında digər funksiyalara aid sütunlar var. Məsələn, məqaləyə aid **Şərhlərin** sayı, yaxud məqaləni oxuyanların sayına (**Baxış**) dair funksiyalar mövcuddur. Siyahının sağ yuxarı küncündə **Sütunları göstər/Gizlət** düyməsi var. Siz bu düymənin köməyi ilə görmək istədiyiniz sütunları seçə bilərsiz.

Məqalələrin yerini **Başlıq**, **Şərhlər**, ya da **Baxışların** sayı, yaxud **Yerləşdirmə tarixi** üzrə dəyişmək istəsəniz, müvafiq sütuna tıklayın. Qruplaşdırmaq imkanı verən sütunların başları ikili şevron şəklində piktoqram kimi təsvir edilir. **Sıralamanı yadda saxla** düyməsini basdıqdan sonra müvafiq rubrikanın səhifəsindəki məqalələrin sırası yenilənəcək. Məsələn, siz ən çox oxunan məqaləni təyin edib, onu rubrikanın səhifəsində ən yuxarı yerə keçirə bilərsiniz.

Şərhlər

Məzmun menyusundakı **Şərhlər** keçidi sizi digər bir səhifəyə ötürür. Orda oxucu şərhlərini qəbul etmək, redaktə etmək və pozmaq olar. Daha ətraflı məlumat üçün *Şərhlərin moderasiyası* fəslinə baxın.

Əks əlaqə

Məzmun menyusundakı **Əks əlaqə** səhifəsi funksiyalarına görə **Şərhlər** səhifəsinə bənzəyir. Lakin Əks əlaqə ismarıcları yalnız qeydiyyatdan keçmiş Newscoop istifadəçiləri (redaksiya üzvləri, ya da abunəçilər) üçündür. Əks əlaqə ismarıcları məqaləyə qoşulmaya və məqalənin bir hissəsi kimi görünməyə bilər və onların sənəd və təsvir kimi qoşmaları ola bilər. Məsələn, istifadəçilər əks əlaqədən istifadə edərək hadisə yerindən şəkil göndərə bilərlər.

Əks əlaqə ismarıclarından istifadə üçün nəşrinizin əks əlaqə keçidi olmalıdır.

Media arxiv

Məzmun menyusunda yerləşən **Media arxiv** nəşrinizin məlumat bazasının bütün qeyri-mətn məzmununu göstərir. Media-arxiv səhifəsində üç düymə var. Biri **Təsvirlər**, ikincisi **Slaydşou**, üçüncüsü digər **Fayllar** (məsələn, PDF, audio və video fayllar) üçündür. Yeni kontent Media arxivə **Yeni təsvir əlavə et**, **Yeni slaydşou əlavə et** və **Yeni fayl əlavə et** keçidləri vasitəsilə birbaşa əlavə oluna bilər. Bu keçidlər müvafiq əlfəcinlərdəki mavi rəngli + işarəsindən sağda yerləşir.

DAS	HBOARD	CONTEN	r 👻	ACTIO	NS 👻	CONFIGURE	•	USERS 🔻	PLUGIN	s 🗸
Con	tent >									
	Media /	Archive								
Im	ages	Slideshows	Files							
+Add □ D	new imag isplay Nev	e Fix all thum wswires image	bnails s							
	Search:	1 to 70 of 70 ent	ries							
	First		1							
	Thum!		mbnail		\$	Description		• I	Photographe	r
				Lorem ipsum			Source Fabric			
		NAN I			Lorem ip	sum		Source Fab	ric	

Əlfəcinlər arasında əsas fərq odur ki, təsvirlər və slaydşou oxucuların brauzerlərində açılır (öncədən belə təyin olunub). Fayllar isə tənzimləmələrdən asılı olaraq bəzən açılır, bəzənsə oxucular tərəfindən yüklənə bilər. Ona görə də yükləmə imkanı vermək istəyəndə təsvirləri də **Fayllar** əlfəcininə yükləmək olar.

Axtarış

Newscoop serverdəki bütün nəşrlərin məzmununu görmək üçün daha bir alətə malikdir (**Məqalə siyahısı**ndan başqa). **Axtarış** opsiyası **Məzmun** menyusu vasitəsilə açıla bilər və internet axtarış maşınlarının interfeysinə bənzər interfeysə malikdir. Siz axtarış opsiyasını müəyyən nəşr, buraxılış və rubrikadan asılı olaraq seçə bilərsiniz. Başqa əlamətlər, məsələn, həm müəllifin adı, həm məqalənin tarixi üzrə axtarış aparmaq olar.

DASHBO	ARD	CONTENT	-	ACTION	IS 🔻	CONFIGU	JRE 🔻	USERS 👻	PLUGINS	•
Content	>									
Sea	arch									
— Filt	er									
All	Publicat	ions			•	All Issues	6		•	AI
Fil Fil Pu Pu	ter by ter by blish dat blished i blished i	e after before			•					
Au	thor									
Cr	eator 📈 atus	†								
To	pic									
	Dieplay	, nowewiree	articla							
50	Dispiay	newswires	article	5						
36										
Sho	wing 1 to	10 of 36 entrie	'S							
F	First	Previous	1	2 3	3 4	Next	Las	t		
	\$	Title		Sec	tion	Webco	ode	Туре	Author	
	6 Eu cand name	iropean Cou idates set to ed (en)	ncil be	Politics		@aaacm		news	Frank N. Stein	1
	Com flight (en)	mercial spac becomes a r	e reality	Sci/Tech	ı	@aaact		news	James Q. Reporter	

Bitirilməmiş məqalələr

Məzmun menyusunun **Bitirilməmiş məqalələr** səhifəsi jurnalistlərin göndərdiyi və ya XML vasitərilə import edilmiş məqalələrin siyahısını göstərir. Funksiyalarına görə bu səhifə **Baş paneldəki** Bitirilməmiş məqalələr vicetinə bənzəyir. Redaktə üçün məqalənin **Başlığına** klik edin.

DAS	SHBOAR	RD CONTENT		ACTIONS	- CONFIGU	JRE 👻 U	JSERS 👻 🛛 P	LUGINS 👻		
Co	ntent >									
	Pend	ling articles								
[	-Seleo	t action			- 1					
					_					
	Display newswires articles Show / hide									
	Sear	ch:								
	Show	ing 1 to 5 of 5 entries -	filterin	g from 42 reco	rds					
			1	Next						
		≎ Title		Section	Webcode	Туре	Author	Preview		
		Gigantoraptor Discovered in Mongolia (eq)			@aaaea	news	Sarah Staffwriter	Preview		
		Gigantoraptor Not Discovered in Mongolia (en)			@aaaeg	news	Sarah Staffwriter	Preview		
		Gigantoraptor Still Not Discovered in Mongolia (en)			@aaaeh	news	Sarah Staffwriter	Preview		

Seçilmiş məqalələrin siyahısı

Seçilmiş məqalələrin siyahısı xüsusi şablonda, məsələn, nəşrinizin baş səhifəsində istifadə etmək üçün yaradılmış xüsusi məqalələr siyahısıdır. Yeni siyahı yaratmaq üçün Məzmun menyusunda Seçilmiş məqalələrin siyahısı opsiyasına klikləyin, sonra mavi rəngli Siyahı əlavə et düyməsinə basın.

DASHBOARD	CONTENT -	ACTIONS -	CONFIGURE 🔻	USERS 👻	PLUGINS 👻				
Content > Featured Article Lists									
Featured Article Lists									
+ Add list	Select a list _								

Seçilmiş məqalələrin siyahısı səhifəsi açılacaq. **Siyahının adı** sahəsinə yeni siyahının adını daxil edin. Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın.

DASHBOARD	CON		•	ACTIONS	•	CON	IFIGURI	= -	USERS	•	PLUGINS	5 ~~-~~
Content > Feat	ured Article	Lists										
Feature	ed Artic	le List	s									
+ Add list	Sele	ct a list	•									
Featu	ured A	rticle	e Lis	St List I	Name:	Hot	Proper	ty		Close	e Sa	ve 🎝
A	Vailab	le Arti	icles				Fea	tured	Article	es		
	— \$ Fi	lter —								D	elete all	

Bundan sonra məqalələri **Açıq məqalələr** blokundan **Seçilmiş məqalələr** blokuna daşıya bilərsiniz (Yan panel fəslində göstərildiyi kimi).

XML importu

Əməliyyatlar menyusunda **XML importu** bölməsi var. Onun köməyi ilə digər nəşr sistemlərindən (*Adobe InDesign* və ya *WordPress*) məzmun import etmək olar.

Eksportda istifadə etdiyiniz XML teqlər "Newscoop"un istifadə etdiyi teqlərə uyğun olmalıdır. Məsələn, *news* **Məqalə növünə** uyğun olmaq üçün aşağıdakı sahələri istifadə edə bilərsiniz:

<?xml version='1.0' encoding='utf-8'?>

<articles>

<article>

<name>Gigantoraptor Discovered in Mongolia</name>

<keywords>Gigantoraptor, Dinosaur, Mongolia</keywords>

<author>Sarah Staffwriter</author>

<deck>Newly discovered dinosaur roamed the desert 80 million years ago</deck>

<full_text>Imagine an ostrich that tipped the scales at 3800 kilograms, standing twice as tall as a human, with a solid tail and massive body, plus long, feathered

arms with sharp claws, and a turtle-like beak.

The huge size of Gigantoraptor is a surprise because it is a member of the oviraptorids, a group of flightless feathered dinosaurs closely related to birds, which mostly weighed less than 80 kilograms. Known since the 1920s, oviraptorids were toothless and probably omnivorous. "Gigantoraptor would be a strange animal in any environment," says Tom Holtz of the University of Maryland in College Park.

The partial fossil skeleton was found in Inner Mongolia and is from a young adult about 8 metres long. Many of Gigantoraptor's features are unique, suggesting dinosaurs were more diverse than has been recognised, says lead author Xu Xing of the Institute of Vertebrate Paleontology and Paleoanthropology in Bejing (Nature, vol 447, p 844). Its combination of slender limbs and long lower legs may have made it the fastest runner among large two-legged dinosaurs, he says.</full_text>

</article>

</articles>

Çoxelementli <article> teqləri yuxarı səviyyəli <articles> teqi ilə əhatə oluna bilər və beləliklə, siz vahid XML fayldan çoxlu sayda məqalə import edə bilərsiniz.

Digər sistemdən eksport edilmiş və müvafiq qaydada format edilmiş XML fayl hazır olduqdan sonra onu yükləmək üçün XML importu səhifəsini istifadə edin. Siz import etmək istədiyiniz **Məqalə növü, Dil** və **Nəşr** təyin etməlisiniz. Həmçinin məqalələri eyni başlıq altında dəyişmək istəyirsinizsə, **Mövcud məqalələri dəyiş** opsiyasını qeyd etməlisiniz. İmport üçün **Nömrə** və **Bölmə** təyin etmək mütləq deyil.

SHBOARD	CONTENT -	ACTIONS 👻	CONFIGURE 👻	USERS 🔻	PLUGINS
ctions >					
Import XM	ML				
Import XM	L				
		Article Type:	news	•	
		Language:	English	-	
		Publication:	The Prague Times	•	
		Issue:	No issues 🚽 (Opt	tional)	
		Section:	No sections 📕 (O	ptional)	
Overwrite	articles with mate	hing names?:	○ Yes ම No		
		Input File:	_from_adobe_indes	sign.xml Bro	wse
			Save		

Yeni import edilmiş məqalələr **Baş Panel**də **Bitirlməmiş məqalələr** vidcetində olacaq (**Məzmun** menyusundakı **Bitirilməmiş məqalələr** səhifəsi kimi). Bu məqalələrdən hər-hansı birini redaktə etmək istəsəniz, **Başlığ**a klikləyin.

DASHBOARD		ACTIONS -		USERS 👻	PLUGINS 👻					
Pending Articles										
Gigantor	Gigantoraptor Discovered in Mongolia									
Authors										
	Author	Sarah S	Staffwriter							
+ Add and	other author									
Date										
Created: 202	12-04-12 10:57:13	Last modified	: 2012-04-12 12:00	):03						
deck										
B Z U □ - A 3 □ 0	AB€ ((≣ ≡ 	≢≣ ≣≣ Ω¦AA\S Ω¦¥S	: 🗈 🔏 🛍 🛍 := }= Paragrap =	🛅 I 🔊 (≌ - h 🔻 Font Size	 2 ≈ ↓ Ø ▼ ■ 					
Newly disc	overed dinosaur ro	amed the desert 8	80 million years ago	\$						

İmport etmək istədiyiniz XML faylların teqləri və importu yerləşdirmək istədiyiniz **Məqalə növü** sahələri arasında uyğunsuzluq olarsa, Newscoop boş sahələri və problemli teqləri göstərəcək. Sonra başqa aplikasiyadan düzgün teqləri olan XML faylı eksport edə bilərsiniz.

Əgər XML fayl düzgün format olunmazsa, Newscoop onu import etməyəcək.

Məqalələrin Nəşri

Öncə yazdığımız kimi "Newscoop"da məqalə dörd vəziyyətdə ola bilər: **Yeni**, **Göndərildi**, **Yerləşdirildi** və ya **Buraxılışla birgə yerləşdir**. Məqaləni yaratdıqda onun statusu **Yeni** olur (öncədən belə təyin olunub). Status redaktə zonasının yuxarı hissəsində düşən pəncərədə görünür. Məqaləni bitirdikdən sonra həmin pəncərəni açıb, onun statusunu dəyişin, **Göndərildi** statusuna keçin.

	Signed in: Administrator <u>Help</u> Logout
	Newscoop 🕈
Edit View 2 ^a Preview Save All	Close Save and Close
Saved 17:07:13	
Actions Status: New Status: Publish with issuest Status: Submitted Status: New	Language Český

Bunu etdikdən sonra səhifə yenidən yüklənəcək və düşən pəncərədə yeni status görünəcək. Redaktorlar "Newscoop"a girən kimi göndərdiyiniz məqaləni görəcəklər. Redaktə üçün hazır məqalələr **Baş paneldə** Göndərilmiş məqalələr siyahısında göstərilir.

Showing 1 to	o 1 of 1 entrie	S							
≎ Title	Section	Webcode	Туре	Author	Status	On Front Page	On Section Page	Preview	Tran
Librarians Love Loft Living (cz) 🏌	Property	@aaadx	news	Jane Q. Reporter	Submitted	Yes	Yes	Preview	Trans

Bundan əlavə, istifadəçinin (redaktorun) profil tənzimləmələrində elektron poçtla bildiriş almaq funksiyası quraşdırılbsa, yeni məqalə haqda bildiriş onun e-poçtuna göndərilir.

Redaktorlar məqalədə öz düzəlişlərini etdikdən sonra onun statusunu dəyişə, **Buraxılışla birgə yerləşdir** statusuna keçərək məqaləni yerləşdirə bilərlər. Səhifə yenə də təkrar yüklənəcək və statusun yenilənməsi barədə məlumat görünəcək.

	Signed in: Adm	inistrator <u>Help</u> <u>Logout</u>
		Newscoop 🄊
Edit View 2" Pr	Save All Close	Save and Close
Saved 17:12:46		
	Actions Status: Submitted Status: Publish with issue Status: Submitted Status: New	Language Český
		+ Add Event

Buraxılışla birgə yerləşdir statusu seçilərsə, məqalənin aid olduğu buraxılış nəşr olunan kimi məqalə sizin səhifədə görünəcək. Bu funksiya imkan verir ki, buraxılış nəşrə hazır olanda əlavə edilmiş məqalələr buraxılışla birgə yerləşdirilsin. Siz hər-hansı buraxılışın statusunu Buraxılış siyahısında yoxlaya bilərsiniz. Buraxılışın nəşri sual altında olarsa, yeni məqaləni nəşr etmək üçün onun statusunu dəyişib, sadəcə Yerləşdir statusuna keçmək lazımdır, nəticədə məqalə oxucuların ixtiyarında olacaq.

Bütün bu proses əks istiqamətdə də aparıla bilər. Siz məqalənin saytda görünməsini əngəlləyə, hətta **Yeni** statusuna keçə bilərsiniz. Amma məqaləni hər istifadəçi yerləşdirə bilməz. Odur ki, administratorunuz sizə imtiyaz verməyibsə, məqalənin yerləşdirilməsiylə bağlı opsiyalarla işləyə bilməzsiniz.

Planlaşdırılmış məqalələr

Siz həmçinin məqalənin yerləşdirilməsi (yaxud yerləşdirilməməsi) vaxtını müəyyən edə bilərsiniz. Bunu **Məqalənin redaktəsi** səhifəsində **Yerləşdirmələrin cədvəli** blokunda **Hadisə yarat** düyməsi ilə etmək olar.

Signed in: Administrator <u>Help</u> <u>Logou</u>
Newscoop?
Edit View Preview Save All Close Save and Close
Saved 16:51:56
Actions 🚽 Language Český Status: Submitted 🚽
✓ Publish Schedule
+ Add Event

Hadisə əlavə et düyməsini basdıqdan sonra təqvimli pəncərə açılacaq və siz orada tarix və saatla bağlı üç opsiyadan birini seçə bilərsiniz: Yerləşdir/Yerləşdirməni ləğv et, Baş səhifədə göstər//Baş səhifədən poz, Rubrika səhifəsində göstər/Rubrika səhifəsindən poz.

DASHBOARI	D	CONTENT 👻	ACTIONS -	CONFIGURE	👻 USERS 👻 PLUGI	
Content > I	Public	ation: The Prague	Times > Issue:	April 2012 (Český)	> Section: Property > Article	:: Libraria
Libra	irian	s Love Loft l	Living			Ģ
Autho	ors			_		
		Author	_	Schedule a ne	w action	_
		Photographer	-	Date:	2012-04-30	
		Author	-	Time:	09 : 00	
				Publish:	Actions Publish	
+ Ad	dd and	other author		Front page:		
Date				Section page:	Show on section page	-
Create deck	ed: 20:	12-03-05 17:15:40	) 🛗 La	S	Close	

Təqvimə klik edərək tarixi seçin, ya da əllə daxil edin. Sonra hadisə üçün saatı daxil edin və seçdiyiniz vaxtda icra olunacaq bir, yaxud bir neçə hərəkəti seçin. **Yadda saxla** düyməsini basdıqdan sonra düşən pəncərə bağlanacaq və sizin yaratdığınız hadisə **Yerləşdirmə cədvəli** blokunda görünəcək.

	Signed in: Administrator Help Logout
	Newscoop 🕈
Edit View 🗗 Preview Save	All Close Save and Close
Saved 16:51:56	
Actions 🚽 Status: Submitted	Language Český
✓ Publish Sched	lule
	+ Add Event
2012-04-30 09:0 • Publish • Show on sect	ion page

Hadisə yaradıldıqdan sonra bütün hərəktlər seçdiyiniz gün və saatda avtomatik olaraq həyata keçiriləcək. Hərəkətlər yerinə yetirildikdən sonra düşən menyuda status dəyişəcək, **Yerləşdirilib** statusuna keçəcək və bu hadisə **Yerləşdirmə cədvəli** blokunda daha görünməyəcək.

Buraxılışın nəşri

Newscoop serverində məqalə yazarkən və məqalələri hansısa buraxılış üçün redaktə edərkən material başqalarına görünməyə bilər. Buraxılışı sonra tam şəkildə nəşr etmək olar və bunun iki yolu var: Dərhal nəşr etmək, yaxud nəşri planlamaq (müəyyən tarix və vaxt üçün). Unutmayın ki, buraxılışa aid olan hər bir məqaləni ayrılıqda yerləşdirmək mümkündür. Məsələn, buraxılış nəşr olunsa belə, ona aid olan hansısa məqaləni gizlətmək olar.

Dərhal yerləşdirmə

Buraxılışı dərhal yerləşdirmək üçün **Buraxılışlar siyahısında Yerləşdirmə tarixi** sütunundakı **Yerləşdir** keçidinə klik edin.

DASHBOARD	CONTENT 👻	ACTIONS	CONFIGURE - USERS -	PLUGIN	IS 👻	
Content > Pu	Content > Publication: The Prague Times >					
Issue L	.ist					
🔶 Publi	cation List + Add	l new issue				
Number	Name	LIRI Name	Publish Date	Configure	Trans	
Number	(click to see sections)	one name	(YYYY-MM-DD)	Configure	mans	
2	May 2012 (Český)	2012_2	2012-04-18 10:08:25 Unpublish - Schedule	X	k.	
1	April 2012 (Český)	2012_1	Not published Unpublish on: 2012-05-01 09:00:00	X	k 0	

Açılan pəncərədə sual altında olan buraxılışı nəşr etmək istəyinizi təsdiqləmək tələbi olacaq. Çünki buraxılışın nəşri ona aid olan məqalələrin (**Buraxılışla Yerləşdir** statusunda olan) də oxuculara açıq olmasını nəzərdə tutur. Əlavə məlumat üçün Yan Panel fəslinə baxın.

Are you sure	you want to change the issue 1. April 2012 '
(Český) statu	s from 'Not published' to 'Published'?
	Cancel OK

OK düyməsinə klik etməklə buraxılışı yerləşdirəcəksiniz və **Buraxılışlar siyahısı** yenilənərək yeni buraxılışın yerləşdirilmə tarixi və vaxtını göstərəcək. Bu hərəkəti ləğv etmək üçün **Yerləşdirməni ləğv et** keçidini basın. Və yenə də açılan pəncərədə buraxılışın yerləşdirilməsini ləğv etmək (buraxılışın statusunu dəyişmək) istəyinizi təsdiqləməniz tələb olunacaq.

Planlaşdırılmış nəşr

Buraxılışın müəyyən gün və saatda yerləşdirilməsini planlamaq üçün **Buraxılışlar siyahısı Yerləşdirmə** tarixi sütununda **Cədvəl** keçidinə tıklayın. **Buraxılışın parametrlərini yenilə** səhifəsi açılacaq və siz burda konkret buraxılışın yerləşdirilməsi tarixi və vaxtını təyin edə biləcəksiniz. Səhifənin sağ hissəsində siz **Buraxılışın nəşri cədvəli** və **Yeni hərəkəti planla** bloklarını görəcəksiniz.

Date/Time	Action	Publish all articles	Delete	
No events.				
Schedule	a new ac	tion		
	Date:	2012-05-01		
	Time:	09 : 00		
	Action:	Publish 🚽		
Publish all articles: Yes -				
	Sa	ave		

Tarix sahəsinin (yerləşdirmənin tarixinin seçilməsi sahəsi) sağındakı kiçik təqvim işarəsinə klik edin. Sizə lazım olan vaxtı seçin və açılan **Əməliyyatlar** menyusunda **Yerləşdir** və ya **Yerləşdirməni ləğv et** opsiyalarından birini seçin. İstəyinizdən asılı olaraq, açılan **Bütün məqalələri yerləşdir** menyusunda *Hə,* yaxud Yox seçin. *Hə* seçməklə siz buraxılışın hissəsi olan bütün məqalələri (onların vəziyyətindən asılı olmayaraq) yerləşdirəcəksiniz. Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın. **Buraxılışın nəşri cədvəli** bloku yenilənərək yeni hərəkət planını göstərəcək.

Date/Time	Action	Publish all articles	Delete
2012-05-01 09:00:00	Publish	Yes	×
Schedule a new act	ion		ΝS
Date:	2012-04	-23	
Time:	15 :		
Action:		-	
Publish all articles:	No 🚽		
Sav	/e		

Nəzərə alın ki, siz buraxılışın həm də ləğv olunma vaxt və tarixini təyin edə bilərsiniz. Bu hadisə Buraxılışın nəşri cədvəli blokunda görünəcək.

Issue Publishing Schedule			
Date/Time	Action	Publish all articles	Delete
2012-05-01 09:30:00	Publish	Yes	×
2012-06-01 09:00:00	Unpublish	No	×

Planlanmış hərəkəti ləğv etmək üçün **Poz** sütunundakı müvafiq qırmızı x işarəsini basın. Hərəkəti təsdiqləməyiniz, yaxud təsdiqləməməyiniz üçün sorğu açılacaq.

Are you sure you want to o	delete this scheduled action?
	Cancel OK

Gələcək hərəkət üçün **Tarix/Vaxt** keçidinə klik etsəniz, **Buraxılışın nəşri cədvəli** səhifəsi açılacaq və siz orada hərəkəti redaktə edə bilərsiniz. Cədvəldəki dəyişiklikləri təsdiqləmək üçün **Yadda saxla** düyməsini basın.

DASHBOARD CO	NTENT 👻	ACTIONS -		USERS 🔻	PLUGINS 👻		
Content > Publication:	Content > Publication: The Prague Times > Issue: May 2012 (Český) >						
Issue Publish	ing Sched	ule					
🗲 Issue List	🗲 Issue: N	May 2012					
Edit							
Date:	2012-05-01						
Time:	09 : 30	]					
Action:	Publish	-					
Publish articles:	Yes 🗸						
S	Save						

Məqalə şərhləri

Şərhləri bütün nəşr, müəyyən məqalə növü və ya ayrıca məqalə üçün aktivləşdirmək, yaxud söndürmək olar. Siz həmçinin "Newscoop"un idarəçilik funksiyalarından yararlanıb, abunəçilərin və ya qeydiyyatdan keçməmiş istifadəçilərin şərhlərini moderasiya edə bilərsiniz.

Nəşrlər siyahısında şərhlərin tənzimlənməsi

Nəşr üçün şərh funksiyasını tənzimləmək istəyirsinizsə, baş naviqasiya menyusunda **Məzmun** menyusuna keçib, **Nəşrlər**ə klik edin. Nəşrlər siyahısında, **Şərhə icazə verilib** sütununda oxucuların şərh qoya bildiyi nəşrlər yaşıl rənglə göstərilir. Şərh imkanlarını dəyişmək istədiyiniz nəşrin sətrində **Tənzimləmələr** işarəsinə klikləyin.

N	FIGURE 👻 USER	s 🚽 🛛 Plugins 🚽			
	Default Language	Comments enabled	URL Type	Configure	Delete
	Default Language	Comments enabled	URL Type short names	Configure	Delete ×

Beləliklə **Nəşrin tənzimləmələri** səhifəsi açılacaq. **Şərhlər** bölməsində siz **Şərhə icazə verilsin**? opsiyasını və şərhləri tənzimləmək üçün başqa müxtəlif opsiyaları görəcəksiniz.

Comments

Comments enabled?:	$\checkmark$
Article comments default to enabled?:	$\checkmark$
Subscriber comments moderated?:	
Public allowed to comment?:	$\checkmark$
Public comments moderated?:	$\checkmark$
Use CAPTCHA to prevent spam?:	R
Moderator Address:	editor@example.com
From Address:	robot@example.com

Şərhlərin məqalə növləri üçün tənzimlənməsi

Bəlkə siz hansısa məqalə növləri üçün şərh qoymaq imkanını aktivləşdirmək, hansısa növ, məsələn, "page" üçün söndürmək istəyirsiniz. Baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmələr** keçidinə, açılan menyuda **Məqalə növü** opsiyasına basın. Məqalə növü səhifəsində **Şərhə icazə verilsin**? sütununda qırmızı, yaxud yaşıl rəngi klikləməklə şərhləri hər bir məqalə növü üçün tənzimləyə bilərsiniz.

ASHBOARD CONTE	ent 👻	ACTIONS 👻	CONFIGU	RE 👻	USERS 👻	Plugins 👻
Configure >						
Article Types						
+ Add new article typ	e 🐺	Merge types	🔍 Edit and	l translate	human-readab	le field names
Template Type Name	Fields	Display Name	Translate S	how/Hide	Comments ena	abled? Delete
link	Fields	link	69	۲	۲	×
news	Fields	news	(eq)	0	۲	×
page	Fields	page	69	0	R	×

Yaşıl işarəyə tıkladıqda məqalə növü üçün şərhləri söndürmək istəyinizi təsdiqləmək imkanı verən pəncərə açılacaq.

Are you sure you want to deactivate com	ments for article type 'news'?
	Cancel OK

Şərhlərin ayrı-ayrı məqalələr üçün tənzimlənməsi

Məqalələr siyahısı səhifəsindən istifadə etməklə hansısa məqalələrə şərh qoymaq imkanı yaratmaq, yaxud ləğv etmək olar. Baş naviqasiya menyusunda **Məzmun** keçidinə klikləyin, alt menyudan istifadə edərək sizə lazım olan nəşr, buraxılış və ya bölmə daxilində hərəkət edin. **Məqalələr siyahısı** açılacaq, sol sütundakı düymələrdən istifadə edərək, şərh funksiyasını tənzimləmək istədiyiniz məqalələri seçin. Açılan **Əməliyyatlar** menyusunda **Marker:"Şərhlər**"ə tıklayın.

ASHBOARI	D CONTENT - A	CTIONS 👻 🛛	CONFIGURE 👻 U	ISERS 👻 PLUGIN	s -	
ontent > I	ntent > Publication: The Prague Times > Issue: April 2012 (Český) > Section: Property >					
Article	Article List: Property					
🔶 Sec	tion List + Add new a	rticle				
Select	action					
		•				
Status	: Publish					
Status	: Submit					
Toggle	:: Set New e: 'On Front Page'					
Toggle	e: 'On Section Page'					
Toggle	e: 'Comments'					
Unloc	k					
Delete	9	t				
Duplic	ate					
Move						
	≎ littie	Webcode	Туре	Author	S	
	Waterside Condos Making Splash	A @aaady	news	Administrator	Pul	
$\checkmark$	Librarians Love Loft Living	@aaadx	news	Jane Q. Reporter	Su	

Hansısa nəşr və ya məqalə növlərinə şərh qoymaq funksiyası söndürülübsə, onlara aid məqalələrə şərhə icazə vermək mümkün olmayacaq.

Şərhlərin tənzimlənməsi

Spamdan qorunmaq üçün, təhqir xarakterli yazıların saytda görünməməsi üçün oxucu şərhlərini yerləşdirməzdən əvvəl onların moderasiyasına ehtiyac olur. CAPTCHA ilə avtomatik yayılan spamların qarşısını almaq olar, amma xüsusi olaraq şərh yerinə yazılan spamdan qorunmaq olmur.

Əgər siz nəşrinizi tənzimləmisinizsə, yəni abunəçilərin və qeydiyyatdan keçməmiş istifadəçilərin şərhləri moderasiya edilirsə, şərh yazan oxucu şərhinin əvvəl baxışa göndərildiyi barədə xəbər alacaq.

Şərhlərin siyahısını baş naviqasiya menyusunda **Məzmun**, sonra **Şərhlər** keçidinə klikləməklə tapmaq olar. Əvvəlcədən təyinat üzrə bütün şərhlər görünür. **Şərhlər** səhifəsinin solunda **Yeni**, **Təsdiqlənmiş, Gizli**, **Tövsiyə olunan** və **Tövsiyə olunmayan** şərhləri göstərən düymələr var.

DASHBOARD	CONTENT 👻	ACTIONS 👻		USERS 👻	PLUGINS 🔻
Content > Commer	nts				
Comment	S				
Show	New Recommended	Approved Unrecor	Hidden nmended		
Q Se	earch				

Öncədən təyinat üzrə hər səhifədə 25 şərh yerləşir. Şərh axtarışını (məsələn, hansısa mövzu üzrə) asanlaşdırmaq üçün **Axtarış** sahəsi var. Axtarışın nəticələri **Göndərilmə tarixi**, **Müəllif adı**, **Məqalə başlığı** üzrə qruplaşdırıla bilər. Bunun üçün hər sütun başlığının yanındakı kiçik bucaqlara klikləmək lazımdır. Bucağın yerində əmələ gələn üçbucağa tıklamaqla axtarışın istiqamətini dəyişmək olar.

Showing 1 to 17 of 17 entries				
	Author	- Date / Comment		
1.	Black Georgios (Anonymous) 46.4.76.175 black@georg.iye	2011.07.07 at 09:32:38 Some subject I'm comin' home now baby, run away		

Şərhi seçmək üçün onun solundakı bloka klikləyin, bütün şərhləri seçmək üçün istiqaməti göstərən (məsələn, **Müəllif adı**) başlığın solundakı bloka tıklayın. Seçilən məqalənin yuxarısında **Əməliyyatlar** menyusu açılacaq. Burda məqalənin statusunu təzələyə--ya **Təsdiqlənmiş**, ya da **Pozuldu** (spamdırsa) statusuna keçə bilərsiz. Şərhi birdəfəlik pozmaq istəmirsinizsə, **Gizli** opsiyasından istifadə edərək gizlədə bilərsiz.

İstifadəçinin yazılara şərh qoymasının qarşısını almaq üçün **Blok et/Bloku aç** düyməsindən istifadə edə bilərsiz. İstifadəçinin adı, emeyl və ya IP ünvanı, yaxud bunların hamısı blok edilə bilər. İstifadəçi blok edilbsə, onun yazdığı **Bütün şərhləri pozmaq** olar.

Actions Select s	status	
Showing 1 to	o 17 of 17 entries	
	Author	
1.	Black Georgios (Anonymous) 46.4.76.175 black@georg.iye	2011.07.07 at 09:32:38 Some subject I'm comin' home now baby, run away
		○ New ● Approved ○ Hidden Reply □
2.	Winnetou (Anonymous) 94.189.197.96 winn@eto.uu Ban/Unban user	2011.01.04 at 14:44:03 Site comment Hi, cu mel quot instructior, cu has consul delenit sense - perfect!
3.	Anonymous User (Anonymous) 79.101.185.177 Ban/Unban user	2010.12.30 at 12:31:35 Berlin Film Festival unveils 2 line-up

Məqalənin altındakı şərhlər siyahısından sağda hər şərhin aid olduğu məqaləyə keçid və həmin məqalənin aid olduğu bölmə və nəşr haqqında məlumat var. Həmçinin **Məqaləni redaktəyə get** keçidi var ki, bu da məqaləni dəyişmək imkanı verir (şərhlərdən sonra çox vaxt redaktəyə ehtiyac olur). Kursoru şərhin üzərində gəzdirin ki, **Tez redaktə, Cavab**, **Poz**, **Tövsiyə et** opsiyaları görünsün.

Date / Comment	≎ Article	
2010.12.30 at 11:28:14 Advertisers target online demographic	Advertisers target online demographic Sample Publication; Section Business	
O New Approved O Hidden Quick edit Reply	Delete Recommend	
2010.12.30 at 11:28:14 Somethnig Something's got me started	Advertisers target online demographic Sample Publication; Section Business 2 ³ Go to edit article	

Sistem tənzimləmələri

Sistem tənzimləmələri səhifəsini baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmələr** bölümündən açmaq olar. Bu səhifə sizin Newscoop serverinizin genişləndirilmiş xüsusiyyətlərinə nəzarət imkanı yaradır. Ona görə də bura adətən ancaq administratorların girişi olur.

Ümumi tənzimləmələr

Sistem tənzimləmələri səhifəsinin ilk hissəsi belə adlanır: Ümumi tənzimləmələr
DA	SHBOARD	CONTENT 👻	ACTIONS 👻	CONFIGURE 🔻	USER	8S 🔻	PLUGINS 👻	
Co	nfigure >							
	System P	references						
	General Set	tings						
	Site On-Line	c.			(	Yes	O No	
	Site Title:					The Prag	gue Times	
	Site Meta Ke	eywords:			1	Newscoo	op, Sourcefabri	с,
	Site Meta De	escription:			1	Vewscoo	op - The open o	:or
	Time Zone:				C	GMT +1:	00 (Brussels, C	;ot
	Database Ca	ache Engine:			1	APC	•	
	Template Ca	ache Handler:			[	DB	•	
	Imagecache	Lifetime:			1	1 Day	•	
	Allow passw	ord recovery:			(	Yes	O No	
	From email a	address:			ſ	robot@e	xample.com	
	Secret Key:					6106.7	100 July 100	
	Session Life	time:			9	9999		
	Keyword sep	parator:						
	Number of fa	ailed login attempt	s before showing	CAPTCHA :	3	3		
	Maximum up Enter a va specified megabyte the value	bload file size: alue between 0 an in 'php.ini'). Pleas is and 'G' for gigat and the correspor	d 100M (the max e use 'K' for kilob bytes, without wh nding letter, e.g. %	imum size is ytes, 'M' for ite spaces between 3M'.	1	10M		
	Automatic c	ollection of statist	ics:		(	Yes	O No	

Opsiyaların hər birinin açması:

- Sayt onlayn: Hə və Yox düymələri sizə bütün Newscoop serverini onlayn, yaxud oflayn etmək imanı verir (məsələn, serverdə planlaşdırılmış iş olduqda)
- Saytın başlığı: Nəşrinizin saytı üçün öncədən təyin olunmuş ad. Üzlük dizayneriniz nəşrinizin şablonlarını bu məlumatın görünməsi üçün tərtib edə bilər.
- Meta açar sözlər: Başlıq şablonunda öncədən təyin olunmuş meta açar sözlər axtarışı optimallaşdırmaq üçündür.

- Meta sayt təsviri: Başlıq şablonunda öncədən təyin olunmuş təsvir meta-teqi axtarış maşınları üçündür.
- Zaman qurşağı: Bu sahə sizə serverdə zaman tənzimləmələrini dəyişməyə imkan verir (zaman Qrinviç vaxtına uyğun tənzimlənir). Ola bilər, siz "Newscoop" un yerli vaxtı göstərməsini istəyəsiz. Bu, məsələn, hansısa buraxılışın nəşr vaxtını təyin edərkən lazım olur.
- Məlumat bazası keş mühərriki: "Newscoop"un iş əmsalını artıran APC keşi qoşur, yaxud söndürür. APC x-keşə alternativdir.
- Şablonların keş edilməsi: Şablonların keş edilməsini işə salmaq üçün DB seçir.
- Təsvir keşlərinin müddəti: Təsvirlərin keş edildiyi müddəti göstərir (30 saniyədən başlayır).
- **Parolun bərpasına icazə:** İstifadəçinin itirilmiş parolu elektron poçtla almasının mümkünlüyünü təyin edir. Unutmayın, bu opsiya aktivdirsə və sizin elektron poçtunuz məlumdursa, "Newscoop"dakı nəşriniz təhlükə altında ola bilər.
- Email-ünvandan: Sistemdən gələn parol xatırlatmaları üçün elektron poçt ünvanı.
- Gizli açar: "Newscoop"un veb-servislərin və digər funksiyaların inteqrasiyası üçün istifadə etdiyi gizli açar.
- Sessiya müddəti: "Newscoop"da administrasiya sessiyalarının (hesaba təkrar girmədən) maksimal müddətini təyin edir. Bu, təhlükəsizlik üçündür.
- Açar sözləri ayıran işarə: Məqalə redaktəsi səhifəsində açar sözləri ayıracaq işarəni (vergül, yaxud defis) təyin edir.
- CAPTCHA-dan əvvəlki uğursuz giriş cəhdlərinin sayı: parolları tapmağa çalışan robot proqramlara qarşı təhlükəsizlik tədbiri.
- Yüklənən faylın maksimal həcmi: sizin server istifadəçilərinin yükləyə biləcəyi qoşmaların maksimal həcmi.
- Statistikanın avtomatik toplanması: Bu opsiya isifadəçilərin serverdəki nəşrə girişi üzrə statistikanı toplamağa imkan verir. Kənar statistik servislərdən istifadə edirsinizsə, Yox cavabını seçib Newscoop serverinin yükünü azalda bilərsiniz.

Elektron poçt tənzimləmələri

Səhifənin bu bölməsi "Newscoop"u sizin üstünlük verdiyiniz poçt serverindən istifadə etməyə yönəldir.

Email Settings	
SMTP Host:	localhost
SMTP Port:	25
Email contact:	editor@example.com
Email from:	robot@example.com

- SMTP Host: "Newscoop"un emeyl bildirişlərini göndərmək üçün istifadə edəcəyi server
- SMTP Port: "Newscoop"un seçilmiş emeyl serveri üçün istifadə edəcəyi "port" nömrə
- Emeyl əlaqə: Sizin Newscoop serveriniz üçün əsas əlaqə ünvanı.
- Emeylin ünvanı: "Newscoop"dan bildiriş göndərərkən istifadə olunan elektron poçt ünvanı.

Redaktor tənzimləmələri

Səhifənin ikinci bölməsi təsvirlərlə işə aid olan Redaktor tənzimləmələri üçündür.

Editor Settings		
Image Resizing Ratio:	100	%
Image Resizing Width:		pixels
Image Resizing Height:		pixels
Zoom enabled for images in article content?	¶g Yes ⊛	No

Bu bölmədəki sahələr məqalədə istifadə edilən şəkillərin ölçülərinin dəyişmə nisbətini, yaxud en və hündürlüyünü müəyyən etməyə imkan verir. Ölçülərin dəyişmə nisbətini təyin edən opsiya digərlərindən əlverişlidir. Bu opsiya əvvəldən təyin olunmayıbsa, yalnız təsvirin eni və uzununu dəyişmək opsiyası varsa, Newscoop şəkli daha çox kiçildən variantdan istifadə edəcək. Məqalənin redaktəsi səhifəsində hansısa xüsusi bir şəklin ölçülərinin dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş opsiyalar əvvəldən müəyyən olunmuş başqa tənzimləmələri qəbul etməyə bilər.

Nəşr şablonlarının bir hissəsi olan təsvir ölçüləri (məsələn, məqalə şablonunda əsas mətn təsviri kimi) ayrılıqda tənzimlənir (**Tənzimləmə** menyusunda **Təsvirin Təqdimatı** səhifəsində).

Məqalə təsvirlərinin miqyası dəyişilsin? sualına **Hə** cavabını seçsəniz, oxucular məqalələrdəki təsvirlərin üzərinə klik edərək onları böyüdə bilərlər. Bu funksiya məqalə mətninə daxil edilmiş bütün şəkillər üçün keçərlidir.

Şəkil mətni üçün tənzimləmələr

Məqalədəki şəkil mətnlərinin keçidlərə və formatlaşdırma üçün WYSIWYG redaktoruna malik olmasını istəyirsinizsə, **Şəkil mətni böyüdülsün?** sualına **Hə** cavabını seçin. Sadə mətn istəyirsinizsə, **Yox** cavabını seçə bilərsiz. Şəkil mətnini böyüdərkən, limitin 255 işarə olduğunu nəzərə alın. Sizin nəşrin tənzimləmələri mətnə məhdudiyyət qoymursa, şəkil mətninin ölçüsünü bildirən xanaya 0 rəqəmi yazmaqla mətnin istənilən ölçüdə olmasına imkan vermiş olursunuz.

Image caption settings	
Enable rich text for image captions?	Yes ○ No No
Character limit for image captions:	255 characters (use 0 for no limit)

Abunənin kənardan idarə olunması

Bu bölmə abunənin kənardan idarə olunması üçün tətbiqetməyə aiddir.

Abunə kənardan idarə olunsun? sualına Hə cavabı versəniz, abunəni idarə olunması opsiyaları "Newscoop"un administrator interfeysindən gizlədiləcək. Abunə məlumatları "Newscoop"un məlumat bazasında saxlanır. Sistem administratorunuz bu bazanı abunəni idarə edən kənar tətbiqetmə ilə əlaqələndirəcək.

Məlumat bazası replikasiyası serveri

Bu bölmə "Newscoop"un eyni zamanda iki serverdə işləməsi üçün tənzimlənməsinə kömək edir. Bu, şəbəkədə, yaxud aparatda problem yarananda əlverişlidir.

Setting up a Newscoop Replication Server? $\$ Yes $\$ No	
Newscoop Online Server Database	
Database Replication Host:	db.example.com
Database Replication User:	db_user
Database Replication Password:	distant
Database Replication Port:	3306

Newscoop replikasiya serveri tənzimlənsin? sualına Hə cavabını seçsəniz dörd sahə görəcəksiniz:

- Məlumat bazası replikasiyası hostu: Məsafəli məlumat bazası serverinin adı, yaxud IP ünvanı.
- Məlumat bazası replikasiyası istifadəçisi: Məsafəli serverdə birləşməli olan istifadəçinin adı.
- Məlumat bazası replikasiyası parolu: Məsafəli server üçün parol.
- **Məlumat bazası replikasiyası portu (girişi):** Məsafəli serverdə birləşmə üçün port nömrəsi (öncədən təyinata görə nömrə 3306 olur).

Şablon (filtr) maskası

Məzmunun idarəsi səhifəsində görünən şablon redaktorundan gizlətmək istədiyiniz şablonlar üçün açar sözlər daxil edin. Məsələn, istifadə etmədiyiniz, lakin pozmaq istəmədiyiniz şablonlar ola bilər.

Templates filter mask (separated by comma)

.*. CVS

Nəzərdə tutulmuş tapşırıqlar

Tapşırıqlar kənardan işə salınsın? o deməkdir ki, avtomatik tapşırıqlar üçün "Newscoop"un deyil, serverin öz cədvəlçisi istifadə olunsun.

Məkan tənzimləmələri

Bu bölmə məqaləyə qoşulmuş xəritənin necə görünəcəyini və məlumatları hansı internet xəritə xidmətinin verəcəyini təyin etməyə imkan verir.

Geolocation Settings	
Map Center Latitude:	50.089926
Map Center Longitude:	14.424133
Map Zoom Level:	4
Map Default Width:	304
Map Default Height:	250
Include CSS file for map view	/js/geocoding/styles/map-in
Map auto-focusing as the default behavior:	
Maximal zoom for auto-focusing: (0-18)	10
Map border for auto-focusing:	50
Allow Google Streets Map Provider:	V
Allow MapQuest Map Provider:	$\checkmark$
Allow OpenStreet Map Provider:	$\checkmark$
Default Map Provider:	OpenStreetMap 🚽
Use Local GeoNames Search:	
Use MapQuest Nominatim Search:	$\checkmark$
Preferred address language:	Czech 🔪
Map Marker Directory:	/js/geocoding/markers/
Map Marker Default:	marker-gold.png
Map Popup Minimal Width:	300
Map Popup Minimal Height:	200

Video tənzimləmələri

.

Həm daxili, həm də xarici serverdə yerləşən video faylların ölçüləri bu bölmədə tənzimlənir. Bu da nəşrinizin səhifə şablonlarındakı videoların düzgün görünməsini təmin edir.

Youtube Default Width:	425
Youtube Default Height:	350
Vimeo Default Width:	400
Vimeo Default Height:	225
Flash Default Width:	425
Flash Default Height:	350
Local Flash Server:	
Local Flash Directory:	videos/

MailChimp tənzimləmələri

Bu tənzimləmələr "Newscoop"un, abunəçilərin siyahısını tutan MailChimp.com serverinə inteqrasiyası üçündür.

MailChimp Settings

API Key:

List Unique Id:

myapikey-us1

LISTID

Facebook tənzimləmələri

Bu tənzimləmələr "Newscoop"un "Facebook"a inteqrasiyası üçündür.

100000000
****
000000000000000000000000000000000000000

Sonda Yadda saxla düyməsi ilə tənzimləmələri yadda saxlaya bilərsiniz.

Üzlüklərin importu və eksportu

Üzlüklər sizin Newscoop nəşrinizin görünüşü və keyfiyyətini təmin edir. Hər nəşrin özünün üzlükləri olur və bu üzlüklər sizin veb dizaynerlər tərəfindən yaradılan şablonlardan ibarətdir. Newscoop üçün üzlüklərə http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və http://themes.sourcefabric.org/ və saytınıza uyğunlaşdıra bilərsiz.

Üzlüklərin idarə olunması səhifəsindəki (səhifə Tənzimləmə alt menyusunda görünür) Üzlüklərin importu düyməsinə basmaqla "Newscoop" a yeni üzlük əlavə etmək olar.

DASHBOARD	CONTEN	и 🚽	ACTIONS		CONFIGURI	= 👻	USERS		PLUGINS 🔻
Configure > Theme	s								
Theme management									
∓ Import theme									
Available themes Sample Publication The Prague Times									
▲ \$\phi Theme name / version \$\phi Compatibility \$									

Bu addım sizə kompüterinizdən üzlük faylını seçməyə imkan verən dialoq pəncərəsini açır. **Baxış** düyməsini basıb, üzlüyün zip faylını seçin, sonra **İmport** düyməsini basın.

Import theme X
Browse for the theme Browse
Import Cancel

Newscoop importun uğurla keçdiyini xəbər verməlidir. Yeni üzlük **Üzlüklərin idarə olunması** səhifəsindəki cədvəldə görünməlidir.

Üzlüyü eksport etmək üçün cədvəlin sağ hissəsindəki **Əməliyyatlar** menyusuna klikləyin, sonra **Zipi Eksport et** opsiyasını seçin. Veb-brauzeriniz zip faylı kompüterinizə yükləyəcək.

	This is a tabloid newspaper theme!	Actions
		+ Add to publication >
enlarge		🧨 Edit
		± Export (zip)
		🗙 Delete 🚿

Üzlüklərin redaktəsi

Newscoop adminisrativ interfeysi üzlüklərin idarəsi və şablonların redaktəsi alətlərinə sahibdir. Bu alətləri baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmələr**, sonra isə **Üzlüklər** keçidinə klikləməklə tapa bilərsiniz.

Mövcud üzlüklərdən ibarət cədvəli göstərən **Üzlüklərin idarəsi** səhifəsi açılacaq. Bu günki nəşrlərdən hər birinin, məsələn, "The Prague Times"ın belə bir əlfəcini var.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS	- Configure - Users - I	PLUGINS 👻
Configure > Themes		
Theme management		
∓ Import theme		
Available themes Sample Publication	The Prague Times	
*	≎ Theme name / version	Compatit
	The New Custodian // version 1.0 Design: Sourcefabric	4.0 Theme for N
	Issue page Section page	
Type bestyld study to the schedul of the schedule of the sched	Article page Click to enlarge	

Dəyişmək istədiyiniz üzlük sətrinin sağ tərəfində **Əməliyyatlar** menyusunu, sonra isə **Redaktə et** əmrini seçin.

	≎ Compatibility	\$
	4.0 This is a tabloid newspaper theme!	
to enlarge		Actions Add to publication
to ond go		X Unassign
		Export (zip)

Şablon fayllarından bəziləri qovluqlara birləşdirilib. Qovluqlar **Üzlük şablonları** əlfəcininin cədvəlində yuxarı hissədə göstərilib.

DASHBOAR		ACTIONS - CO	NFIGURE - US	ERS 👻 PLUGIN	s ~~-~~
Configure >	Themes > Settings				
Then	ne management: The eme settings Theme te	New Custodia	n - The Prague	Times	
Curre	nt directory: Templates				
∓ UI	pload + Create folder	+ Create file			
Act	ions 💌				
	≎ File name	≎ Туре	≎ File size	Cache Lifetime ≎	≎ Li
	☞_css	dir			
	rssimg	dir			
	≽_j s	dir			
	res _misc	dir			
	☞_ tpl	dir			
	r themethumbs	dir			
	в 404.tpl	tpl	0.88 kB	0	2012
		tpl	0.84 kB	0	2012
	B article.tpl	tpl	0.66 kB	0	2012

Qovluğun adı üzərinə klik etməklə onun içərisindəki faylları görəcəksiniz.

Th urre	eme settings Then ent directory: Templates	s /_css			
∓ Uj	Pload + Create fold	• Create file			
Act	ions 💌				
	≎ File name	≎ Туре	≎ File size	Cache Lifetime ≎	≎ La
t G	Go to parent				
	🖝 default-zen	dir			
	🗲 fancybox	dir			
	🖝 grid	dir			
	🕞 ui-lightness	dir			
	🕒 1140.css	CSS	4.79 kB		2012-0
	🕒 handheld.css	CSS	0.18 kB		2012-0
	r style.css	CSS	41.93 kB		2012-0
	3				

Faylın adı üzərinə klik etməklə həm də həmin faylı şablon redaktorunda açacaqsınız. Bu funksiya sizin veb tərtibatçılara işlək Newscoop sistemi şablonlarına tələsik dəyişikliklər etmək imkanı verir.

Şablonlara dəyişiklik edərkən diqqətli olmalısınız, çünki hər bir yenilik nəşrinizin zahiri görünüşünə dərhal təsir edəcək. Bu funksiya həm də şablonların nəşrin istehsalı serverinə nüsxələnməsinə qədər redaktə olunması üçün faydalıdır.

Üzlük tənzimləmələri

Üzlük tənzimləmələri əlfəcini sizə üzlüyün adını, versiya nömrələrini, yaxud dörd əsas şablon üçün istifadə edilən xüsusi şablon fayllarını dəyişməyə imkan yaradır. Şablon redaktoru kimi bu funksiya da yalnız səriştəli veb tərtibatçılara etibar edilməlidir, çünki dəyişiklik nəşrinizin zahiri görünüşünə dərhal təsir edəcək.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGU	ure 👻 users 👻 plugins 👻
Configure > Themes > Settings	
Theme management: The New Custodian - T	The Prague Times
Theme settings Theme templates	
Theme name	The New Custodian
Required Newscoop version	4.0 or higher
Theme version	1.0
- Template settings	
Front page template	front.tpl
Section page template	section.tpl
Article page template	article.tpl
Error page template	404.tpl
Match article types	
Theme article types	Match with existing
	Save All

İstəsəniz, üzlüklər sizin "Newscoop"da mövcud olan Məqalə növləri ilə uyğunlaşdıra biləcəyiniz **Məqalə növləri**ni təyin edə bilər. Üzlük hansısa Məqalə növlərini təyin edirsə, onlar **Üzlük tənzimləmələri** əlfəcininin sonunda göstərilir. Daha ətraflı məlumat üçün *Məqalə növləri* fəslinə baxın.

Üzlüklərin pozulması

Üzlük nüsxələri hansısa nəşrin buraxılışı üçün təyin olunursa, pozula bilməz (təhlükəsizlik funksiyasıdır). Əvvəlcə yerləşdirilmiş bütün buraxılışlar yeni üzlükdən istifadə etmək üçün tənzimlənməlidir, sonra köhnə üzlük nəşrdən ləğv edilməlidir. Nəşr cədvəlində Əməliyyatlar menyusunun fərqli görünməsinin səbəbi budur.

Compatibility	\$
4.0 This is a tabloid newspaper theme! to enlarge	Actions C Add to publication Unassign Edit Edit Export (zip)

Mövcud üzlüklər cədvəlində eyni menyu ilə müqayisədə:

Nəşrlərə təyin olunan üzlüklər individual nüsxələr olduğu üçün hər bir üzlüyü **Mövcud üzlüklər** cədvəlindən silmək olar. Bu, həmin üzlüyün nüsxəsi hansısa nəşr üçün hələ də təyin olunubsa və hələ də istifadə olunursa belə, mümkündür.

Məqalə növləri

Məqalə növləri nəşrinizə xüsusi məqalə növü əlavə edərkən "Newscoop"un jurnalistlərdən tələb etdiyi məlumatı qeyd edir. Məsələn, böyük məqalə qısa xəbərlə müqayisədə çox məlumat tələb edəcək. Təyinata əsasən "Newscoop"un Məqalə növləri keçidi, xəbərlər və səhifə növləri var, amma siz istədiyiniz qədər yeni növ yarada bilərsiniz.

Məqalə növlərinin yaradılması və idarə olunması üçün baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmələr**, sonra isə **Məqalə növləri** opsiyasını seçin, Məqalə növləri səhifəsi açılacaq. Səhifə hər birində müəyyən məlumat olan **sahələr** sırasından ibarətdir. Hazırda yeddi növ sahə mövcuddur:

- **Birsətirli mətn:** Bu sahə maksimal sayda işarə daxil edə bilər, lakin HTML teqləri dəstəkləmir. Sahənin görünüşü və işarələr dəsti istifadə olunan şablonla təyin edilir.
- WYSIWYG-li çoxsətirli mətn: bu növ sahənin ölçüsü 16 MB-dək ola bilər. Jurnalist TinyMCE redaktorundan istifadə edərək təsvir, audio, video, keçidlər (daxili və xarici, yaxud qoşulmuş fayllar) və formatlaşdırma teqləri daxil edə bilər. Məqaləni səhifələrə bölmək üçün alt başlıqlardan istifadə etmək olar.
- **Tarix:** Bu, İİİİ-AA-GG (il üçün dörd rəqəm, ay və gün üçün isə iki rəgəm bir-birindən defislə ayrılır) ardıcıllığından ibarət standart bir sahədir.
- Mövzu: Bu sahəni məqalələri kateqoriyalara bölmək üçün istifadə etmək olar. Hər mövzu sahəsinin əsas elementi var, məsələn, Əyləncə. Jurnalist məqaləni "Newscoop"da yığanda bu sahə alt mövzulardan (məsələn, Kino afişa, yaxud Teatr afişası) ibarət menyu göstərəcək.
- Ötürücü: Xüsusi funksiyaları aktivləşdirən düymələrin Məqalənin redaktəsi səhifəsinin Yan Panelindəki Ötürücülər blokunda görünməsinə imkan verir. Məsələn, siz *highlight* (fərqləndir, xüsusi qeyd et) ötürücüsünü görə bilərsiniz. Sizin şablon bu ötürücüdən məqaləni nəşrinizin xüsusi hissəsində göstrəmək üçün istifadə edə bilər. (Təyinata əsasən "Newscoop"da iki ötürücü var: *Məqaləni baş səhifədə göstər* və *Məqaləni rubrika səhifəsində göstər*).
- **Rəqəm:** Məqalələrinizə rəqəmli elementləri (coğrafi en və uzunluq, temperatur, yaxud mübadilə kursu kimi) əlavə etməyə imkan verir.
- Kompleks tarix: Müxtəlif günlərdə baş verən hadisələri məqaləyə əlavə etmək üçün istifadə olunur. Bu sahəni aktivləşdirsəniz, Məqalənin redaktəsi səhifəsinin Yan panelinə Çoxgünlük hadisələr bloku əlavə olunacaq.

Newscoop hər Məqalə növü və sahəsi üçün **Şablon növünün adı**, ya da **Şablon sahəsinin adı** və **Göstərilən adı** fərqləndirə bilir. Şablon adı yalnız rəqəm, hərf və alt xəttlərdən (bitişik yazılmaqla) ibarət ola bilər və sizin Newscoop şablonu bundan daxildə istifadə edir. Göstərilən ad jurnalistlərin görə biləcəyi və digər dillərə tərcümə olunan hissədir.

Yeni məqalə növünün əlavə edilməsi

ASHBOARD CONTE	мт ⊸	ACTIONS 👻	CONFIGU	RE 🔻 U	SERS 🗕 I	PLUGINS	•
onfigure >							
Article Types							
+ Add new article type	, ž	Merge types	🔍 Edit	and translat	e human-read	able field	names
Template Type Name	Fields	Display Name	Translate	Show/Hide	Comments e	enabled?	Delete
link	Fields	link	10	۲	۲		×
news	Fields	news	60	0	9		×
page	Fields	page	60	9	9		×

Məqalə növləri səhifəsinin sol yuxarı küncündə Yeni məqalə növü əlavə et keçidinə klik edin.

Yeni məqalə növü əlavə et səhifəsi açılacaq. Əvvəl yaratmaq istədiyiniz Məqalə növü üçün **Şablon növünün adı** daxil edilməlidir. Bu nümunədə biz şablonu *review_article* adlanan Məqalə növü yaradacağıq. Diqqət edin ki, *review və article* sözləri arasında boşluq əvəzinə alt xətt var.

DASHBOARD CONTENT - ACTIO	ons 👻 Configure 👻 Users 👻 Plugins 👻
Configure $\Rightarrow$ Article Types $\Rightarrow$	
Add new article type	
Add new article type	
The template name may only con	ntain letters and the underscore (_) character.
Template Type Name:	review_article
	Save

Yadda saxla düyməsini basdıqdan sonra xatırlatma görünəcək; yeni Məqalə növündə ilk sahə üçün **Şablon sahəsinin adı** daxil edilməlidir. Düşən menyuda mövcud olan **Növlər**dən birini seçin (7 növ var). Məsələn, **Mövzu**. Bu xüsusi sahə növü üçün biz həm də əsas elementi seçməliyik, məsələn, Əyləncə. Bundan sonra yeni sahəmizə yaxın olan alt mövzu seçilməlidir, məsələn, Əyləncə/Afişa.

DASHBOARD CONTENT	ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -
Configure > Article Types > re	eview_article > Article type fields >
Add new field	
The template name may	only contain letters and the underscore (_) character.
Template Field Name:	review_topic
Type:	Торіс
Top element:	Entertainment / Review
	Save

Bir sətirlik mətn sahəsinin **İşarə məhdudiyyəti** tənzimləməsi var. Bu, ehtiyatla hazırlanmış layihələrin məhvinə səbəb ola biləcək çox uzun başlıqların və başqa elementlərin qarşısını almaq üçün tətbiq edilə bilər.

DASHBOARD CONTENT 🗸 🖌	Actions - Configure - Users - Plugins -
Configure > Article Types > review_arti	cle > Article type fields >
Add new field	
The template name may only co	ntain letters and the underscore (_) character.
Template Field Name:	review_title
Туре:	Single-line Text
Characters limit (*):	32
	Save

Əgər siz **WYSIWYG-li çoxsətirli mətn** sahəsini əlavə edirsinizsə, bu sahəni **Məzmun** kimi göstərmək üçün opsiyanız var. Bu o deməkdir ki, hər dəfə Newscoop bu sahəni işlətdikdə statistik baxımdan bu, səhifənin oxunması kimi hesablanacaq. Nəşrin ön səhifəsi, eləcə də bölmə səhifələrində "reklam çarxı" kimi görünəcək sahələrdə bu bloka toxunmayın, yoxsa məqalələrə baxışın sayı reallıqdan çox hesablanar.

Burda həmçinin WYSITY redaktorunun hündürlüyünü piksellə təyin etmək üçün opsiya var: *Kiçik* (250 piksel), *Orta* (500 piksel), *Böyük* (750 piksel) və *Xüsusi* ölçü vahidi var. Sahələrə uyğun ölçülərin təyin edilməsi heyət üçün əlverişlidir, çünki Məqalənin redaktəsi səhifəsində baxış zamanı "fırlamaların" sayını azaldacaq.

DASHBOARD CONTENT 👻	ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -
Configure > Article Types > review_a	rticle > Article type fields >
Add new field	
The template name may only o	contain letters and the underscore (_) character.
Template Field Name:	conclusion
Туре:	Multi-line Text with WYSIWYG
Is Content:	$\checkmark$
Editor size (*):	Custom (*)
	Save

Yadda saxla düyməsini basdıqdan sonra **Məqalə növləri sahələri** səhifəsi görünəcək. Hazırda işlədiyiniz məqalənin növü baş naviqasiya menyusunun altında göstərilir.

DAS	HBOARD		TIONS - CONFIGURE -	USERS 👻	PLUGINS	•
Cor	nfigure > Arti	cle Types > review_article	e >			
	Article ty	pe fields				
	 Back to Article Types List Add new field Edit and translate human-readable field names (*) 					
	Order	Template Field Name	Туре	Display Name	Translate	ls C
	-	review_topic	Topic (Review)	review_topic	(9)	
	骨 🌵	review_title	Single-line Text	review_title	eo	
		conclusion	Multi-line Text with WYSIWYG	conclusion	(eo	

Bu yeni sahə üçün **Göstərilən ad** əlavə etmək məqsədilə **Sahələrin adlarını redaktə və tərcümə et** keçidinə basın. **Tərcüməni əlavə et** adlı menyu görünəcək, sizə lazım olan dili seçin və yeni sahə üçün Göstərilən adı bu dildə daxil edin. Sonra mavi rəngli **Tərcümə et** düyməsini basın. Əməkdaşlarınız üçün istədiyiniz qədər tərcümə əlavə edə bilərsiniz.

DASHBOARD	CONTENT - AC		USERS 👻	PLUGINS				
Configure > Artic	cle Types > review_artick	• >						
Article ty	Article type fields							
🗲 Back to	Article Types List							
+ Add new f	ield 🔍 Hide hum	an-readable field names (*)						
Order	Template Field Name	Туре	Display Name	Translate	ls C			
♣	review_topic	Topic (Review)	review_topic	69				
Add tra	nslation: English	Review Topic	Translate	2				
♣ ♣	review_title	Single-line Text	review_title	60				
Add tra	nslation: English	<u>·</u>	Translate	•				
4	conclusion	Multi-line Text with WYSIWYC	conclusion	(40)				
Add tra	nslation: English		Translate	e				

Məqalə növləri sahələri səhifəsində sahə üçün **Göstərilən ad** görünür və bu ad tərcümə dilinə işarə edən dil kodu ilə (mötərizədə) birlikdə yerləşir. Diqqət yetirin ki, **Şablon Sahəsi adı**ndan fərqli olaraq Göstərilən ad boşluqlardan və baş hərflərdən ibarət ola bilər.

SHBOARD	CONTENT - AC	TIONS - CONFIGURE -	USERS 👻 I	Plugins 👻			
Configure > Article Types > review_article >							
Article ty	pe fields						
 Back to Article Types List Add new field							
+ Add new 1	ield 🔍 Edit and tr	ranslate human-readable field n	names (*)				
+ Add new 1 Order	ield Q Edit and tr Template Field Name	ranslate human-readable field n Type	names (*) Display Name	Translate			
+ Add new f	ield Template Field Name review_topic	ranslate human-readable field n Type Topic (Review)	names (*) Display Name Review Topic (en)	Translate			
+ Add new f	Article Types List field • Edit and tr Template Field Name review_topic review_title	Type Topic (Review) Single-line Text	names (*) Display Name Review Topic (en) review_title	Translate			

Məqalə növünə sizə lazım olduğu qədər sahə əlavə evin. Sonra mavi ox işarəsinin yanındakı **Məqalə** növləri siyahısına qayıt keçidinə basın. Məqalə növləri səhifəsinə keçəcəksiniz.

Məqalə növləri siyahısında **Sahələrin adlarını redaktə və tərcümə et** keçidinə tıklamaqla sizin yeni Məqalə növünün Göstərilən adının başqa tərcümələrini də əlavə edə bilərsiz.

Məqalə növlərinin redaktəsi

Məqalə növləri dəyişməz deyil. Nəşriniz inkişaf etdikcə, növlər də yenilənə bilər. Daha istifadə etmədiyiniz köhnə məqalə növlərini gizlədə bilərsiz. Məqalə növünü gizlətmək, yaxud göstərmək üçün **Göstər/Gizlət** sütunundakı rəngli işıq şəklindən istifadə edilir; yaşıl rəng görünən, qırmızı gizlədilən növlər üçündür. Açılan dialoq pəncərəsi qərarınıza əmin olub-olmadığınızı soruşacaq.

🕙 Th	e page at http://newscoop-dev.sourcefabric.org says: 🛛 🛪	3)
?	Are you sure you want to hide the article type 'review_article'?	
	Cancel Cancel	

Məqalə növünü gizlətmək onu pozmaqdan daha təhlükəsizdir. Pozmaqla siz məqalə növünə aid hər şeyi serverdən silərsiniz. Səhifənin sağında yerləşən qırmızı kvadrat içində ağ kiçik xaç işarəsi pozmaq üçündür. Bu düymə ilə ehtiyatlı olun!

ARD CONTEN	π 👻	ACTIONS 👻	CONFIGU	RE 👻 US	SERS - PLUGINS	
е >						
icle Types						
dd new article type	¥	Merge types	🔍 Edit	and translate	e human-readable field	names (
nlate Type Name	Fields	Display Name	Translata			
ipiate Type Name	ricius	Display Name	Translate	Show/Hide	Comments enabled?	Delete
ipiate Type Name	Fields	link		Show/Hide	Comments enabled?	Delete ×
'S	Fields Fields	link news		Show/Hide	Comments enabled?	Delete ×
s e	Fields Fields Fields	link news page		Show/Hide	Comments enabled?	Delete × × ×

Hər dəfə nəşrinizə təsir edəcək addım atanda Newscoop əmin olub-olmadığınızı soruşacaq.

2	The page at http://newscoop-dev.sourcefabric.org says:	X
	Are you sure you want to delete the article type review_article? WARNING: Deleting this article type will delete all the articles associated with this article type.	
	Cancel Cancel	]

Məqalə növləri siyahısında həmçinin ayrı-ayrı məqalə növləri üçün şərh qoymaq funksiyasını işə salan, yaxud söndürən **Şərhlərə icazə verilsin?** sütunu mövcuddur. Məsələn, siz bütün əyləncəli xəbərlərə şərh qoymağı qadağan edə, xəbər məqalələri üçün icazə verə bilərsiniz.

Məqalə növlərinin adını **Məqalə növləri** səhifəsində **Şablon növünün adı** düyməsinə basmaqla dəyişə bilərsiniz. Unutmayın ki, şablon növünün adını dəyişəndə boşluq və ya digər simvollardan istifadə edə bilməzsiniz.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -	
Configure > Article Types >	
Rename article type 'review_article'	
The template name may only contain letters and the underscore () character.	
Template Type Name: reviews_article	
Save	

İstifadədə olan Məqalə növü üçün **Şablon növünün adını** dəyişməzdən əvvəl dizaynerlə danışın, bu əməliyyatın məqalələrin zahiri görünüşünə təsir edib-etməyəcəyini aydınlaşdırsın.

Məqalə növləri sahələrinin redaktəsi

Məqalə növləri sahəsi səhifəsində sahələrin adlarını dəyişib onlara **Göstərilən ad** vermək, yaxud Məqalə növləri kimi gizlətmək və ya pozmaq olar. Sizin Məqalə növləri sahəsiniz birdən artıqdırsa, aşağı və yuxarını göstərən mavi oxları tıklamaqla sahələrin **Məqalənin redaktəsi** səhifəsindəki sırasını dəyişə bilərsiniz.

DASHBOARD	CONTENT - AC	CTIONS - CONFIGURE -	USERS 👻	PLUGINS	
Configure > Artic	cle Types > review_article	a >			
Article ty	pe fields				
 Back to Add new f 	Article Types List ield Q Edit and t	ranslate human-readable field r	ames (*)		
Order	Template Field Name	Туре	Display Name	Translate	IS C
₩	review_topic	Topic (Review)	review_topic	69	
*	review_title	Single-line Text	review_title	[ea]	

Sahə növünü dəyişmək üçün, məsələn, **Birsətirli mətni WYSIWYG-li çoxsətirli mətnə** dəyişmək üçün Növ sütunundakı uyğun keçidə klik din. **Sahə növünü yenidən təyin et** səhifəsi açılacaq və orda siz yeni növü seçə biləcəksiniz. Yadda saxla düyməsinə basıb **Məqalə növləri sahələri** səhifəsinə qayıdın.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -
Configure > Article Types > review_article > Article type fields >
Reassign a field type
Type: Multi-line Text with WYSIWYG

Məqalə növləri sahələrini dəyişdikdən sonra yenilənmiş sahələrin işini yoxlamaq, onların gözlənildiyi kimi Məqalənin redaktəsi səhifəsində görünüb-görünmədiyini bilmək üçün yeni məqalə yaratmalısınız. **Şablon növünün adı**nı dəyişəndə etdiyiniz kimi, **Şablon sahəsinin adı**nı dəyişəndə üzlük dizayneriylə məsləhətləşməli, dəyişikliyin məqalənizin görünüşünə təsir edib-etməyəcəyini öyrənməlisiniz. Content > Publication: the Custodian > Issue: issue1 (English) > Section: Lifestyle > Article: Movie Night (I

Γ	Movie Night
ſ	Date
(	Created: 2011-01-21 17:49:40 🛗 Last modified : 2011-01-21 17:49:40
I	Review Topic
	Entertainment / Review / Movie Review
1	Name of Show
	B I ∐ AR ≣ ≣ ≣ ∰ ∰ 44 🐚 🔏 🛍 🛍 (° Ω ∞
	HTTML 🗐 — <u>A</u> • 🌌 • × ₂ × ² 🏦 🏰 🗄 🚊 Styles • Format • Font family
	I = = : ² 1, ⇒ :
	Path:
	Star rating out of five
ſ	15

Məqalə növlərinin birlşdirilməsi

Newscoop iki müxtəlif **Məqalə növü**nü elə birləşdirməyə imkan verir ki, bir növün sahələrinin məzmunu (**Mənbə məqalə növü**) digər növün (**Təyinat məqalə növü**) sahələrinə keçirilir. Bu proses çox əlverişlidir, bir məqalə növünü əlavə və redaktə edəndən sonra, əvvəlki nüsxələrin yeni sahələrə uyğun gəlməsini təmin edir.

Məqalə növü səhifəsində **Növləri birləşdir** keçidinə klik edin. **Məqalə növlərini birləşdir** səhifəsi açılacaq. Düşən menyuda birləşdirmək istədiyiniz mənbə və təyinat məqalə növlərini seçin.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLU	GINS 👻
Configure > Article Types >	
Merge article type	
Merge Article Types: Step 1 of 3	
Source Article Type Destination Article Type	
review_article	
Go to Step 2	

Sonra təyinat sahələrinə birləşdirmək istədiyiniz mənbə sahələrini seçin. Unutmayın ki, WYSIWYG-li çoxsətirli mətn kimi iri sahələri birsətirli mətn kimi kiçik sahələrə birləşdirə bilməzsiniz. Belə bir birləşməyə yol verilsə, geniş sahədəki məzmun itə bilər.

DASHBOARD CONTENT - ACTION	s 👻	Configure - Users - Plugins -				
Configure > Article Types >						
Merge article type						
Merge Article Types: Step 2 of 3						
There are 1 articles associated v	vith R	eview Article that will be merged.				
Source Article Type		Destination Article Type				
Review Article	->	News Article				
Review Topic 🔹	->	Deck				
Name of Show 💽	->	Lead and SMS				
Star rating out of five	->	Body				
Back to Step 1		Go to Step 3				

Növbəti səhifə potensial birləşmənin nəticəsini nümayiş etdirir. Təyinat sahəsinə uyğun gəlməyən mənbə sahələri qırmızı şriftlə qeyd edilir. Yenidən birləşdirməyə cəhddən əvvəl təyinat məqalə növündə əlavə sahələr yaratmaq lazım gələ bilər.

Birləşdiriləcək bütün məqalələrə göz gəzdirib, dəyişikliklərə öncədən baxa bilərsiniz. İstəsəniz, **Mənbə Məqalə növünü poz** təklifi qarşısında qeyd qoya bilərsiniz. Hər şey hazır olduqdan sonra **Birləşdir** düyməsini basın.

oningure > Article ry	pes >									
Merge article	e type									
Merge Article	Types: St	ep 3 of	3							
Merge configu	ration for	mergir	ng Review Article	into News Article.						
Merge re Merge sl Merge st (!) Do NO	view_top now_nam ar_rating)T merge	pic into l ne into L i into bo conclu	Deck ead_and_SMS dy sion (No merge w	varning.)						
(i) Do NOT merge conclusion (No merge warning.)										
Draview e com	nlo of the		configuration o	Preview a sample of the merge configuration. Cycle through your articles to verify that the merge config						
Preview a sam	ple of the	e merge	configuration.	ycle through your articles to ver	ify that the merge config					
Preview a sam Preview of Mor This is the firs	ple of the vie Night t translati	e merge (View t ion of 1	e configuration. C he source (Revie	ycle through your articles to ver w Article) version of Mo	ify that the merge configure Night) 1 of 1.					
Preview a sam Preview of Mor This is the firs	ple of the vie Night t translati	e merge (View t ion of 1	configuration. C	ycle through your articles to ver w Article) version of Mo	ify that the merge configure vie Night) 1 of 1.					
Preview a sam Preview of Mor This is the firs Name:	ple of the vie Night t translati Movie I	e merge (View ti ion of 1 Night	configuration. C he source (Revie Created by:	Article) version of Mo Daniel James	ify that the merge configure (vie Night) 1 of 1. Show article on Show article on					
Preview a sam Preview of Mor This is the firs Name: Type: Number:	ple of the vie Night t translati Movie I News A 64	e merge (View ti ion of 1 Night Article	configuration. C he source (Revie Created by: Creation date: Publish date:	Vycle through your articles to ver W Article) version of Mo Daniel James 2011-01-21 17:49:40 0000-00-00 00:00:00	ify that the merge config twie Night) 1 of 1. Show article on Show article on Allow users wit					
Preview a sam Preview of Mor This is the firs Name: Type: Number:	ple of the vie Night t translati Movie I News A 64	e merge (View ti ion of 1 Night Article	configuration. C he source (Revie Created by: Creation date: Publish date: wizard, franchise	Vice through your articles to ver W Article) version of Mo Daniel James 2011-01-21 17:49:40 0000-00-00 00:00:00	ify that the merge configu vie Night) 1 of 1. Show article on Show article on Allow users with					
Preview a sam Preview of Mor This is the first Name: Type: Number: Ke	ple of the vie Night t translati Movie I News A 64 ywords: Deck:	e merge (View ti ion of 1 Night Article teen, v 41	configuration. C he source (Revie Created by: Creation date: Publish date: wizard, franchise	Vice through your articles to ver W Article) version of Mo Daniel James 2011-01-21 17:49:40 0000-00-00 00:00:00	ify that the merge configu vie Night) 1 of 1. Show article on Show article on Allow users with					
Preview a sam Preview of Mor This is the first Name: Type: Number: Ke	ple of the vie Night t translati Movie I News A 64 ywords: Deck:	e merge (View ti ion of 1 Night Article teen, v 41	e configuration. C he source (Revie Created by: Creation date: Publish date: wizard, franchise	Vice through your articles to veri w Article) version of Mo Daniel James 2011-01-21 17:49:40 0000-00-00 00:00:00	ify that the merge configu vie Night) 1 of 1. Show article on Show article on Allow users with					
Preview a sam Preview of Mor This is the first Name: Type: Number: Ke	ple of the vie Night t translati Movie I News A 64 ywords: Deck: nd SMS:	e merge (View ti ion of 1 Night Article teen, v 41 Henry	e configuration. C he source (Revie Created by: Creation date: Publish date: wizard, franchise	Vice through your articles to ver W Article) version of Mo Daniel James 2011-01-21 17:49:40 0000-00-00 00:00:00 Suitcase of Cash	ify that the merge config vie Night) 1 of 1. Show article on Show article on Allow users wit					
Preview a sam Preview of Mor This is the first Name: Type: Number: Ke	ple of the vie Night t translati Movie I News A 64 ywords: Deck: nd SMS: Body:	e merge (View ti ion of 1 Night Article teen, v 41 Henn 1.5	e configuration. C he source (Revie Created by: Creation date: Publish date: wizard, franchise	Vice through your articles to ver w Article) version of Mo Daniel James 2011-01-21 17:49:40 0000-00-00 00:00:00 Suitcase of Cash	ify that the merge config vie Night) 1 of 1. Show article on Show article on Allow users wit					

Mənbə növünə aid məqalə qalmazsa, Newscoop təklif olunan birləşmənin ilk addımında xəbərdarlıq edəcək.

DASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE -	USERS - PLUGINS -
Configure > Article Types >	
Merge article type	
Merge Article Types: Step 1 of 3	
The source article type (review_article) does not have any articles.	
OK	

Mövzular

"Newscoop"da materialların mövzularını redaktor və jurnalistlər təyin edilir və onlar bunu elə edirlər ki, yaxın məqalələr birlikdə göstərilir. Əsas mövzunun xeyli yarımmövzusu ola bilər. Məsələn, İdman mövzusunun futbol, basketbol, hokkey kimi yarımmövzuları ola bilər. Ayrıca məqalənin bir neçə əsas mövzusu və yarımmövzusu ola bilər.

Mövzuları görmək, yaxud yaratmaq üçün baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmələri**, açılan alt menyuda **Mövzuları** seçmək lazımdır. Mövzular səhifəsindəki **Dilləri göstər** blokunda sizin nəşrdə istifadə olunan dillərinin üzərinə klik edin ki, müvafiq tərcümələr görünsin.

Əsas mövzu əlavə etmək üçün alt menyuda dili seçin və **Əsas mövzunu əlavə et** sahəsinə söz daxil edin. Sonra isə **Əlavə et** düyməsini basın.

ASHBOARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLU	JGINS 👻
onfigure >	
Topics	
- Show languages	
Select All Select None	
✓ en □ de □ pt □ fr ☑ es □ ro □ hr □ cz □ sh □ sr □ ru □ sv	ı □ zh □ ar □
Search	
Search	
Add root topic	
English - Travel	Add
	2
en Weather	🖍 Edit 🗙
🛛 🛨 es Tiempo	🖍 Edit 🗙

Mövzunun adını dəyişmək üçün mövzunun, yaxud yarımmövzunun adının sağındakı **Düzəliş** keçidinə klik edin. Ad sırası genişlənəcək və **Mövzunun adını dəyiş** sahəsi görünəcək. Adı dəyişin və **Yadda saxla** düyməsini basın.

en Weather	Edit	t 🗙	
🖃 es Tiempo	✓ Edit	t 🗙	
en Storms		✓ Edit	
I ⊕ es Tormentas			
en Freak Weather		✓ Edit	
Change topic name			
Freaky Weather Save			
Add subtopic:			
English Add			
Add translation:			
Select language 🔽 Translate			

Müəllif məqalə üzərində işləyərkən mövzu adları düzgün dildə əks olunsun deyə, siz onları tərcümə edə bilərsiniz. Mövzunu tərcümə etmək üçün **Düzəliş** keçidinə basın, **Tərcüməni əlavə et** sahəsi görünəcək. Açılan menyuda sizə lazım olan dili seçin, mövzunun adının tərcüməsini daxil edin və **Tərcümə et** düyməsini basın.

an Weather	d Edit - a
- en weather	✓ Edit 1
Change topic name	
Weather Save	
Add subtopic:	
English Add	
Add translation:	
	_
Deutsch Vetter Translate	N

Əgər siz mövzunu tərcümə etmədən yarımmövzunu tərcümə edirsinizsə, mövzu orijinal dildə əks olunacaq (tərcümə olunana qədər).

Yarımmövzunu əlavə etmək üçün yarımmövzusunu yaratmaq istədiyiniz mövzunun göstərildiyi sətirdə **Düzəliş** keçidinə klik edin. **Yarımmövzu əlavə et** sahəsinə bir-iki söz daxil edin və **Əlavə et** düyməsini basın.

1	Edit	
Save		
2		
	Save	✓ Edit

Yeni yarımmövzu əsas mövzunun altında görünəcək. Daşımadan istifadə edib mövzuların sırasını dəyişə bilərsiniz. Bundan sonra açılan pəncərədə **Sıralamanı yadda saxla** düyməsini basmaq tələb olunacaq.

Ancaq siz **Sıralamanı dəyiş** düyməsindən də istifadə edə bilərsiniz. Bütün dəyişikliklər oxucuların gördüyü mövzular siyahısında əks olunacaq.

🖃 en Weather	🖍 Edit 🗙
🖃 es Tiempo	🖉 Edit 🗙
en Local	✓ Edit
	🖌 Edit
∰ ∓ es Tormentas	Edit

Bəzi mövzu və ya yarımmövzuları onların sağında yerləşən mavi rəngli x işarəsi vasitəsilə poza bilərsiniz. Hal-hazırda istifadə olunan mövzunu pozmaq istəsəniz, Newscoop sizə xəbərdarlıq edəcək.

DASHBOARD	CONTENT -	ACTIONS -	CONFIGURE 🔻	USERS 👻	PLUGINS 🔻
Configure > Top	pics >				
Deleting	topic				
Deleting topic					
There are 2	articles using the to	pic.			
	ок				

Dillər

Təyinata görə "Newscoop"un dili İngilis dilidir, ancaq siz bu dillə məhdudlaşmaya bilərsiz. Baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmələr**i seçin, sonra "Newscoop"da mövcud olan dilləri görmək üçün alt menyuda **Dillər** opsiyasına klikləyin.

Dillər səhifəsi nəşriniz üçün seçdiyiniz dilləri tənzimləməyə imkan verir. **Kod** sütunu hər bir dilə iki hərfli ISO 639-1 kod aid edir. Məsələn, İngilis dili - **en**, Alman dili - **de**, İspan dili - **es**, Rus dili – **ru** və s.

DASHBOARD	CONTENT 🔻	ACTIONS 🔻	CONFIGURE 🔻	USERS 🔻	PLUGINS 🔻

Configure > Languages

Languages

Add	new	Land	uad	e
			Section Section Section	-

Language	Native name	Code	Delete
Arabic	عربي	ar	Delete
Belarus	Беларуская	by	Delete
Chinese (Simplified)	中文	zh	Delete
Chinese (Traditional)	繁體中文	zh_TW	Delete
Croatian	Hrvatski	hr	Delete
Czech	Český	cz	Delete
Dutch	Nederlands	nl	Delete
English	English	en	
French	Français	fr	Delete
Georgian	ქართული	ge	Delete
German	Deutsch	de	Delete
Greek	Ελληνικά	el	Delete
Korean	한국어	kr	Delete
Polish	Polski	pl	Delete
Portuguese	Português	pt	Delete
Romanian	Românã	ro	Delete
Russian	Русский	ru	Delete
Serbian (Cyrillic)	Српски (Ћирилица)	sr	Delete
Serbo-Croatian	Srpskohrvatski	sh	Delete
Spanish	Español	es	Delete
Swedish	Svenska	SV	Delete

Dillər sütünunda dilin adı üzərinə klik edib həmin dilin səhifəsini açaraq, orada gün və ayların adlarını tərcümə edə bilərsiniz. Bu opsiya məqalənin avtomatik yaranan yerləşmə tarixi və vaxtını düzgün göstərməyə imkan verir. Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın.

SHBOARD	CONTENT -	ACTIONS 👻	USERS 👻	PLUGINS 👻
nfigure > Langu	ages > Edit language			
Edit langu	lage: Georgiar	ı		
Name				
Georgian				
Native Nam	ie			
ქართული				
Code Page				
Code				
ge				
- + Edit mo	onth names			
January				
იანვარი				
February				
თებერვა	ლი			
March				
მარტი				

Dil əlavə etmək üçün Dillər səhifəsindəki **Yeni dil əlavə et** düyməsinə tıklayın. Siz dilin adını (həm sizin dildə, həm də həmin dildə--**Milli ad**ı), dilin Kod səhifəsini (məsələn, beynəlxalq simvollar üçün *UTF-8*) və iki hərfli ISO **kodunu** (məsələn, Uels dili üçün *cy*) daxil etməlisiniz.

DASHBOARD		ACTIONS 👻	USERS 👻	PLUGINS 👻
Configure > Langu	lages > Add new langu	uage		
Add Lang	juage			
Name				
Welsh				
Native Nan	ne			
Cymraeg				
Code Page				
UTF-8				
Code				
су				
- + Edit m	onth names ———			
January				
lonawr				
February				
Chwefro	r			
March				
Mawrth				

Bütün sahələri tərcümə ilə doldurduqdan sonra səhifənin sonundakı **Yadda saxla** düyməsinə tıklayın. Yeni dil **Dillər** səhifəsində görünəcək.

ru sr	Delete
sr	Delete
	Delete
sh	Delete
es	Delete
SV	Delete
су	Delete
	sh es sv cy

Bəlkə siz əməkdaşlarınızın həddindən artıq uzun dil siyahısı ilə vaxt itirməməsi üçün Newscoop serverinizdəki dil siyahısını qısaltmaq istərsiniz. Dili pozmaq üçün siyahıda hər sətrin sonundakı **Poz** düyməsini basın. Əgər bazada pozmaq istədiyiniz dildə məqalələr varsa, Newscoop ayrıca pəncərədə xəbərdarlıq edəcək: *Dil istifadədədir və pozula bilməz.*

Ölkələr

Bu səhifə oxucuların saytda doldurduqları anket formalarında (məsələn, elektron xəbərlərə abunə olduqda) ölkələr siyahısının hansı tərzdə görünəcəyini müəyyənləşdirir. Səhifə həm də müxtəlif dillərdə ölkələr siyahısı yaratmağa imkan verir. Ölkələrin adını öncədən təyin olunan dildə görmək üçün baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmələr**, alt menyuda **Ölkələr** opsiyasına klik edin.

Ölkələr səhifəsində ölkələrin adı əlifba sırasına uyğun yerləşdirilib və hər ad üçün iki hərfli ISO 3166-1 kod göstərilir. Açılan **Dillər** menyusuna klik edin, **Axtarış** düyməsinə basın ki, ölkə adlarını yalnız hansısa bir dildə görəsiniz.

SHBOARD	CONTENT	→ A	CTIONS	- CO	NFIGURE
nfigure >					
Countries					
+ Add new co	ountry				
Language: E	nglish	-	Sea	arch	
1121314151	61718191	10 Next	Next 10	₽ LLast	
Name (click to	edit) L	anguage	Code	Translate	Delete
Afghanistan	E	English	AF	Translate	×
Åland Islands	E	English	AX	Translate	×
Albania	E	English	AL	Translate	×
Algeria	E	English	DZ	Translate	×
American San	noa E	English	AS	Translate	×
Andorra	E	English	AD	Translate	×
Angola	E	Inglish	AO	Translate	×
Anguilla	E	Inglish	AI	Translate	×
Antarctica	E	Inglish	AQ	Translate	×

Ölkə adını redaktə etmək üçün adın üzərinə klik edin. Redaktəni bitirdikdən sonra **Yadda saxla** düyməsini basıb ölkələrin siyahısına qayıdın.
DASHBOARD	CONTENT - ACTIONS - CO	NFIGURE 🔫	USERS 🔻	PLUGINS 🔻
Configure > C	Countries >			
Edit cou	untry name			
Edit cou	ntry name			
Country:	Netherlands Antilles			
Name:	Dutch Antilles			

Hansısa ölkə adını müəyyən bir dilə tərcümə etmək üçün siyahının həmin ölkənin adı olan sətrində **Tərcümə et** keçidinə tıklayın. **Ölkə adını tərcümə et** səhifəsi açılacaq. Səhifədə görünən menyuda sizə lazım olan **Dil**i seçin və tərcüməni **Ad** sahəsinə daxil edin. Dəyişiklikləri **Yadda saxla**yın.

DASHBO	ARD CONTENT - ACTIONS - CONFIGURE - USERS - PLUGINS -
Configure	> Countries >
Tra	nslate country name
Translate c	country name
Country:	Germany
Name:	Deutschland
Language:	Deutsch
	Save

Tərcümə etdiyiniz ölkə adlarını sonra tapmaq üçün sizə lazım olan dili seçəndə Ölkələr səhifəsinin yuxarısındakı **Dillər** menyusundan istifadə edin və sonra **Axtarış** düyməsini basın. Nəticələr **Axtarış** blokundan aşağıda göstəriləcək.

DASHBOARD	Content 👻	ACTIO	NS 🔻	CONFIGUR	ε –	USERS 👻	PLUGINS 👻
Configure >							
Countries							
+ Add new cou	untry						
Language: De	eutsch	•	Search				
Name (click to	edit) Language	Code	Translate	Delete			
Deutschland	Deutsch	DE	Translate	×			

Təyinata görə Newscoop siyahısı, demək olar ki, mövcud bütün ölkələri göstərir. Lakin siz hansısa ölkənin adını pozmusunuzsa və onu geri qaytarmaq istəyirsinizsə, mavi üstəgəl təsvirinin yanındakı **Yeni ölkə əlavə et** düyməsinə tıklamalısınız. Sizə iki hərfli kodu, adı və dili daxil etmək təklif olunacaq. Açılan menyuda **Dillər** səhifəsində müəyyənləşdiridiyiniz qədər dil olacaq.

DASHBOARD	Content - Actions - Configure - Users - Plugins -
Configure > Court	itries >
Add new o	country
Add new co	ountry
Code:	AC
Name:	Ascension Island
Language:	English
	Save

Unutmayın ki, sizdən dili müəyyənləşdirməyi xahiş edəndə ölkədə istifadə olunan dili deyil, ölkənin adını daxil edərkən istifadə etdiyiniz dil nəzərdə tutulur.

Loqlar

Newscoop administrativ interfeysinin belə bir funksiyası da var; sizin serverdə kimin nə etdiyini və nə vaxt etdiyini qeydə almaq mümkündür və siz "Newscoop"un haqq-hesab fayllarını—loqları nəzərdən keçirə bilərsiniz. Bunun üçün baş naviqasiya menyusunda **Tənzimləmə**, sonra isə **Loqlar** opsiyasına klik edin.

Təyinata əsasən loqlara baxanda hər səhifədə on siyahı olmaqla, "Newscoop"da baş verən bütün son hadisələr görünür. Ən son əməliyyat birinci yerdə göstərilir. Əvvəlki səhifələri görmək üçün düşən **Resurs növü** menyusunda **Növbəti** keçidinə, yaxud səhifə nömrəsinə tıklayın. "Newscoop"un bir çox başqa xüsusiyyətləri kimi, loqlar da çoxdillidir. Ona görə də başqa dillərdə də qeydlər görə bilərsiniz.

DASHBOARD CONTENT -	ACTIONS - CONFIG	GURE - USERS -	Plugins 👻
Configure > Logs			
Logs			
Resource Type: All 1 2 Next Last	Action Type:	All 🗾	
Logs			
Date/Time	Resource Type	Action	Res
2012-05-16 17:17:59	county	create	show
2012-05-16 15:08:05	article	create	show
2012-05-16 15:08:04	section	create	show
2012-05-16 15:08:04	section	create	show
2012-05-16 15:08:04	section	create	show
2012-05-16 15:08:04	section	create	show
2012-05-16 15:08:04	section	create	show
2012-05-16 15:08:04	section	create	show
2012-05-16 15:08:04	issue	create	show
2012-05-16 15:07:05	language	delete	show
1 2 Next Last			

Loqlara seçimlə baxmaq istəyirsinizsə, **Resurs növü** menyusundan istifadə edib, məsələn, *məqalə* resursunu, sonra isə **Əməliyyat növü** menyusundan, məsələn, *yarat* əməliyyatını seçə bilərsiz. Loqlar səhifəsi yenilənəcək və yalnız sizin seçdiyiniz resurs və əməliyyat növünə uyğun hadisələr görünəcək.

DA	SHBOARD	Content 👻	ACTIONS 👻	CONFIG	URE 🔻	USERS 🤜	
Co	onfigure > Logs						
	Logs						
	Resource Type	: article	Acti	on Type:	create 👤		
	Logs						
	Date/T	ïme	Resource T	уре	Actio	on	
	2012-05-16 15:	08:05	article		create		show
							4

Qeydə alınmış hadisə barədə detalları görmək üçün Resurs və Fərq sütunlarında göstər kiçidinə klik edin.

hide	
Ide Sublication: 2	
Nrlssue: 13	
NrSection: 10	
Number: 64	
IdLanguage: 27	
Type: news	
IdUser: 1	
Welsh Name: translation test	
OnFrontPage: Y	
bide OnSection: Y	
Number: 64 Welsh translation test Published: N	admin
IdLanguage: 27 PublishDate:	uumin

Yardımçı əksəlaqə

"Newscoop"a ilk dəfə daxil olanda əksəlaqə haqda informasiyanı "Sourcefabric"ə göndərmək üçün sizdən icazə istəyən pəncərə görünəcək. Sizin qurğu haqda informasiya "Newscoop"u mükəmməlləşdirməyə kömək edir. Sonralar bu opsiyanın tənzimləmələrinə baxmaq, yaxud onları dəyişmək üçün **Tənzimləmələr** menyusunda **Dəstəklə** opsiyasına tıklaya bilərsiz.

Əksəlaqə haqda informasiyanı göndərmək istəmirsinizsə, Bir həftədən sonra xatırlat düyməsini basın. Bununla siz Hazırkı statusu seçəcəksiniz: Siz gündəlik statistikaları göndərmirsiniz. Bəli, "Newscoop"a yardım et düyməsini seçsəniz, serverinizdəki məlumatlar "Sourcefabric"in konfidensiallıq siyasətinə uyğun olaraq toplanacaq. Konfidensiallıq siyasətiylə tanış olmaq üçün bu keçidə klik edin: <u>Sourcefabric privacy</u> policy

DASHBOARD	Content 👻	ACTIONS 👻	CONFIGURE 🔻	USERS 👻	PLUGINS 🤜
Configure > Support					
Support Fe	edback				
Help Newscoo collected regul Show feedbac Current status: By clicking on	p improve by letti arly in order to im k data to be sent You are sending da "Yes, help Newsc Rem	ng us know you a iprove your user e aily statistics. oop" button, I agre	re using it. This info xperience. ee to Sourcefabric's Yes, help N	will be privacy policy Newscoop	

Məlumatları "Sourcefabric"ə göndərilməmişdən əvvəl görmək istəyirsinizsə, **Göndəriləcək əksəlaqə məlumatlarını göstər** keçidinə tıklayın. Bu zaman açılan pəncərə genişlənəcək və qurğunuz haqda məlumat görünəcək. Bütün məlumatı görmək üçün kursivi pəncərənin sağındakı yerdə hərəkət etdirin.

ASHBOARD	CONTENT		ACTIONS	; –	CONFIGUR	E 🔻	USERS		PLUGINS	
onfigure > Support	t									
Support F	eedback									
Help Newsco collected reg Hide feedbac	oop improve ularly in orde x data nld	by lettin er to im f1	ng us knov prove your 0fb007647	v you a r user e 9cf549	re using it. Th xperience. 8014aa094a	is info w a04312	rill be 5914c69	^		
server		Ap	bache/2.2.1	14 (Ubi	intu)			=		
ipAddress	3	12	27.0.1.1		,					
ramUsed		14	1.9							
ramTotal		12	28					~		
Current status By clicking of	: You are sei n "Yes, help i	nding da Newsc	aily statistics. oop" buttor	n, Lagre	e to Sourcefa	abric's pi	rivacy pol	icy		

Təsvir üzərində iş

Təsvirin ölçüləri komplekti – stasionar təsvirin salındığı ölçülərdir. Eyni təsvir nəşrinizin üzlük şablonlarının müxtəlif hissələrində müxtəlif ölçülərdə istifadə oluna bilər və onun ölçülərini hər dəfə dəyişməyə ehtiyac olmaz. Təsvir üzərində iş barədə ətraflı məlumat almaq üçün *Yan Panel* fəslinə baxın.

Konkret təsvir ölçülərinin Newscoop adı və tətbiq ölçüləri nəşrin üzlüyündən asılıdır. Bununla belə sizin heyətin həmin ölçü üçün istifadə etdiyi ad fərqli ola bilər. Tənzimlənməkdə olan təsvir ölçülərinin adları olan səhifəni açmaq üçün **Tənzimləmələr** menyusunda **Təsvir üzərində iş** bəndini seçin. Bu səhifədə siz bir və ya bir neçə ölçü komplektinin adını dəyişə bilərsiz. Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın.

DASHBOARD	CONTENT -	ACTIONS -		USERS 🔻	PLUGINS 👻
Configure > Renditi	ions				
Rendition	S				
Reload rer	nditions				
articlebigg	gest	articlebig crop	600x450		
sectionthu	ımb	sectionthumb	crop 250x167		
square		square crop 15	0x150		
thumb		thumb crop 150	0x100		
topfront		topfront crop 5	00x333		
Save					

Ölçü komplektinə verdiyiniz yeni ad gələn dəfə, məqalənin redaktəsi zamanı görünəcək.

Fərqli ölçüləri və ölçü komplekti adları olan yeni üzlüyə keçəndən sonra **Təsvir ölçülərini yenidən yüklə** düyməsini basmalısınız.

İstifadəçilərin idarə olunması

"Newscoop"un bu opsiyası həm abunəçilərin, həm də heyətdən olan istifadəçilərin girişinə nəzarət etməyə imkan verir. Siz **İstifadəçi növləri**ni müəyyənləşdirə, (məsələn, Jurnalist yaxud Redaktor) və müəlliflərin profilini idarə edə bilərsiniz. Baş naviqasiya menyusunda istifadəçilərin idarəsi əməliyyatlarının **İstifadəçilər** alt menyusu var.

Başlanğıcdan "Newscoop"un yalnız bir istifadəçi hesabı var: *admin*. Bu hesabı pozmayın, çünki onun vasitəsilə istifadəçilərə Newscoop sistemində baş verənlər barədə xəbər verilir. *Admin* hesabı ilə bağlı elektron ünvanlar bildirişlərə cavab vermək üçün istifadə olunur. Administratorun uçot yazısına aid e-mail bildirişlərə cavab vermək üçün istifadə edilir.

İstifadəçi növlərinin yaradılması

Hər bir istifadəçi üçün ayrıca giriş tənzimləməkdənsə (böyük nəşr üçün bu, vaxt itkisi olar) Newscoop müxtəlif istifadəçilərə aid istifadəçi növləri yaratmaq imkanı verir. **İstifadəçi növü** sistemdə istifadəçiyə verilən səlahiyyətlər siyahısından asılıdır. Bu siyahıya nəşrin, rubrikaların, məqalələrin yaradılması, idarə olunması və redaktəsindən tutmuş, üzlük və plaginlərin idarə olunmasına qədər müxtəlif səlahiyyətlər daxildir.

Təyinata əsasən "Newscoop"un 5 istifadəçi növü bar. Növlər ən çox səlahiyyəti olandan ən az səlahiyyəti olana qədər sıralanıb:

- Administrator bütün imtiyazlar
- Baş redaktor buraxılışları yaratmaq və pozmaq hüququna malikdir
- Redaktor məqalələri idarə və redaktə edə bilər
- Jurnalist məqalə yaza bilər, poza bilməz
- Abunə meneceri nəşrin kontentində dəyişiklik etmək hüququ yoxdur

Yeni istifadəçi növünü yaratmaq üçün **İstifadəçilər** menyusunda **İstifadəçi növlərinin idarəsi** opsiyasını seçməlisiniz. Səhifənin sağ hissəsində **Yeni istifadəçi növü əlavə et** blokunda **Ad** daxil edin. Sonra **Yadda** saxla düyməsini basın.

DASHBOARD CONTE	NT 👻	ACTIONS		CONFIGUR	E 🔻	USERS 👻	PLUGINS 👻
Users > Manage User Types							
User types							
Administrator			×		Add ne	ew user type	
Chief Editor			×		Name Sub e	ditor	
Editor			×		Sav	e	
Journalist			×			M2	
Subscription mana	ger		×				

İstifadəçi Növləri siyahısına qayıtdıqda yeni növü görməlisiniz. Bu növün səlahiyyətlərini müəyyənləşdirmək üçün onun adının üzərinə tıklayın.

Users > Manage User Types

User types	
Administrator	×
Chief Editor	×
Editor	×
Journalist	×
Subscription manager	×
Sub editor	×

Yeni istifadəçiyə vermək istədiyiniz səlahiyyətləri seçin. Məsələn, *Sistem /Bildirişlər* hissəsində "Newscoop"dan bildirişlər alacaq istifadəçilər üçün *qəbul et* səlahiyyətini, yaxud şərhlərin idarəsi haqda bildirişlər alacaq istifadəçilər üçün *şərhləri idarə et* səlahiyyətini seçin. Redaktor köməkçisinə *Müəlliflik/Məqalələr* hissəsindəki *redaktə et* səlahiyyəti lazım olar. Sonra siyahının əvvəlindəki **Yadda saxla** düyməsini basın.

ASHBOARD CON	itent 👻	ACTIONS -	CONFIGURE 👻	USERS - PLUGI	NS 🔻
Jsers > Manage User Typ	oes > Edit user	type			
Permissions:	Sub editor			Save	
Authoring					
Check all					
add					
edit					
delete					
move					
D publish					
translate					
▶ Images					
► Comments					

İstifadəçilərin yaradılması

Sistemə yeni istifadəçi əlavə etmək üçün **İstifadəçilər** menyusunda **İstifadəçilərin idarəsi** opsiyasını seçin, sonra **Yeni hesab yarat** düyməsini basın.

DASHBOARD	CONTENT 🔫	ACTIONS		CONFIGURE		USERS	PLUGIN	s 🗸
Users > Manage Us	sers							
Users								
Create new Search:	v account			>	Firs	t Name		\$
				-				
admin			A	dmin				Peršo
amerigo			A	merigo				Vespu
frankenstein			F	rank				N. Ste
jamesq			Ja	ames Q.				Repor
janestock			Ja	ane				Stock
johnsmith			J	ohn				Smith

Yeni istifadəçi haqqında təfərrüatlı məlumat verməli olacaqsınız; istifadəçi adı və parolunu, hesabın aktiv olub-olmadığını, profilinin açıq ya qapalı olduğunu, Newscoop administrativ interfeysinə girişi olub-olmadığını göstərməlisiniz. Sonra **İstifadəçi növü**nü (mövcud növlərdən birini, yaxud yaratdığınız növü) seçin. İstifadəçinin hesabı müəlliflərdən biri ilə əlaqələndirilməlidirsə, düşən menyudan **Müəllif** adını seçin (Ətraflı məlumat üçün *Müəlliflərin idarəsi* bölməsinə baxın). Sonra **Yadda saxla** düyməsini basın.

HBOARD	CONTENT 🔻	ACTIONS 👻	CONFIGURE 🔻	USERS 🔻	PLUGINS
ers > Manage (	Users > Create new u	Iser			
Create n	ew account				
First Name					
First Name	;				
Loct Namo					
Subeditor					
Email					
sub@exar	nple.com				
Username	npic.com				
suziasub					
Password					
•••••	•••••				
User acco	unt is active				
$\checkmark$					
Allow user	access to login to	site backend			
$\checkmark$					
Allow user	's profile to be pub	licly displayed			
$\checkmark$					
User Type					
Chief E	strator				
	ultor				
Journal	list				
Subscri	iption manager				
Sub edi	itor				
Author					
None		• [			
	-	_			
Save					
h	3				

İstifadəçi hesabının dəyişdirilməsi

İstifadəçilərin hesablarını dəyişmək üçün **İstifadəçilərin idarəsi** səhifəsində istifadəçinin adına klikləmək lazımdır. Əgər hansısa istifadəçinin səlahiyyətlərinə dəyişiklik etmək istəyirsinizsə, **İstifadəçini redaktə et**

səhifəsində **Səlahiyyətləri redaktə et** düyməsini basın. Parola, yaxud IP ünvana əsaslanan abunəni dəyişmək, ya da yenisini əlavə etmək üçün düşən pəncərəni açan **Abunələri redaktə et** düyməsini basın.

Əgər *İstifadəçi profilinin açıq görünməsinə icazə ver* bloku qeyd olunubsa və **Yadda saxla** düyməsi kliklənibsə, **Profili redaktə et** düyməsi görünəcək. Bu düyməni basın ki, istifadəçinin şəklini və istifadəçi haqda məlumatı əlavə edəcəyiniz pəncərə açılsın.

Müəlliflərin idarə olunması

"Newscoop"da məzmun müəlliflərinin profillərini idarə etmək imkanı var. Bunun üçün **İstifadəçilər** menyusunda **Müəlifləri idarə et** opsiyasına klikləyin. Müəlliflərin "Newscoop" hesabı olmaya bilər, amma onları yenə də məqalənin müəllifi kimi göstərmək mümkündür.

Authors				
Search authors		Filters 🕨	General Bio	graphy
All Author Typ	les		First name:	
Author		×	Thottamo.	
Writer		×	Last name:	
Photographer		×	Aliases:	
Editor		×		
Columnist		×	Туре:	
Add author type:				
	Add			
	L. Add and		Contacto	
	Add nev	v Author	Contacts	
		v Author	Skype:	
Author	Type	Delete	Skype: Jabber:	
Amerigo Vespucci	Type Author	Delete	Skype: Jabber:	
▲ Author Amerigo Vespucci Frank N. Stein	Type Author Author	Delete	Skype: Jabber: AIM:	
▲ Author Amerigo Vespucci Frank N. Stein Haralampius Bah	Type Author Author Photographer	Delete × ×	Skype: Jabber: AIM: Email:	
▲ Author Amerigo Vespucci Frank N. Stein Haralampius Bah James Q. Reporter	Type Author Author Photographer Author	Delete X X X	Skype: Jabber: AIM: Email:	
▲ Author Amerigo Vespucci Frank N. Stein Haralampius Bah James Q. Reporter	Type Author Author Photographer Author, Writer, Photographer	V Author Delete X X X X	Skype: Jabber: AIM: Email:	
▲ Author Amerigo Vespucci Frank N. Stein Haralampius Bah James Q. Reporter Jane Stockwriter Sarah Staffwriter	Type Author Author Photographer Author, Writer, Photographer Author, Writer, Photographer Author, Photographer	V Author Delete X X X X X X	Skype: Jabber: AIM: Email:	
AuthorAuerigo VespucciFrank N. SteinHaralampius BahJames Q. ReporterJane StockwriterSarah StaffwriterTest Persona	Type Author Author Photographer Author, Writer, Photographer Author, Writer, Photographer Author, Photographer Author, Photographer	V Author Delete X X X X X X X	Skype: Jabber: AIM: Email:	

Müəlliflər haqda məlumat səhifənin sağ hissəsində, üç əlfəcində

saxlanılır: **Ümumi**, **Tərcümeyi-hal** və **Məzmun**. Ümumi adlı əlfəcində bir məqaləyə bir neçə müəllif aid etmək olar (məsələn Müəllif, Yazar, Fotoqraf, Redaktor və ya Köşə yazarı). Təcümeyi-hal əlfəcinində müəllifin fotosunu yükləmək üçün sahə var, üçüncü cədvəldə isə müəllifə aid bütün məqalələri izləmək olar.

General	Biography	Content	
First name:	:	Sarah	
Last name:		Staffwriter	
Aliases:			×
Туре:		Author Writer Photographer Editor Columnist	~
Contacts			
Skype:	:	sarah.staffwriter1980	
Skype: Jabber:	[	sarah.staffwriter1980	
Skype: Jabber: AIM:		sarah.staffwriter1980	
Skype: Jabber: AIM: Email:		sarah.staffwriter1980 sarah@example.com	
Skype: Jabber: AIM: Email:		sarah.staffwriter1980 sarah@example.com Reset	

Plaginlərin quraşdırılması

Kompüterinizə yeni plaginlər yüklədikdən sonra onları Newscoop serverinizə göndərə bilərsiniz. Plaginlər serverə .*tar* arxiv formatında göndərilməlidir. Newscoop administrativ interfeysində baş naviqasiya menyusunda **Plaginlər**, sonra isə **Plaginləri idarə et** opsiyasına tıklayın. Açılacaq səhifədə hal-hazırda quraşdırıılmış plaginlər göstərilir. Plaginlərlə tanış olmaq üçün *Plaginlərin istifadəsi* fəslini oxuyun.

HBOARD		ACTIONS 👻	CONFIGURE	- USE	RS 🔻	PLUGINS 🔻
gins >						
Manage						
Upload Plugin	n		Browse	Upload		
Name	Version	Descrip	tion			
Debate	0.0.1	This plu	gin provides fur	ctionality to	perform	debates.
Interview	0.4.0	This plu	gin provides fur	ctionality to	perform	online interviews.
Polls	0.3.1	This plu	gin provides fur	ctionality to	perform	polls (standard ar
reCAPTCHA	0.1.0	This plu	gin provides re(	САРТСНА р	rotection	
Soundcloud	0.1.0	This plu	gin provides So	undcloud in	tegration	
						Save

Kompüterinizdəki yeni plagini seçmək üçün **Baxış** düyməsinə basın. Sonra **Yüklə** düyməsinə tıklayın. Plagin düzgün quraşdırıldıqdan sonra siz **Plaginlər** alt menyusundakı ayrı-ayrı girişlərdən istifadə edərək onu işlədə biləcəksiniz.

Plaginləri idarə et səhifəsinin sağında hər bir plagini aktivləşdirmək, yaxud söndürmək üçün düymələr var. Qırmızı rəngli x işarəsinə basmaqla hansısa plagini sistemdən silmək olar.

Plaginlərin işləməsi üçün sizin nəşrin şablonlarında dəstək olmalıdır. Hər bir plaginin nümunə şablonları var və sizin üzlük dizayneriniz onları nüsxələyə, yaxud öz şablon kodları üçün bələdçi kimi istifadə edə bilər.

Sistem şərtləri

Sizdəki Newscoop versiyasını yeniləmək istəyirsinizsə, əvvəl, *Rezerv nüsxələmə və yeniləmə* bölməsini oxuyun.

"Newscoop"u Apache, PHP 5.3 və daha yeni veb-serverlərin işələdə biləcəyi hər bir standart GNU/Linux sistemdə quraşdırmaq olar. Bu sistemlərə Debian 7.2 (Wheezy), Ubuntu 12.04 LTS (Precise) və Red Hat Enterprise 6.4 (Santiago) daxildir. Növbəti fəsillərdə siz "Newscoop"u bu sistemlərə quraşdırmaq haqda təlimatlarla tanış olacaqsız. Ümumi təlimatlar *Manual (əllə) quraşdırma* fəslindədir.

MySQL serveri "Newscoop" üçün vacibdir, hərçənd onun "Newscoop"la eyni serverdə yerləşdirilməsi şərt deyil. Əlavə məlumat üçün *MySQL-in quraşdırılması* fəslinə baxın.

Postfix kimi bir elektron poçt serverinin quraşdırılması sizdən asılıdır, çünki Newscoop bildirişləri kənardan işləyən SMTP serveri vasitəsilə göndərmək üçün tənzimlənə bilər. Bu haqda *Sistem tənzimləmələri* fəslində danışılır.

Newscoop ilk dəfə quraşdırılandan sonra brauzer ekspert sistemi sizə məlumat bazasının əlaqə parametrlərini və administrator parolunu yaratmaq imkanı verir. Ekspert sistem haqda *Quraşdırmanın mərhələləri* bölməsində oxuya bilərsiz.

Rezerv nüsxələmə və yeniləmə

Newscoop versiyasını yeniləməzdən öncə serverdəki bütün məlumat bazasının, şablonların, təsvirlərin, fayl qoşmalarının və konfiqurasiya fayllarının surəti mütləq saxlanmalıdır, yəni rezerv nüsxələməsi məsləhət görülür. Əvvəl administrativ panelə daxil olun (ətraflı məlumat üçün "İşin başlanğıcı" fəslinə baxın). Baş naviqasiya menyusunda **Əməliyyatlar** opsiyasına, çıxan menyunun sonunda **Rezerv nüsxələmə/Bərpa** opsiyasına klik edin.

Rezerv nüsxənin yaradılması

Rezerv nüsxələmə/Bərpa səhifəsi açılandan sonra **mavi plus** piktoqramının yanındakı **Yeni rezerv nüsxə yarat** keçidinə klik edin.

DASHBOARD	CONTENT 🔻	ACTIONS		CONFIGURE 🔻	USERS 👻	PLUGINS 🔻
Actions >						
Backup/F	Restore					
Free disk spa	ace: 4183 MiB	+ Make a new	backup	Upload bac	kup file	
File			W	Creatio	n date	Size, Mb
backup-new	scoop-2012-05	-08-10-42-15.ta	.gz	2012-M	ay-08 10:42:19	41

Pəncərədə nüsxəni yaratmaq istəyib-istəmədiyiniz haqda sual görünəcək.

Are you sure you wa	nt to make a new backup?
	Cancel OK

OK düyməsinə basın və düşən pəncərədə nüsxənin yaranması prosesi görünəcək.

Nozilla Firefox
newscoop.64studio.com/admin/backup.php?action=backup
#!/usr/bin/env php
Newscoop Backup Utility
Backup script version: 4.0 Backing up newscoop
Available disk space is 3.68 GiB. The actual necessary space depends mostly on size of your database and multimedia If the backup does not succeed, try to create more free space, please.
* Backing up the databasedone. * Backing up the themesdone. * Backing up imagesdone. * Backing up file attachmentsdone. * Backing up configuration filesdone. * Creating tarballdone. * Cleaning updone.
Backup saved to file: /var/lib/newscoop/backup/backup-newscoop-2012-05-08-17-18-08.tar.gz
Close

Nüsxə faylda saxlanıldı xəbəri görünəndə siz Bağla keçidini basıb, Newscoop administrativ panelinə qayıda bilərsiniz. Rezerv nüsxələmə/Bərpa səhifəsində əvvəlki nüsxələrin siyahısında sizin indicə yaratdığınız nüsxə də görünməlidir.

		JSERS 🔻	PLUGINS 🔻			
	- I lealer at the always d	11 - C				
w backup	Upload backup f	ile				
w backup [	Upload backup f	file ie	Size, Mb	Download	Restore	Delete

Yüklə sütunundakı disk təsvirli piktoqrama tiklayın ki, Newscoop serverindəki sıxılmış **tar formatlı rezerv nüsxəni** (.tar.gz genişlənməli) öz kompüterinizdə saxlayasınız.

🕙 Opening backup-newscoop-2012-05-08-17-18-08.tar.g 🗙
You have chosen to open
📔 backup-newscoop-2012-05-08-17-18-08.tar.gz
which is a: application/x-gzip (1.8 MB) from: http://newscoop.64studio.com
What should Firefox do with this file?
O Open with Archive Manager (default)
Do this <u>a</u> utomatically for files like this from now on.
Cancel OK

Rezerv nüsxədən bərpa

Son rezerv nüsxəni bir başqa Newscoop sistemində bərpa etmək üçün **Rezerv nüsxə faylını yükləyin** keçidinə tıklayın və kompüterinizin fayl sistemində saxlanmış nüsxəni seçin.

Daha sonra xilasetmə dairəsi təsvirli işarəyə basıb, rezerv nüsxələrdən birini bərpa edin. Nəşrin və üzlük məlumatlarının rezerv nüsxədən bərpa olunan versiya ilə əvəzlənəcəyi barədə xəbərdarlıq görəcəksiniz. Ona görə sizdə mövcud məlumatların da nüsxələri olmalıdır ki, onları itirməyəsiniz.

```
2)
                                     Mozilla Firefox
newscoop.64studio.com/admin/backup.php?action=restore&index=0
#!/usr/bin/env php
Newscoop Restore Utility
 -----
* Initializing...
  * Temp directory: /var/lib/newscoop/backup/backup-newscoop-2012-05-08-17-18-08
  * Initialization done.
* Extracting files into temp directory...done.
* Backup database name is 'newscoop'.
* Destination database name (to be replaced) is 'newscoop'.
* Removing files in /var/lib/newscoop/themes...done.
* Removing files in /var/lib/newscoop/images...done.
* Removing files in /var/lib/newscoop/files...done.
* Removing files in /var/lib/newscoop/cache...done.
* Removing files in /var/lib/newscoop/pdf...done.
* Restoring themes...done.
* Restoring images...done.
* Restoring file attachments...done.
* Restoring the database newscoop...done.
* Upgrading (if necessary)...
       * Upgrading the database from version 3.5.x, roll 2012-03-12...done.
* Upgrading templates...done.
* Updating plugins (if necessary)...
                                       done.
* Cleaning up...done.
Note: If you are doing a site-to-site transfer you may have to fix the
aliases in your publications before the frontend will work. An alias
is the base URL for your publication. To change an alias, login to the
administration interface and go to the publication configure screen.
IMPORTANT!
You must restart the apache server for the changes to take effect!
                                             Close
```

Bərpanı bitirdikdən sonra Apache veb-serverini yenidən işə salın. "Debian" və ya "Ubuntu"da bunu aşağıdakı əmrlə etmək olar:

sudo invoke-rc.d apache2 restart

Newscoop məlumatlarını serverdən serverə keçirəndə öncədən təyin olunan nəşr adlarını dəyişdirməyə ehtiyac yarana bilər. Bunu yeni domen adlarına uyğunlaşmaq üçün edirlər.

Əmr sətri ilə rezerv nüsxələmə

"Newscoop"un sizin serverin əmr sətrində rezerv nüsxələmə və bərpa üçün istifadə oluna biləcək iki skripti mövcuddur. Onları sizin Newscoop nüsxənizin *bin/* alt kataloqunda tapa bilərsiniz (məsələn, /var/lib/newscoop/bin/ və ya buna bənzər bir yerdə). Bu skriptlər sizin "Newscoop"un tənzimləmə fayllarına giriş tələb etdiyindən onları *root* istifadəçi—üstün istifadəçi kimi işə salmaq lazımdır ("Ubuntu"da *sudo* ilə).

Rezerv arxivini aşağıdakı əmrlə yarada bilərsiniz:

```
sudo /path/to/newscoop/bin/newscoop-backup [--silent] [--default-dir] [--help]
```

newscoop-backup əmri üçün əlavə arqumentlər bunlardır:

- --silent əməliyyatın uğurlu olub-olmadığı barədə heç bir məlumat göstərilməsin
- --default-dir rezerv arxivi /path/to/newscoop/backup rezerv nüsxələr kataloquna saxla; bu arqumentsiz skript rezerv Newscoop arxivini hazırkı kataloqda yaradacaq
- --help istifadə haqda məlumatı göstər

Əmrlərin nəticəsi aşağıdakı nümunəyə bənzəməlidir:

```
sudo /var/lib/newscoop/bin/newscoop-backup --default-dir
Newscoop Backup Utility
       _____
Backup script version: 4.0
Backing up newscoop
Available disk space is 4.34 GiB.
The actual necessary space depends mostly on size of your database and multimedia
files
If the backup does not succeed, try to create more free space, please.
 * Backing up the database...done.
 * Backing up the themes...done.
 * Backing up images...done.
 * Backing up file attachments...done.
* Backing up configuration files...done.
 * Creating tarball...done.
 * Cleaning up...done.
Backup saved to file:
  /var/lib/newscoop/backup/backup-newscoop-2012-04-03-14-29-41.tar.gz
```

Arxiv faylının adı "*backup-newscoop-[date_time].tar.gz*" –dir və bu arxivə "Newscoop"un bütöv nüsxəsi daxildir: məlumat bazası, üzlük şablonlar, təsvirlər, qoşulmuş fayllar və tənzimləmə faylları. Rezerv arxivin ölçüsünü *Is -Ih* əmri ilə tapa bilərsiniz. Məsələn:

```
ls -lh /var/lib/newscoop/backup
total 26M
-rw-r--r- 1 root root 26M 2011-06-22 16:21 backup-newscoop-2011-06-22-16-21-12.tar.gz
```

Faylı müəyyən arxivdən bərpa etmək üçün bu əmri istifadə edin:

```
sudo newscoop-restore -b backup_file [-t destination_database_name] [-e] [-c charset]
[-s] [-1] [-f] [-h]
```

-b *backup_file* arqumenti *newscoop-backup* skripti ilə yaradılmış arxivə tam, yaxud qismən keçidi təmin edir. Məsələn,

```
sudo /var/lib/newscoop/bin/newscoop-restore -b
/var/lib/newscoop/backup/backup-newscoop-2011-06-22-16-21-12.tar.gz
```

Newscoop Restore Utility

* Initializing...
* Temp directory: backup-newscoop-2011-06-22-16-21-12
* Initialization done.
* Extracting files into temp directory...done.
* Backup database name is 'newscoop'.
* Destination database name (to be replaced) is 'newscoop'.

All files in the following directories will be deleted. (The backup files will be copied to these locations)

```
/var/lib/newscoop/templates
    /var/lib/newscoop/images
   /var/lib/newscoop/files
   /var/lib/newscoop/templates cache
Are you sure you want to continue? (y/N) y
 * Removing files in /var/lib/newscoop/templates...done.
 * Removing files in /var/lib/newscoop/images...done.
 * Removing files in /var/lib/newscoop/files...done.
 * Removing files in /var/lib/newscoop/templates cache...done.
 * Restoring templates...done.
 * Restoring images...done.
* Restoring file attachments...done.
done.
 * Upgrading templates...done.
 * Restoring the database newscoop...done.
 * Upgrading (if necessary)...
   * Upgrading the database from version 3.5.x...done.
 * Updating plugins (if necessary)... done.
 * Cleaning up...done.
TMPORTANT!
```

You must restart the apache server for the changes to take effect!

newscoop-restore skripti üçün əlavə arqumentlər belədir:

- [-t destination_database_name] Varsa, skript göstərilən məlumat bazası adını rezerv faylındakı məlumat bazası adının əvəzinə istifadə edəcək. Bu, nəşrin məlumat bazasının fərqli adı olan digər serverə keçirilməsi üçün faydalı olar bilər.
- [-e] Rezerv fayldakıların əvəzinə mövcud konfiqurasiya fayllarından istifadə edin. Mövcud konfiqurasiya faylları əvəz olunmayacaq. Bu arqument -t arqumentindən daha üstündür. Əgər bu iki arqument eyni zamanda istifadə olunursa, məlumat bazasının adı -t arqumentindən deyil, mövcud konfiqurasiya faylından oxunacaq.
- [-c charsef] Məlumatlar işarə toplusundan UTF-8-ə keçirilir.
- [-s] Məlumatlar məlumat bazasının simvollar toplusundan UTF-8-ə keçirilir.
- [-I] Bütün simvol topluları göstərilir və çıxış olur.
- [-f] Xatırlatmasız 'hə' cavabı nəzərdə tutulur.
- [-h] İstifadə haqda məlumat göstərilir.

newscoop-restore skripti bütün mövcud məlumatları rezerv arxivdəki kontentlə əvəzləyir. Siz bu skripti girişiniz olan kataloqdan işə salmalısınız, çünki o, müvəqqəti kataloq yaratmalıdır. Nəzərə alın ki, hazırkı Newscoop versiyası sizin rezerv məlumat bazanız və fayllardan yeni olsa, sonuncular avtomatik olaraq yenilənəcək.

Nəhayət, newscoop-restore skriptinin göstərdiyi kimi "Apache"ni yenidən işə salın.

```
sudo /etc/init.d/apache2 restart
 * Restarting web server apache2
 ... waiting
```

[OK]

Bir serverdə bir neçə Newscoop nüsxəsi quraşdırılıbsa, siz *newscoop-restore* skriptini məlumatları bərpa etmək istədiyiniz nüsxədə işə sala bilərsiniz. Məsələn, siz "Newscoop"u iki yerdə quraşdırmısınız: /var/www/newscoop1 və /var/www/newscoop2. Məlumatlərı "*newscoop1*"də bərpa etmək üçün siz the /var/www/newscoop2/bin/newscoop-restore skriptini deyil, /var/www/newscoop1/bin/newscoop-restore skriptini işə salmalısınız.

Yenilənmiş skriptin işə salınması

Rezerv nüsxələməni uğurla bitirdikdən sonra Newscoop qurğunuzu avtomatik və ya manual (əllə) üsulla yeniləyin (bu üsullar haqda növbəti fəsillərdə danışılır). Yeniləmə üçün manual üsulu seçsəniz,

Apache *DocumentRoot* qovluğundakı mövcud faylları (məsələn, /var/lib/newscoop/) əvvəl pozmaq lazım deyil. Əlbəttə, əgər sıfırdan quraşdırmaq fikrində deyilsinizsə.

"Newscoop"un üzlüklərinə etdiyiniz bütün dəyişikliklər yenilənmə zamanı əvəzlənəcək. Dəyişikliklərinizi yadda saxlamaq istəyirsinizsə, bütün üzlükləri yenidən adlandırmalısınız (*theme.xml* faylında). Üzlüklərin yaradıması barədə ətraflı məlumat almaq üçün *Newscoop Cookbook* texniki təlimatına baxa bilərsiniz.

Yeni faylların nüsxələri mövcud Newscoop qurğusuna köçürüldükdən sonra nəşriniz avtomatik olaraq avtonom rejimə keçəcək və oxucular texniki işlərin aparılması barədə yazı görəcəklər.

© 2013 Sourcefabric o.p.s. Newscoop is distributed under GNU GPL v.3

DocumentRoot qovluğundakı .htaccess faylını yoxlayın (xüsusən də əvvəlki quraşdırma zamanı bu fayla dəyişiklik etmisinizsə). Newscoop 3.5.x-dən 4.0.0 və daha yeni versiyalara keçid zamanı siz

RewriteCond %{REQUEST URI} !/+templates

sətrini

RewriteCond %{REQUEST URI} !/+themes

sətri ilə əvəzləməli olacaqsınız, çünki şablonlar kataloqunun adını dəyişib üzlüklər edəcəksiniz.

Həmçinin kataloqda "javascript"in adı 3.5.3 versiyasında "js"-ə dəyişdiyi üçün

RewriteCond %{REQUEST URI} !(/+plugins/[^/]*)?/+js

llə əvəzlənmiş

RewriteCond %{REQUEST URI} !(/+plugins/[^/]*)?/+javascript

sətrini yoxlamalısınız:

Daha sonra brauzerinizdə upgrade.php skriptini işə salmalısınız. Məsələn:

http://www.example.com/upgrade.php

Yenilənmə başa çatandan sonra nəşriniz avtomotik olaraq səhifədə görünəcək.

MySQL-in quraşdırılması

Newscoop üçün MySQL məlumat bazalarının idarəetmə sisteminin iki komponenti tələb olunur:

- server
- kliyent programları

Tələblərinizdən asılı olaraq, siz MySQL məlumat serverini MySQL kliyentindən fərqli kompüterdə işə sala bilərsiniz. MySQL kliyent isə "Newscoop"la eyni kompüterdə quraşdırılmalıdır. "Debian/Ubuntu"da **mysql-server** metapaketi quraşdırılandan sonra **mysql-server** və **mysql-kliyent** paketlərinin son versiyaları quraşdırılacaq.

```
sudo apt-get install mysql-server
```

Red Hat Enterprise Linux 6-da siz həm mysql-kliyent, həm də mysql-server paketlərini quraşdıra bilərsiniz və server yükləndikdən sonra MySQL-i aşağıdakı əmrlər vasitəsilə aktivləşdirə bilərsiniz (üstün istifadəçi kimi):

```
yum update
yum install mysql-server
chkconfig --levels 235 mysqld on
service mysqld start
```

MySQL üstün istifadəçi parolunun tənzimlənməsi

MySQL-in quraşdırılması zamanı siz MySQL serveri üçün üstün istifadəçi parolu təyin etməlisiniz, bu, təhlükəsizlik üçün vacibdir. Nəzərə alın ki, MySQL üstün istifadəçisi sistemin üstün istifadəçisi demək deyil və onun başqa parolu olmalıdır. Bu parolu yazıb gizlədin, bir qədər sonra o sizə lazım olacaq.

"Debian" və "Ubuntu"da parol üçün təklif avtomatik çıxır və aşağıdakı kimi görünür:

Quraşdırmadan sonra siz mysql_secure_installation skriptini işə sala, anonim istifadəçi girişlərini ləğv etməklə, MySQL-ə kənardan üstün istifadəçi girişlərinə qadağa qoymaqla və "test" məlumat bazasını pozmaqla təhlükəsizliyi gücləndirə bilərsiniz. Aşağıdakı skripti işə salmaq üçün sizə MySQL üstün istifadəçi parolunu müəyyənləşdirmək təklifi olacaq. sudo mysql_secure_installation

"Red Hat Enterprice Linux"da paketi quraşdırma zamanı MySQL üstün istifadəçi parolunu təyin etmək imkanı yoxdur. Burada üstün istifadəçi parolunu müəyyən etmək üçün **mysql_secure_installation** skriptini işə sala bilərsiz (paketi quraşdırandan sonra).

mysql_secure_installation

Əvvəlcə mövcud MySQL parolunu daxil edin. Parolunuz yoxdursa, sadəcə **Daxil et** düyməsini basın. **Üstün istifadəçi parolu təyin olunsun?** xatırlatması görünəndə **Y** klavişini basın və yeni parolu daxil edin:

NOTE: RUNNING ALL PARTS OF THIS SCRIPT IS RECOMMENDED FOR ALL MySQ SERVERS IN PRODUCTION USE! PLEASE READ EACH STEP CAREFULLY!

In order to log into MySQL to secure it, we'll need the current password for the root user. If you've just installed MySQL, and you haven't set the root password yet, the password will be blank, so you should just press enter here.

Enter current password for root (enter for none): OK, successfully used password, moving on...

Setting the root password ensures that nobody can log into the MyS root user without the proper authorisation.

Set root password? [Y/n]

Sizə həmçinin MySQL-a kənardan girişə qadağa qoymaq, anonim istifadəçi girişlərini ləğv etmək və "test" məlumat bazasını pozmaq təklifi olacaq. Sonda imtiyazlar cədvəllərini yükləmə təklifi görünəcək.

Newscoop məlumat bazası istifadəçisi üçün ad və parolun yaradılması

Mövcud "Newscoop" un MySQL serverində artıq tənzimlənmiş və adlandırılmış məlumat bazası olmalıdır. Həmin məlumat bazasına parol və istifadəçi adı ilə qorunan giriş olmalıdır.

"Newscoop"u yenidən yükləyəndə kontentinizi saxlamaq üçün məlumat bazası yaratmaq lazımdır. Bu o deməkdir ki, sizin MySQL istifadəçisi hesabına, həm də məlumat bazası yarada biləcək istifadəçi hesabına ehtiyacınız olacaq. "Newscoop"a gündəlik giriş üçün üstün istifadəçi hesabını işlətmək məsləhət deyil. Adi hesabınız yoxdursa, aşağıdakı qayda ilə hərəkət edərək, Newscoop üçün məlumat bazası istifadəçisi adı və parolunu yarada bilərsiniz.

1. **Üstün istifadəçi** hesabını və MySQL-in quraşdırılması zamanı yaratdığınız parolu istifadə edib məlumat bazasının idarəetmə sisteminə qoşulun.

mysql -u root -p Enter password: Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g. Your MySQL connection id is 34 Server version: 5.1.41-3ubuntu12.8 (Ubuntu)

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input statement.

Komanda prosessorunun təklifi hər əmrin sonunda nöqtəli vergül tələb edən mysql>təklifinə çevrilir.

2. Məlumat bazası ilə rabitə üçün Newscoop istifadəçisi hesabı yaradın. Newscoop və MySQL eyni serverdə quraşdırılacaqsa, bu rabitənin "localhost"a qoşulmaması üçün limit qoyun. Əks halda "Newscoop" un MySQL-lə birləşəcəyi serveri təyin edin. İstifadəçi adı (nümunədə **newscoop_user**) və parolunu (**newscoop_user_password**) bir təhlükəsiz yerə qeyd edin. Bunlar "Newscoop" u quraşdırarkən lazım olacaq.

```
mysql> CREATE USER 'newscoop_user'@'localhost'
    -> IDENTIFIED BY 'newscoop_user_password';
Query OK, 0 rows affected (0.04 sec)
```

3. Yaratdığınız istifadəçiyə giriş hüququ verin. Nümunədəki **newscoop.*** göstərir ki, məlumat bazasının hələ yaradılmamış cədvəllərinin hamısı **newscoop** adlanır. Siz bu adı Newscoop quraşdırma proqramına daxil etməlisiniz ki, məlumat bazasını yarada bilsin.

```
mysql> GRANT ALL ON newscoop.*
    -> TO 'newscoop_user'@'localhost';
Query OK, 0 rows affected (0.00 sec)
```

4. Məlumat bazasını idarəetmə sistemindən çıxın və komanda prosessorunun təklifinə qayıdın.

```
mysql> quit;
Bye
```

"Debian/Ubuntu"da quraşdırma

"Newscoop"un hazır paketləri Debian və Ubuntu GNU/Linux üçün <u>secure apt</u> proqramı vasitəsilə tətbiq edilə bilər. Bu üsul avtomatik yeniləmələr və proqram asılılıqları problemini həll etdiyi üçün məsləhət görülür. Təlimat sizin üstün, yaxud super istifadəçi hüququna malik olmağınızı nəzərdə tutur. Belə hüquqlara malik deyilsinizsə, "Newscoop"u quraşdırmaq üçün sistem administratorunuza müraciət etməli olacaqsınız.

Təhlükəsiz apt repozitarisinin quraşdırılması

Newscoop proqram təminatının yerləşdiyi repozitarini əlavə etmək üçün **nano-redaktorda sources.list** faylını açın:

sudo nano /etc/apt/sources.list

Öz parolunuzu daxil edin və sources.list faylı açılacaq. Ubuntu Lucid LTS-də sənədin sonuna gedin və bu sətri əlavə edin:

deb http://apt.sourcefabric.org/ precise main

"Ubuntu Saucy" üçün, precise əvəzinə saucy yazın. "Debian wheezy" üçün precise yerinə wheezy yazın.

Ctrl+O düyməsini basın ki, "sources.list" faylını seçəsiniz. Ctrl-X düyməsinə basmaqla nano redaktordan çıxacaqsınız.

İndi isə mənbələrinizi yeniləməlisiniz. Bunun üçün aşağıdakını yığın:

sudo apt-get update

Yəqin ki, çatışmayan açıq açar barədə xəbərdarlıq görünəcək. Bu xəbərdarlığı ləğv etmək üçün imza açarı tərkibində olan "sourcefabric-keyring" paketini quraşdırmalısınız:

sudo apt-get install sourcefabric-keyring

Mənbələrinizi yenidən təzələyin ki, etibarlı proqram təminatı repozitarisindən istifadə etdiyinizi təsdiqləyəsiniz:

sudo apt-get update

Açıq açar barədə xəbərdarlıq daha görünməməlidir.

Newscoop paketlərinin quraşdırılması

Təhlükəsiz apt repozitarisinin quraşdırıldığı təsdiqlənəndən sonra Newscoop paketlərini quraşdıra bilərsiniz. "geonames-city-data" paketi yalnız "Newscoop"un xəritə redaktəsi opsiyasında şəhər adlarını axtarışa vermək üçün istifadə olunur. Bu paketi aşağıdakı əmrlə quraşdıra bilərsiz:

sudo apt-get install geonames-city-data

Demo saytlar üçün verilənlər nümunəsini quraşdırmaq istəsəniz, aşağıdakı əmri vermək lazımdır:

sudo apt-get install newscoop-sample-data

İstəsəniz, ən əlverişli Newscoop istifadəsi üçün PHP keş guraşdırmag olar.

sudo apt-get install php-apc

Detallı məlumat almaq üçün Manual (əllə) quraşdırma bölməsinə baxın.

Yuxarıdakı paketlər quraşdırıldıqdan sonra siz aşağıdakı əmri verib, əsas Newscoop paketini quraşdıra bilərsiz.

sudo apt-get install newscoop

Bu əmrlə "Newscoop"un bütün hissələrini və onun işləməsi üçün tələb olunan paketləri quraşdıracaqsız. Üstəlik, əvvəlki "apt or .deb" paketi mükəmməlləşəcək.

Quraşdırma proqramı sizə istədiyiniz serverin növü barədə bir neçə sual verəcək (məsələn, sizin istədiyiniz Apache tənzimləməsi haqda).

Nəhayət, "Newscoop"un işləyib-işləmədiyini yoxlayın. Veb brauzeri quraşdırdığınız veb serverin URL-i ilə açın (məsələn,*http://www.example.com*). Eyni kompüterdə test quraşdırma üçün URL bu cür ola bilər:

http://localhost/

"Newscoop"u quraşdırma səhifəsini görürsünüzsə, *Manual quraşdırma* fəslini buraxıb *Quraşdırma mərhələləri* fəslinə keçə bilərsiz.

Nasazlıqların aradan qaldırılması Baza sayt aktivdir

Əgər siz səhifədə, "Hər şey işləyir! Siz serverin baza səhifəsindəsiniz. Proqram təminatı qaydasındadır, lakin kontent əlavə edilməyib", məlumatını görürsünüzsə, Apache **baza** saytını söndürməli və aşağıdakı əmrləri verərək, tənzimləmələri yenidən yükləməlisiniz:

sudo a2dissite default
sudo invoke-rc.d apache2 reload

Brauzerinizi yeniləyin.

Uyğun domen adı yoxdur

Apache serverin domen adı ilə bağlı belə bir etiraz edirsə:

apache2: Could not reliably determine the server's fully qualified domain name, using 127.0.1.1 for ServerName

Demək ki, serverə uyğun domen adınız yoxdur. Lokal şəbəkədə siz test serverin /etc/hosts faylına belə bir yazı daxil etməli olarsız:

127.0.1.1 www.example.com

və həmçinin şəbəkədə sizin iş masasının /etc/hosts faylına aşağıdakı yazını əlavə edin:

192.168.1.2 www.example.com

Burda 192.168.1.2 sizin Newscoop serverinizin IP ünvanı, *www.example.com* isə nəşrinizin veb-saytının adıdır. Daha iri şəbəkə serveri və ya açıq internet üçün şəbəkə administratorundan düzgün domen adları və IP ünvanları istəyin.

Administrativ interfeys tapılmadı

"Newscoop"u quraşdırarkən 'System-wide (all vhosts)' opsiyasını seçmisinizsə və quraşdırma artıq bitibsə, amma administrativ interfeysə daxil olmaq istədikdə bu xəbəri görürsünüzsə:

Not Found

The requested URL /var/lib/newscoop/admin.php was not found on this server

bu deməkdir ki, siz /var/lib/newscoop/.htaccess faylını aşağıdakı kimi redaktə etməlisiniz:

sudo nano /var/lib/newscoop/.htaccess

RewriteBase /newscoop sətrini RewriteEngine sətrinin altına əlavə edin:

```
<IfModule mod_rewrite.c>
RewriteEngine On
RewriteBase /newscoop
```

Ctrl+O ilə faylı saxlayın, Ctrl+X ilə nanonu bağlayın, Apache tənzimləməsini yükləyin:

sudo invoke-rc.d apache2 reload

və veb brauzerinizi yeniləyin.

"Red Hat Enterprise"da quraşdırma

Hazır Newscoop paketləri Red Hat Enterprise Linux 6 üçün <u>yum</u> vasitəsilə əldə oluna bilər. Biz bu quraşdırma üsulunu məsləhət görürük. Bu üsul avtomatik yeniləmələr və proqram asılılıqları problemini həll etdiyi üçün məsləhət görülür. Təlimat sizin üstün, yaxud super istifadəçi hüququna malik olmağınızı nəzərdə tutur. Belə hüquqlara malik deyilsinizsə, "Newscoop"u quraşdırmaq üçün sistem administratorunuza müraciət etməli olacaqsınız.

Yeniləmələrə abunə olmaq

Red Hat Enterprise Linux serveri Newscoop üçün lazım olan paketləri yükləmədən öncə qeydiyyata alınmalı və yeniləmələrə abunə olmalıdır. Mövcud abunələri sadalamaq üçün siz (üstün istifadəçi kimi) bu əmrdən istifadə edə bilərsiniz:

subscription-manager list

Yeni serveri qeydiyyata almaq və abunə etmək üçün aşağıdakı əmrləri verə bilərsiniz:

```
subscription-manager register
subscription-manager subscribe --auto
```

Serveri qeydiyyata almaq üçün sizə Red Hat Network istifadəçisi adı və parolu lazım olacaq. Abunə olduqdan sonra aşağıdakı əmri verib serveri yeniləmək məsləhət görülür.:

yum update

Daha ətraflı məlumat almaq üçün Red Hat Enterprise Linux Deployment "bələdçisinə" baxın: https://access.redhat.com/site/documentation/en-US/Red Hat Enterprise Linux/

Sourcefabric yum repozitarisinin tənzimlənməsi

Red Hat Enterprise Linux 6 serveri üçün redaktordakı /etc/yum.repos.d/sourcefabric-rhel6.repo faylını açın:

vi /etc/yum.repos.d/sourcefabric-rhel6.repo

və bu sətirləri əlavə edin:

```
[sourcefabric]
name=Sourcefabric's YUM repo
baseurl=http://yum.sourcefabric.org/RHEL6/$basearch/
enabled=1
gpgcheck=1
gpgkey=http://yum.sourcefabric.org/RPM-GPG-KEY
[sourcefabric-source]
name=Sourcefabric's YUM repo - Source
baseurl=bttp://www.sourcefabric.org/RHEL6/source/
```

```
baseurl=http://yum.sourcefabric.org/RHEL6/source/
enabled=1
gpgcheck=1
gpgkey=http://yum.sourcefabric.org/RPM-GPG-KEY
```

vi redaktorunda **Insert** klavişini basıb redaktəyə başlayın, **Escape** klavişini basıb, əmri daxil edin. Faylı yazıb çıxmaq üçün əmr belədir :wq və sonra **Enter** düyməsini basmaq lazımdır. Paket siyahısını bu əmrlə yeniləyin:

yum update

Bu əmrlə həm də Newscoop yenilənəcək (əgər Newscoop serverə yum üsulu, yaxud or .rpm paketindən istifadə olunaraq quraşdırılıbsa).

Newscoop paketinin quraşdırılması

1. Terminalı açın, gərəkdirsə, **su** əmriylə adi istifadəçidən üstün istifadəçiyə keçin və asılılıq paketlərinin quraşdırılması üçün əmrləri daxil edin.

yum install php php-gd php-mysql php-xml ImageMagick system-config-firewall

Serverinizin tənzimlənməsindən asılı olaraq paketlərdən bəziləri artıq quraşdırılmış ola bilər. Apache serveri üçün httpd paketi php paketinin asılılığı kimi quraşdırılmalıdır. Məlumat bazasının tənzimlənməsi haqda daha ətraflı məlumat almaq üçün *MySQL-in quraşdırılması* fəslinə baxın.

2. Newscoop paketini aşağıdakı əmrlə yükləyib quraşdırın:

yum install newscoop

Sourcefabric yum repozitarisindən serverə ilk dəfə paket quraşdırırsınızsa, **y** klavişini basmaqla GPG paketinin imza açarını import etmək təklifini görəcəksiniz.

3. ServerName sətrinin şərhlərini dəyişmək üçün /*etc/httpd/conf.d/newscoop.conf*-da VirtualHost direktoriyasını redaktə edin və tam uyğun olan domen adı əlavə edin (*example.com* kimi). (Red Hat əsaslı variantlarda host adı /*etc/sysconfig/network* faylında HOSTNAME= sətriylə müəyyənləşdirilir.) Siz *www.example.com* kimi ServerAlias və ServerAdmin üçün email ünvan quraşdırmaq istəyərsiniz. Direktoriya /*var/lib/newscoop/*-un "DocumentRoot"una işarə etməlidir.

```
<VirtualHost *:80>
ServerName example.com
ServerAlias www.example.com
ServerAdmin admin@example.com
DocumentRoot /var/lib/newscoop
<Directory /var/lib/newscoop>
Options -Indexes +FollowSymLinks -MultiViews
AllowOverride All
Order allow,deny
Allow from all
</Directory>
```

</VirtualHost>

Rəsmi olaraq, "Red Hat Enterprise Linux"un 6-cı versiyası Apache 2.2.-yə uyğundur. Siz Red Hat serverinizi yeniləyib Apache 2.4.-ə keçmisinizsə:

Order allow,deny Allow from all

sətirlərini aşağıdakı sətirlə əvəzləməlisiniz:

Require all granted

4. İstəsəniz, daha yaxşı işləməsi üçün APC keşi quraşdırın:

yum install php-pecl-apc

5. Server yüklənəndə işə başlamaq üçün "Apache"ni tənzimləyin. Aşağıdakı əmrləri verib, işin başlayıb-başlamadığını yoxlayın:

chkconfig --levels 235 httpd on service httpd start

6. Aşağıdakı əmri verərək *apache* istifadəçisi üçün quraşdırılmış krontabı (nəzərdə tutulmuş tapşırıqları) yoxlayın:

```
crontab -u apache -e
```

Bu əmrin nəticəsi buna bənzər olmalıdır:

```
* * * * /var/lib/newscoop/bin/newscoop-autopublish
0 */4 * * * /var/lib/newscoop/bin/newscoop-indexer --silent
0 */8 * * * /var/lib/newscoop/bin/subscription-notifier
*/2 * * * /var/lib/newscoop/bin/events-notifier
0 */4 * * * /var/lib/newscoop/bin/newscoop-statistics
```

Quraşdırma yenidirsə, siz bu əmrləri daxil edib, faylı saxlamalısınız. Krontab üçün nəzərdə tutulmuş redaktor **vi** redaktorun əmrlərini dəstəkləyir.

Fayervolun tənzimlənməsi

Təyinata görə Red Hat fayervolu başqa kompüterləri işlək servislərə qoşulmağa qoymur. Siz aşağıdakı əmri verərək, fayervolu elə tənzimləyə bilərsiniz ki, Apache serveri local şəbəkədən və ya internetdən giriş üçün açıq olsun:

system-config-firewall

Bu komanda fayervolun qaydalarını addım-addım başa salacaq.

Fayervolu aktiv rejimdə saxlayıb yerdəyişmə üçün **Tab** klavışındən istifadə edərək, **Daxil et** klavışınə basıb **Customize** düyməsini seçin.

Etibarlı Xidmətlər səhifəsində Apache serveri üçün *WWW (HTTP)* tapmaqdan ötəri **aşağı oxlu** klavişdən istifadə edin. Sonra **Boşluq** klavişinə basıb onu seçin. Sonra isə **İrəli** düyməsini seçmək üçün **Tab** klavişini və davam etmək üçün **Daxil et** düyməsini basın.

Başqa Girişlər səhifəsini ötürmək üçün yenə də **İrəli** düyməsini seçin. Sonra isə *Etibarlı İnterfeyslər* səhifəsində **Boşluq** klavişinə basın ki, serverinizin Ethernet kartları üçün *eth*+ seçəsiniz:

Əgər xüsusi ehtiyacınız yoxdursa, siz yenə də **İrəli** düyməsini basıb, *Masquerading*, *Port Forwarding* və *ICMP Filter* səhifələrini ötürə bilərsiniz. *Xüsusi Qaydalar* səhifəsində **Bağla** düyməsini seçin və **Daxil et** klavişini basın.

Mövcud fayervol tənzimləmələrini yenidən yazmaq istəyib-istəmədiyiniz barədə sual görəcəksiniz. Davam etmək üçün **Hə** düyməsini seçin.

Bu yolla siz Fayervol tənzimləməsi səhifəsinə qayıdacaqsınız. Burda **Ok** opsiyasını seçib yardım pəncərəsinə qayıda bilərsiz.

Nəhayət "Newscoop"un işlədiyini və girişə açıq olub-olmadığını yoxlayın. Veb brauzeri quraşdırdığınız serverin URL-i ilə açın (<u>http://www.example.com</u> kimi). Eyni kompüterdə test quraşdırma üçün URL belə ola bilər:

http://localhost/

"Newscoop"u quraşdırma proqramının səhifəsini görürsünüzsə, *Manual quraşdırma* fəslini buraxıb *Addım-addım quraşdırma* fəslinə keçə bilərsiniz.

Manual (əllə) quraşdırma

Bu manual (əllə) quraşdırma üsulu daha səriştəli sistem administratorları üçündür və hədəf serverində *super*, yaxud *üstün* istifadəçi statusunuzun olmasını tələb edir. Əgər hazır Newscoop paketləri seçdiyiniz GNU/Linux versiyasına uyğun gəlməsə, Sourcefabric saytındakı versiyalardan istifadə edib proqram təminatını manual (əllə) qaydada quraşdıra bilərsiniz.

http://newscoop.sourcefabric.org/

Asılılıqlar

Manual qaydada quraşdırmanı həyata keçirməzdən əvvəl "Newscoop"un tələb etdiyi bütün asılılıq paketlərinin quraşdırılıdığını və işlək olduğunu yoxlayın. Söhbət aşağıdakı paketlərdən gedir:

1. Apache veb-serveri (http://www.apache.org) 2.0.x və ya daha yeni versiya.

Debian və ya Ubuntu GNU/Linux-da siz apache2 metapaketini quraşdıra bilərsiniz və o, öz növbəsində sizə lazım olan bütün veb-server paketlərini quraşdıracaq.

sudo apt-get install apache2

"Red Hat Enterprise"da siz "Apache"ni **httpd** paketi vasitəsilə yükləyə, sonra da aşağıdakı əmrləri verərək onun işə düşməsini tənzimləyə bilərsiniz (üstün istifadəçi kimi):

```
yum install httpd
chkconfig --levels 235 httpd on
service httpd start
```

2. **MySQL məlumat bazalarını idarəetmə sistemi** (<u>http://www.mysql.com</u>) 5.0 və ya daha yeni versiya. Ətraflı məlumat üçün *MySQL-in quraşdırılması* fəslinə baxın.

3. Skript dili PHP (http://www.php.net) 5.3 və ya daha yeni versiya.

Aşağıdakı PHP modullar quraşdırılmalıdır:

- php5-cli əmr sətirli interfeys modulu
- php5-mysql MySQL məlumat bazası serverinə giriş funksiyaları
- php5-gd PHP skriptlərdən qrafika emalı modulu

Bu modullar Debian/Ubuntu analoji paketlərində eyni adlara sahibdir və siz onları aşağıdakı əmrlə quraşdıra biləcəksiniz:

sudo apt-get install php5-cli php5-mysql php5-gd

"Red Hat Enterprise"da bu paketləri aşağıdakı əmrlə quraşdırmaq olar:

yum install php php-gd php-mysql

php-cli paketi "Red Hat Enterprise" a avtomatik olaraq, **php-nin** asılılıq paketi kimi yüklənir. Sizə həmçinin Apache veb serveri üçün PHP modulu lazım olacaq. "Debian/Ubuntu" da onun paket adı belədir: **libapache2-mod-php5**. Yuxarıda göstərilən PHP paketlərini quraşdırarkən bu paket avtomatik olaraq, asılılıq paketi kimi quraşdırılmalıdır.

4. ImageMagick (http://www.imagemagick.org).
Təsvirlərin kiçildilmiş nüsxələrini yaratmaq üçün lazımdır. "Debian/Ubuntu"da imagemagick paketində olur:

sudo apt-get install imagemagick

və "Red Hat Enterprise"da:

yum install ImageMagick

Bütün bu Newscoop asılılıq paketləri GNU/Linux versiyalarının çoxunda standart paket kimi olur. Siz onları versiyanızın proqram təminatı paket meneceri vasitəsi ilə tapa bilərsiniz, baxmayaraq ki, paketlərin dəqiq adları yuxarıda gstrərilən Debian/Ubunti və Red Hat Enterprise nümunələrindən fərqlənə bilər.

Məlumat bazası istifadəçisinin adı və parolunun yaradılması

Quraşdırılmış Newscoop MySQL serverində artıq tənzimlənmiş və adlandırılmış məlumat bazasına malik olmalıdır. Bazaya giriş istifadəçi adı və parolla qorunmalıdır. "Newscoop"u quraşdırarkən quraşdırma proqramına məlumat bazası yaratmaq barədə əmr verməli olacaqsınız. Bu, baza kontentinizi yerləşdirmək üçündür. Ətraflı məlumat almaq üçün *MySQL-in quraşdırılması* fəslinə baxın.

PHP modullar

"Debian və Ubuntu"da quraşdırdığınız PHP modullar avtomatik tənzimlənməlidir və bu zaman hər modula giriş etc/php5/apache2/conf.d/. direktoriyasına əlavə olunmalıdır. Əsas php.ini faylı yenilənərkən təzədən yazılmayan həmin direktoriya fayllarından istifadə edərək, öz PHP uyğunlaşdırma imkanlarınızı yarada bilərsiniz. Həmçinin Red Hat Enterprise bu modulları avtomatik quraşdırır.

"GNU/Linux"un digər versiyalarında siz php.ini faylına hər modul üçün sətir əlavə etməli olarsınız (məsələn, **/etc/php5/apache2/php.ini** kimi). Sonrakı genişlənmələr aktivləşdirilməlidir. Sətir artıq mövcuddursa, lakin nöqtəli vergüllə (;) başlayırsa, siz bu işarəni müvafiq genişlənmə üçün pozmalı olacaqsınız.

```
extension=gd.so
extension=mysqli.so
extension=mysql.so
```

PHP tənzimləmə

İstənilən GNU/Linux versiyasında **php.ini** faylı əvvəldən təyin olunan bəzi tənzimləmələrdən ibarətdir. "Newscoop"un təhlükəsizliyini və optimal işini təmin etmək üçün bu tənzimləmələri yoxlamaq, nizamlamaq lazımdır. Bunu **nano** tipli mətn redaktorundakı faylı açmaqla etmək olar:

sudo nano /etc/php5/apache2/php.ini

Bu uzun fayl olduğundan lazımı sətirləri tapmaq üçün **nano** redaktordakı axtarış alətindən (CTRL+W) istifadə edin. İstifadəsi tövsiyyə olunan tənzimləmələr:

1. Təhlükəsizlik sistemində potensial boşluq olduğundan register_globals söndürülməlidir:

register globals = Off

2. Boş yaddaş həcmi göstəricisi üçün ən azı 128 MB təyin edilməlidir:

memory limit = 128M

3. Sehrli dırnaq işarələri söndürülməlidir:

magic_quotes_gpc = Off

4. HTTP faylların yüklənməsinə icazə verilməlidir:

file uploads = On

Gostərilən elementlər "Debian" ya "Ubuntu"nun standart tənzimləmələridir. Newscoop istifadəçilərinin yükləyə biləcəyi medianın maksimal ölçülərinə təsir edən 2 tənzimləməni yoxlamaq istərsiniz.

5. "Debian/Ubuntu"da PHP-nin qəbul edə biləcəyi maksimal POST məlumatlarının ölçüsü 8 MB-dir. Bu rəqəmi artırmaq istərsiniz, məsələn belə edərsiz:

post max size = 100M

6. "Debian/Ubuntu" da yüklənən faylın maksimal həcmi 2 MB-dır. Bu, iri muıtimedia qoşmalarınız üçün cox az görünə bilər və siz bu rəqəmi artırmaq istəyərsiniz. Lakin qoşmanın həcmi yuxarıda göstərilən maksimal POST həcmindən artıq olmamalıdır. Əks halda iri faylları yükləmək olmayacaq.

upload max filesize = 100M

7. Siz avtomatik "zibilin toplanmasını" söndürmək istəyərsiz, çünki serveriniz Debian və ya Ubuntu ilə işləyirsə, "zibilin toplanması" düzəldilməsi mümükün olmayan PHP xətalara səbəb ola bilər. GNU/Linux versiyaları "zibilin toplanması" üçün **/etc/cron.d/php5** kronunu istifadə edir.

session.gc probability = 0

Apache tənzimləməsi

Newscoop fayl və şablonlarından istifadə etmək üçün Apache veb-serverinin tənzimləmələrini yoxlamaq lazım olacaq. "Debian/Ubuntu"da Apache tənzimləmə faylları adətən /etc/apache2/sites-available/ qovluğunda yerləşir.

1. Virtual host məlumatı olan newscoop faylı yaradın.

```
sudo nano /etc/apache2/sites-available/newscoop
```

<u>www.example.com</u>, domenli nəşr üçün siz aşağıda Apache 2.2 üçün nəzərdə tutulmuş virtual host məlumatı kimi bir məlumatdan istifadə edə bilərsiniz:

```
<VirtualHost *:80>

DocumentRoot /var/www/newscoop

ServerName example.com

DirectoryIndex index.php index.html

<Directory /var/www/newscoop>

Options -Indexes +FollowSymLinks -MultiViews

AllowOverride All

Order allow,deny

Allow from all

</Directory>

</VirtualHost>
```

Serverinizə Apache 2.4 quraşdırılıbsa:

Order allow, deny Allow from all sətirlərini aşağıdakı:

Require all granted

sətri ilə əvəzləməli olacaqsız.

Virtual hostda yaratdığınız Documentroot kataloqunun mövcudluğuna əmin olmalısınız. Əks halda Apache işə başlayan kimi onun yoxluğundan "şikayət edəcək."

\$ sudo mkdir -p /var/www/newscoop

İstifadə etdiyiniz ServerName və ya ServerAlias DNS-də konkret kompüterin IP ünvanı üçün tənzimlənməyibsə, siz /etc/hosts/ faylında müvəqqəti host adı yarada bilərsiniz. Bu sizə lokal yoxlama aparmağa imkan verəcək.

2. İstifadə etməyəcəksinizsə, Apache tənzimləməsini söndürün.

```
sudo a2dissite default
Site default disabled.
Run '/etc/init.d/apache2 reload' to activate new configuration!
```

3. İndicə yaratdığınız Newscoop tənzimləməsini işə salın.

```
sudo a2ensite newscoop
Enabling site newscoop.
Run '/etc/init.d/apache2 reload' to activate new configuration!
```

4. Siz Apache yenidən yazma və php5 modullarını aktivləşdirə bilərsiz. "Debian/Ubuntu" da bunun üçün **a2enmod** komandasından istifadə olunur:

sudo a2enmod rewrite php5

Serverin cavabı bu cür olmalıdır:

```
Enabling module rewrite.
Module php5 already enabled
Run '/etc/init.d/apache2 restart' to activate new configuration!
```

5. Newscoop tənzimləmələrini və yeni modulları yükləmək üçün "Apache"ni yuxarıda göstərilən əmrin nəticəsindəki kimi yenidən yükləyin:

sudo /etc/init.d/apache2 restart

Serverin cavabı belə olmalıdır:

* Restarting web server apache2

[OK]

"Newscoop"un quraşdırılması

1. İş qovluğunuza yüklədiyiniz Newscoop tar-arxivini çıxarın. Bu, *newscoop-(defisdən sonra versiya nömrəsi olacaq)* adlı qovluğun yaranmasına gətirəcək. (Çıxarılmış qovluqda beta versiyanın əlavə nömrəsi ola bilər, məsələn, BETA4).

tar -xvzf newscoop-4.2.4.tar.gz

2. /s əmrindən istifadə edərək, çıxarılmış qovluğun kontentini yoxlayın.

ls newscoop-4.2.4

Nəticə aşağıdakına bənzəməlidir:

admin-files	composer.lock	images		README.md
admin.php	composer.phar	include	robots.	txt
admin-style	conf	index.php		scripts
application	constants.php	install	src	
application.php	COPYING.txt	INSTALL.txt		template_engine
attachment.php	CREDITS.txt	js		tests
backup	db connect.php	library	themes	
bin	example LICENSE	3RD PARTY.txt	UPGRADE	.md
cache	extensions	log		upgrade.php
ChangeLog.txt	favicon.ico	phpunit.xml		vendor
classes	get img.php	plugins		
composer.ison	htaccess	public		

3. Çıxarılmış qovluğun kontentinin nüsxəsini quraşdırdığınız Apache VirtualHost DocumentRoot kataloquna köçürün (məsələn, /var/www/newscoop/)

sudo mv newscoop-4.2.4/* /var/www/newscoop/

Əgər siz "Newscoop"u DocumentRoot alt kataloqunda quraşdırmaq istəyirsinizsə, (məsələn, /var/www/newscoop/subdirectory/) sizin Newscoop saytınız http://www.example.com/subdirectory/ ünvanında görünəcək. Bu üsul, "Newscoop"u artıq mövcud olan sayta DocumentRoot kataloqunun məzmununu (kataloq statik ola bilər, yaxud tərkibində arxiv kontenti ola bilər) dəyişdirmədən əlavə edəndə faydalıdır.

4. DocumentRoot kataloqunun sahibinin adını veb-serverin istifadəçisinin adı ilə əvəzləyin, məsələn, Debian, yaxud Ubuntu üçün: **www-data**.

sudo chown -R www-data.www-data /var/www/newscoop/

5. Brauzeri əvvəldən quraşdırdığınız Apache **ServerName** və ya **ServerAlias** URL-i ilə açın. "Newscoop"u quraşdırma saytını görsəniz, quraşdırmanı davam edə bilərsiniz.

Üstün istifadəçi girişi olmadan bölüşülən hostinq

Bəzi bölüşülən hostinq serverləri üstün istifadəçi girişi əvəzinə cPanel, yaxud vDeck kimi idarəetmə alətləri təklif edir. "Newscoop"u bu cür serverə quraşdırmaq adətən o halda mümkün olur ki, siz Newscoop fayllarının nüsxələrini serverin əsas direktoriyasına FTP, yaxud SFTP vasitəsilə köçürəndən əvvəl MySQL məlumat bazası istifadəçisi yaradır və "Apache"ni tənzimləyirsiniz. Bundan sonra siz idarəetmə panelinin Apache səhifəsində tənzimlənmiş Newscoop quraşdırma proqramı ilə işləyə bilərsiniz.

Faylların nüsxəsini vDeck serverinə köçürəndən sonra "Newscoop"u quraşdırma səhifəsinə girə bilmirsinizsə və səhifə əvəzinə 403 Forbidden səhvini görürsünüzsə, serverin .htaccess faylına düzəliş etməli olacaqsınız. vDeck idarəetmə panelində .htaccess redaktorunu açın və sizin Apache tənzimləmənizin əsas veb direktoriyasındakı index.php faylını göstərmək üçün Standart Səhifə təlimatı yaradın. Sonra tənzimlədiyiniz domen adındakı brauzer pəncərəsini yeniləyin.

PHP keşin quraşdırılması

Bu əməliyyatı yerinə yetirmək məcburi deyil, amma "Newscoop"un yaxşı işləməsi üçün məsləhətdir. Cürbəcür PHP keş proqramları var, amma hazırda Newscoop üçün məsləhət görülən proqram **APC**-dir (<u>http://pecl.php.net/package/APC</u>). APC-ni quraşdırmazdan əvvəl serverdə olan başqa PHP keşi (məsələn, **Xcache**-i) ləğv etməlisiniz. Çünki müxtəlif keşlərin olması PHP üçün problem yarada bilər.

XCache paketi php5-xcache-i Debian və ya Ubuntu serverindən aşağıdakı əmrlə çıxarmaq olar:

sudo apt-get remove php5-xcache

APC Debian və ya Ubuntu serverində **php-apc** paketi adlanır. Newscoop üçün istifadə edəcəyiniz serverə Apache artıq yüklənibsə, siz aşağıdakı əmrləri verərək APC-ni quraşdıra və işə sala bilərsiniz.

sudo apt-get install php-apc
sudo invoke-rc.d apache2 restart

APC-nin administrativ səhifəsi var və əvvəlcədən təyinata əsasən bu səhifə hər saat quraşdırılmır. İstəsəniz, siz bu səhifəni aşağıdakı əmrləri verərək quraşdıra və tənzimləyə bilərsiz.

```
sudo cp /usr/share/doc/php-apc/apc.php /var/lib/newscoop/
sudo nano /var/lib/newscoop/apc.php
```

Faylın 42-ci sətrində apc istifadəçisi üçün admin parolu yaratmalısınız. Nümunədəki mynewpassword kimi:

defaults('ADMIN PASSWORD', 'mynewpassword');

apc.php faylını **Ctrl+O** vasitəsilə yadda saxlayın və **Ctrl+X** ilə bağlayın. Sonra sizin Newscoop serverinin *apc.php* səhifəsində veb brauzer açın. Məsələn, aşağıdakı kimi:

http://newscoop.example.com/apc.php

Bundan sonra siz APC-nin işlədiyinə əmin olacaq və keş üçün bəzi statistikalara baxa biləcəksiniz. APC keşin təmizlənməsi kimi funksiyalara girişi təmin edən keçid səhifənin yuxarısında, sağ küncdədir.

Quraşdırma mərhələləri

Sizin nəşrin serverinin URL-ində Newscoop asılılıqların statusunu nümayiş etdirən Sistem uyğunluqları səhifəsini göstərməlidir.

Yaşıl "yoxlanmış" işarələri əvəzinə x işarəsi olarsa, bütün göstərilən paketlərin serverdə olub-olmadığını yoxlayın. x işarəsi olmazsa, Next (davam) düyməsini basın və quraşdırmanı davam etdirin.

Sonrakı addım "Newscoop" un yayıldığı lisenziyanı yoxlamaqdır. Bu, *GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin* 3-cü versiyasıdır. Lisenziya şərtlərini qəbul edirsinizsə, işarələyin və Next düyməsini basaraq davam edin.

License Agreement

GNU GENERAL PUBLIC LICENSE

Version 3, 29 June 2007

Copyright (C) 2007 Free Software Foundation, Inc. Everyone is permitted to copy and distribute verbatim copies of this license document, but changing it is not allowed.

Preamble

The GNU General Public License is a free, copyleft license for software and other kinds of works.

The licenses for most software and other practical works are designed to take away your freedom to share and change the works. By contrast, the GNU General Public License is intended to guarantee your freedom to share and change all versions of a program--to make sure it remains free

İndi məlumat bazası üçün **Server adı** yaratmalısınız. Əgər eyni kompüterdə həm Apache, həm də MySQL-dən istifadə olunursa, bu məlumat bazası *localhost* (istifadəçinin iş stansiyası) olacaq. Əgər siz qeyri-standart MySQL portundan istifadə edirsinizsə, sadəcə **Server Port** sahəsindəki nömrəni dəyişməlisiniz. Sonra öncədən təyin etdiyiniz **İstifadəçi adı**, **Parol** və **Məlumat bazası adı**nı daxil edin. Əgər siz hansısa serverdə mövcud olan **Məlumat bazası adı**nı daxil edirsinizsə, **Mövcud məlumat bazasını əvəzlə** opsiyasını görəcəksiniz. Bazanı əvəzləməyin fəsadı olmayacağına tam əminsinizsə, bu opsiyaya tıklayın.

Database Configuration	
Server name:	localhost
Server port:	3306
User name:	newscoop_user
Password:	••••••
Database name:	newscoop
Overwrite existing database?	$\checkmark$
	Reset

Əsas tənzimləmələr səhifəsi açılacaq. Burda siz ilk nəşrinizin adını (**Sayt başlığı**), Newscoop **administratoru**, *admin* istifadəçi üçün parol və elektron poçt ünvanını təyin edirsiniz. Bu istifadəçi hesabı sizin Newscoop nəşrinizin idarə olunmasında mühüm əhəmiyyətə malikdir. Ona görə də güclü parol yaratmalı və onu təhlükəsiz yerdə qorumalısınız.

Site title	Newscoop Test
Password	•••••
Repeat Password	•••••
User email	admin@example.com

Quraşdırma başa çatdıqdan sonra 2 düymə görünür. Yuxarıdakı **Dərsliyi oxu** düyməsi sizə bu kitabın onlayn versiyasını açır. Aşağıdakı **Administrativ interfeys** düyməsi isə sizi Newscoop administrativ interfeysinə yönləndirir. Bu interfeysə istədiyiniz vaxt, sizin Newscoop serverinin URL-nin sonuna *admin* əlavə etməklə daxil ola bilərsiniz. Məsələn, belə:

http://www.example.com/admin

Daxil olmaq üçün siz *admin* istifadəçi adı və quraşdırma zamanı təyin etdiyiniz paroldan istifadə etməlisiniz. Ətraflı məlumat almaq üçün *İşin başlanğıcı* fəslinə baxın.

Sizin Newscoop serverinizdə təyin olunan avtomatik texniki xidmət tapşırıqlarını görmək üçün aşağıya gedin.

Newscoop has been successfully installed!

These tasks will run as cron jobs on your system, so you will be able to edit and customize them to meet your publication's requirements.

Autopublish:

Modifies the status of issues and articles scheduled for certain actions.

Events Notifier:

Sends emails to administrative users containing the latest events that took place in Newscoop.

Indexer:

Indexes the article content (updates the search engine database).

Statistics:

Updates Web site statistics for your publication.

Subscriptions Notifier:

Sends emails to subscribers alerting them when their subscription ends.

Administrativ interfeysə ilk dəfə girməzdən öncə yeni saytınıza oxucu girişindən daxil olmaq istəsəniz, sayt adının (məsələn, **www.example.com**) nəşrə hələ göndərilmədiyini bildirən xəbər görəcəksiniz. Newscoop tənzimləmələrinin bu tərəfi barədə *Nəşrin yaradılması* fəslində məlumat ala bilərsiniz.

Loq fayl texniki xidməti

Newscoop məlumat bazasının əməkdaşların administrativ interfeysdə hərəkətlərini qeyd edən *audit_event* cədvəli mövcuddur. İri nəşrlərdə bu cədvəl qısa müddətdə çox böyük həcmədək böyüyə bilər. Cədvəlin ölçüsünü saxlamaq üçün siz həftəlik qeydləri xüsusi qovluqlara-loqlara köçürə bilərsiniz. Bunun üçün Newscoop quraşdırmasının *scripts/* alt kataloqunda yerləşən skript təklif olunur. Onu */etc/cron.daily/*kataloqundakı kron vasitəsi ilə, yaxud manual (əllə) qaydada işə salmaq olar.

DocumentRoot-u /var/lib/newscoop olan "Newscoop"da bu skripti serverinizin əmrlər sətrindən *üstün* istifadəçi, ya da aşağıdakı kimi *sudo* ilə işə sala bilərsiniz:

sudo php /var/lib/newscoop/scripts/newscoop.php log:maintenance Log data processed.

Bu skript bir həftə əvvəl baş vermiş hərəkətləri axtarır, onları bazadan seçir və sizin Newscoop versiyanızdakı *log/* alt kataloqundakı *newscoop-audit.log* faylına yazır (məsələn, */var/lib/newscoop/log/newscoop-audit.log* kimi).

Skript işini gördükdən sonra əməkdaşlarınız administrativ interfeysdə **Tənzimləmələr**, sonra da **Loqlar**a girəndə yalnız son yeddi günün hadisələrini görə biləcəklər. Bu barədə ətraflı məlumatı *Loqlar* fəslindən ala bilərsiz.

Loqun rotasiyası

logrotate kimi proqramları *newscoop-audit.log.* faylının sıxılması və rotasiyası üçün istifadə etmək olar. logrotate tənzimləmələri aşağıdakı kimi ola bilər:

/var/lib/newscoop/log/*.log {

```
weekly
missingok
rotate 8
compress
delaycompress
create 0640 www-data root
}
```

"Debian", yaxud "Ubuntu GNU/Linux"da bu tənzimləmə /*etc/logrotate.d/newscoop* kimi faylda saxlana və /*etc/cron.daily/logrotate* skriptini işə saldıqdan sonra avtomatik oxuna bilər.

Dəstək üçün haraya müraciət etmək lazımdır

Sourcefabric Newscoop üçün kommersiya əsaslı tam dəstək təklif edir. Newscoop istifadəçilərinə və onu işləyib hazırlayanlara əlavə dəstək təklif olunur.

Forum və poçtla göndərmə: Siz Newscoop onlayn dəstək forumuna baxa və abunə ola bilərsiniz: <u>http://forum.sourcefabric.org/categories/newscoop-support</u>

Bu foruma qoyulan ismarıclar görünür. Odur ki, siz də <u>newscoop-support@lists.sourcefabric.org</u>. ünvanına yazaraq öz ismarıcınızı qoya bilərsiniz:

Forumdakı yeniliklər haqda bildirişlərə abunə olmaq üçün qeydiyyatdan keçin, yaxud müvafiq linkə basmaqla foruma daxil olun. Sonra hər forum səhifəsinin əvvəlində "Abunə olmaq" düyməsinə basın.

Səhvlər haqda məlumat: "Newscoop"un mükəmmələşməsinə siz də yardım edə bilərsiniz. Hər-hansı bir səhv tapdıqda Newscoop forumuna daxil olmaq üçün istifadə etdiyiniz ad və parolla

<u>http://dev.sourcefabric.org</u>-a daxil olun. Create Issue, Newscoop, Bug opsiyalarını seçərək, səhv haqqında məlumat verin. Beləliklə, Newscoop komandası sizi izləyə və probleminizi müəyyən edəndə sizə məlumat verə bilər. Bu saytda siz həmçinin sistemin mükəmməlləşdirilməsiylə bağlı təkliflərinizi göndərə bilərsiniz.

Əlaqə: Bütün vasitələrdən istifadə etdikdən sonra birbaş bizə yaza bilərsiz (<u>contact@sourcefabric.org</u>) və biz sizə kömək etməyə çalışacağıq!

Ekspert quraşdırması

Bu növ quraşdırma Debian və Ubuntu paketlərinə əsaslanır və serverlərində nə baş verdiyini dəqiq bilmək istəyən peşəkar GNU/Linux sistem administratorları üçün yarayır. Ətraflı izahat üçün *Manual (əllə) quraşdırma* fəslinə baxa bilərsiniz.

Newscoop istifadəçilərinə "Debian/Ubuntu"da quraşdırma və "Red Hat Enterpris"da quraşdırma fəsillərində göstərilən avtomatik quraşdırma üsulları daha rahat ola bilər.

1. Asılılıqları və üstün MySQL istifadəçisi üçün parolu təyin edin:

sudo apt-get install apache2 mysql-server php5-cli php5-mysql php5-gd libapache2-mod-php5 imagemagick

2. Üstün istifadəçi hesabını və parolunu istifadə edərək MySQL ilə əlaqə:

```
mysql -u root -p
Enter password:
Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 34
Server version: 5.1.41-3ubuntu12.8 (Ubuntu)
```

Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the current input statement.

3. Məlumat bazası ilə bağlantı üçün Newscoop istifadəçisi hesabı və parolunu yaradın. Öz parolunuzu nümunədəki 'newscoop_user_password' ilə əvəzləyin:

```
mysql> CREATE USER 'newscoop_user'@'localhost'
    -> IDENTIFIED BY 'newscoop_user_password';
Query OK, 0 rows affected (0.04 sec)
```

4. Məlumat bazası istifadəçisinə üstün giriş verin:

```
mysql> GRANT ALL ON newscoop.*
    -> TO 'newscoop_user'@'localhost';
Query OK, 0 rows affected (0.00 sec)
```

5. MySQL-dən çıxın və komanda prosessoruna dəvətə qayın:

```
mysql> quit;
Bye
```

6. Nano-redaktorda PHP tənzimləmə faylını açın:

sudo nano /etc/php5/apache2/php.ini

Use the search tool (Ctrl+W) to find and adjust the maximum size of POST data to 100MB:

post_max_size = 100M

POST məlumatın maksimal ölçüsünü tapmaq və 100 MB-a qaldırmaq üçün axtarış alətindən (Ctrl+W) istifadə edin:

post_max_size = 100M

Yüklənən faylların maksimum həcmini 100 MB-a qədər qaldırın:

upload max filesize = 100M

avtomatik "zibil toplamasını" söndürün:

session.gc probability = 0

Faylı Ctrl+O ilə çıxarın və Ctrl-X ilə bağlayın.

7. Nano-redaktordan istifadə edərək VirtualHost açmasını daxil edən Apache tənzimləmə faylını yaradın:

sudo nano /etc/apache2/sites-available/newscoop

Məsələn, <u>www.example.com</u>, domen adı olan nəşr üçün siz aşağıdakı kimi VirtualHost açmasından istifadə edə bilərsiniz:

```
<VirtualHost *:80>

DocumentRoot /var/www/newscoop

ServerName example.com

ServerAlias www.example.com

DirectoryIndex index.php index.html

<Directory /var/www/newscoop>

Options -Indexes FollowSymLinks MultiViews

AllowOverride All

Order allow,deny

Allow from all

</Directory>

</VirtualHost>
```

8. VirtualHost açmasında göstərdiyiniz DocumentRoot direktoriyasnı yaradın:

sudo mkdir -p /var/www/newscoop

9. İstifadə etmirsinizsə, Apache tənzimləməsini söndürün:

```
sudo a2dissite default
Site default disabled.
Run '/etc/init.d/apache2 reload' to activate new configuration!
```

10. İndicə yaratdığınız Newscoop tənzimləməsini aktivləşdirin:

```
sudo a2ensite newscoop
Enabling site newscoop.
Run '/etc/init.d/apache2 reload' to activate new configuration!
```

11. Apache mətnini və php5 modullarını aktivləşdirin:

```
sudo a2enmod rewrite php5
Enabling module rewrite.
Module php5 already enabled
Run '/etc/init.d/apache2 restart' to activate new configuration!
```

12. Yeni tənzimləmənin və modulların yüklənməsi üçün "Apache"ni yenidən işə salın:

```
sudo /etc/init.d/apache2 restart
* Restarting web server apache2 [ OK ]
```

13. İş qovluğunuza yüklədiyiniz Newscoop tar-arxivini çıxarın, bununla da *newscoop* adlı yeni qovluq yaranacaq. Beta versiya quraşdırılırsa, *newscoop* qovluğunun BETA4 kimi sufiksi ola bilər.

tar -xvzf newscoop-4.1.0.tar.gz

14. Yenicə çıxardığınız *newscoop* qovluğunun kontentinin nüsxəsini "Apache VirtualHost"un DocumentRoot kataloquna keçirin:

sudo cp -r newscoop/* /var/www/newscoop/

15. DocumentRoot kataloqu sahibinin və qrupunun adını veb serverin istifadəçisinin adı ilə əvəzləyin:

sudo chown -R www-data.www-data /var/www/newscoop/

16. Əvvəldən quraşdırdığınız Apache serveri adının URL-i ilə veb brauzer açın. "Newscoop"un quraşdırma səhifəsini görürsünüzsə, deməli *Quraşdırmanın mərhələləri* bölməsində göstərilən addımları atmağa hazırsınız.

Proqram tərtibatçıları

Copyright © 2011-2014 Sourcefabric z.ú. Copyright © 1999-2010 Media Development Loan Fund.

Newscoop dizaynerlər və tərtibatçıların beynəlxalq cəmiyyəti tərəfindən, "Sourcefabric"in rəhbərliyi altında inkişaf etdirilir.

http://newscoop.sourcefabric.org

Dərsliyin bu versiyasını Daniel James yazıb, rəyi Trevor Parsons verib (Booktype Pro.-dan istifadə edərək) Öz şərhlərinizi və təkliflərinizi əsirqəməyin: http://sourcefabric.booktype.pro/newscoop-42-for-journalists-and-editors/

Lisenziya

Bu dərsliyin bütün fəsilləri **GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin Üçüncü Versiyası**na uyğun lisenziyalaşdırılıb.

Bu sənəd sərbəstdir və siz onu Sərbəst Proqram Təminatı Fondunun nəşr etdirdiyi GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin Üçüncü Versiyasına (və ya hər-hansı daha yeni versiyasına) uyğun olaraq yaya, yaxud ona düzəliş edə bilərsiniz.

Biz bu sənədləri faydalı olmaq üçün yayırıq, lakin HEÇ BIR ZƏMANƏT VERMİRİK. Hətta ƏMTƏƏ YARARLILIĞI zəmanəti, yaxud XÜSUSİ MƏQSƏDLƏR ÜÇÜN UYĞUNLUQ zəmanəti vermirik. Əlavə məlumat üçün GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinə baxın.

Bu sənədlərələ birlikdə siz GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin nüsxəsini almalısınız. Onu əldə etməmisinizsə, Sərbəst Proqram Təminatı Fonduna xəbər verin: Free Software Foundation, Inc., 51 Franklin Street, Fifth Floor, Boston, MA 02110-1301, USA.

GNU AÇIQ LISENZIYA MÜQAVILƏSI

3-cü versiya, 29 İyun 2007

Copyright © 2007 Free Software Foundation, Inc. <<u>http://fsf.org/</u>>

Bu lisenziya sənədinin nüsxəsini (eyniylə) hər kəs çıxara və yaya bilər. Amma onu dəyişdirmək olmaz.

Giriş

GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsi proqram təminatı və digər işlərin həyata keçirilməsi üçün nüsxələnməsinə icazə verilən, sərbəst lisenziyadır.

Lisenziyaların tətbiq edilməsinin məqsədi PT-nın və başqa işlərin sərbəst yayılmasının və onlara dəyişikliklər edilməsinin qarşısını almaqdır. GNU Açıq Lisenziya Müqviləsi isə, əksinə, proqramları sərbəst yaymaq və dəyişiklik etmək azadlığınızı, PT-nın hamı üçün azad və açıq olmağını təmin etmək məqsədi daşıyır. Biz Sərbəst Proqram Təminatı Fondu olaraq GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsini məhsullarımızın çoxu üçün tətbiq edirik. Bu lisenziya həm də bizim baxışlarımızı bölüşən müəlliflərin məhsullarına tətbiq edilir. Siz də ondan proqramlarınız üçün istifadə edə bilərisniz.

"Sərbəst Proqram Təminatı" dedikdə biz qiymətdən deyil, sərbəstlikdən danışırıq. Bizim açıq lisenziyalarımız sizin PT-nın nüsxələrini yaymaq (istəsəniz, onlara hətta dəyişiklik etmək) azadlığınızı təmin etmək üçün yaradılıb. Lisenziya sizə istəsəniz, ilkin kodu almaq, PT-da dəyişiklik etmək və ya onun parçalarını yeni proqramlarda istifadə etmək hüququ verir, həmçinin sizin bunları bilməyinizi təmin edir.

Sizin haqqlarınızı təmin etmək üçün haqqlarınızdan məhrum edilmənizin və ya buna məcbur edilmənizin qarşısını almalıyıq. Beləlikə sizin də müəyyən öhdəlikləriniz var. Siz bu proqram təminatının nüsxələrini yayırsınızsa, yaxud onda dəyişikliklər edirsinizsə, məsuliyyətli olmalısınız, başqalarının azadlığına hörmət etməlisiniz.

Məsələn, əgər siz belə bir proqramın nüsxələrini pulla, ya pulsuz yayırsınızsa, onu əldə edənə özünüz malik olduğunuz qədər haqq verməlisiniz. Onların da ilkin kodu əldə etməsini, yaxud kodu əldə etmək imkanını təmin etməlisiniz. Həmçinin onları bütün şərtlərlə tanış etməlisiniz ki, öz hüquqlarını bilsinlər.

GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsindən istifadə edən tərtibatçılar sizin haqqlarınızı iki cür müdafiə edirlər: (1) Proqram təminatına müəllif hüquqlarını təsdiq edirlər və (2) sizə bu lisenziyanı verməklə nüsxələmək, yaymaq və modifikasiya (dəyişiklik) etmək üçün qanuni haqq verirlər.

Proqram tərtibatçıları və müəlliflərin müdafiəsi məqsədilə GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsi bu sərbəst PT-yə heç bir zəmanətin olmadığını açıq-aydın ifadə edir. GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsi modifikasiya edilmiş versiyaların dəyişdirilmiş kimi işarələnməsini tələb edir. Bu, istifadəçi və müəlliflərin xatirinədir, beləliklə yarana biləcək problemlərə görə məsuliyyət səhvən öncəki versiya müəllifləri üzərində qalmır.

Bəzi qurğular elədir ki, onlarda dəyişiklik edilmiş PT versiyalarının quraşdırılması, yaxud işə salınması məhdudlaşdırılır (əslində istehsalçıların özlərinin belə imkanı var). Bu istifadəçilərin PT-da dəyişiklik etmək azadlığı prinsipinə tamamilə ziddir. Belə sui-istifadə halları individual istifadəçi məhsullarının istehsalında olur. Bu isə qətiyyən yolverilməzdir. Bunun qarışını almaq məqsədilə biz GNU Açıq Lisenziya Sazişinin bu versiyasını hazırlamışıq. Bu cür problemlər digər domenlərdə yaranarsa, GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin növbəti versiyalarında həmin sahələrə də təsir edərək istifadəçi haqqlarını qorumağa hazırıq.

Nəhayət, hər bir proqrama PT patent məhdudiyyəti qoyula bilər. Dövlətlər ümumi təyinatlı kompüterlər üçün PT hazırlanması və istifadəsinə patent məhdudiyyəti tətbiq etməli deyil. Lakin buna yol verilən dövlətlərdə biz sərbəst proqramların patentləşdirilməsi təhlükəsinə qarşı tədbir görürürk. GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinə görə proqramı qeyri-azad etmək üçün patentlərdən istifadə etmək olmaz.

Aşağıda nüsxələmə, yayma və modifikasiyanın dəqiq şərtləri açıqlanır.

GÖSTƏRİŞ VƏ ŞƏRTLƏR

0. Təriflər.

"Bu lisenziya" GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin 3-cü verisyası deməkdir.

"Müəllif hüququ" həmçinin müəllif hüquqları haqda qanunlara bənzəyən, başqa növ məhsullara tətbiq edilən digər qanunlar deməkdir.

"Proqram" müəllif hüquqları ilə qorunan və bu lisenziya ilə lisenziyalaşdırılan hər bir işə deyilir. Hər bir lisenziya sahibinə "siz" deyə müraciət edilir. Lisenziya sahibləri və lisenziya əldə edənlər fiziki və ya hüquqi şəxs ola bilər.

Məhsulu "modifikasiya etmək (onda dəyişiklik etmək)" onun tam köçürülməsi deyil, bütövlükdə, yaxud bir hissəsinin icazə verilən formada nüsxələnməsi, yaxud adaptasiya edilməsinə deyilir. Bunun nəticəsində əldə

olunan işə (məhsula) köhnə məhsulun "dəyişdirilmiş versiyası", ya da köhnə versiyaya "əsaslanan" məhsul deyilir.

"Lisenziyalaşdırılmış məhsul" modifikasiya olunmamış proqram, yaxud proqrama əsaslanan məhsul deməkdir.

Məhsulu "yaymaq" icazə olmadan həyata keçirilən, müəllif hüquqlarını bilavasitə, yaxud dolayısıyla pozmağınıza gətirib çıxaran hərəkətlərə deyilir. Məhsulu kompüterdə işlətmək və ya şəxsi nüsxənizi modifikasiya etmək bu hərəkətlərə aid deyil. Yaymaq deyəndə məhsulu nüsxələmək, yaymaq (modifikasiya edilərək, yaxud edilməyərək), nəşr etmək nəzərdə tutulur (bəzi ölkələrdə başqa hərəkətlər də).

Məhsulun "ötürülməsi" elə bir yaymaq üsuluna deyilir ki, bu üsulla başqalarına da məhsulun nüsxəsini yaratmaq, yaxud əldə etmək imkanı verilir. İstifadəçi ilə kompüter şəbəkəsi vasitəsilə adi əlaqə (nüsxə ötürülmürsə) ötürülmə hesab edilmir.

İnteraktiv istifadəçi interfeysi "Hüquqla nəzərdə tutlumuş müvafiq bildirişlər"i göstərir. Bura çox şey daxildir, məsələn, (1) müəllif hüquqları haqda bildiriş; (2) istifadəçiyə iş üçün heç bir zəmanətin olmaması barədə bildiriş (zəmanət verilən hallardan başqa); lisenziya sahiblərinin, məhsulu bu lisenziyaya uyğun ötürmək imkanının olması və bu Lisenziyanın nüsxəsinə baxmağın yolu barədə bildirişlər görünür. Əgər interfeys istifadəçinin komandaları, yaxud opsiyaları siyahısını verirsə (məsələn, menyu), siyahının mühüm bəndi kriterilərə cavab verir.

1. İlkin kod.

Məhsulun "ilkin kodu" məhsulun dəyişiklik etmək üçün üstünlük verilən forması deməkdir. "Obyekt kodu" məhsulun mənbəyə aidiyyatı olmayan forması—qeyri-ilkin kod deməkdir.

"Standart interfeys" standartlaşdırma üzrə tanınan təşkilat tərəfindən müəyyən edilmiş rəsmi standart interfeysdir. Konkret proqramlaşdırma dili üçün nəzərdə tutulmuş interfeyslər varsa, "standart interfeys" dedikdə həmin dildə işləyən tərtibatbatçılar arasında geniş yayılmış interfeys başa düşülür.

İcra olunan proqramın "sistem kitabxanaları" bütövlükdə proqrama aid olmayan hər şeyi özünə daxil edir: a) Bu, Baş komponentin paketinin normal formasına daxil olanlardır, lakin onun özü deyil, b) Yalnız Baş komponentlə işləməyə xidmət edir, ya da istifadəçiyə ilkin kod şəklində açıq olan Standart interfeysin icrası üçün istifadə olunur. Bu kontekstdə "Baş komponent" müəyyən işin getdiyi əməliyyat sisteminin (o mövcuddursa) əsas zəruri komponenti (nüvə, pəncərə sistemi və s.) deməkdir, yaxud məhsulun hazırlanmasında istifadə edilən kompilator, ya da məhsulun işə salınmasında işlədilən obyekt kodu mənasını verir.

Obyekt kodu formasında məhsul üçün "müvafiq ilkin kod" generasiya, quraşdırılma və obyekt kodunun işə salınması, məhsulun modifikasiyası, o cümlədən bu hərəkətlərə nəzarət edən skriptərin işə salınması üçün tələb olunan bütöv ilkin kod deməkdir. Lakin məhsulun Sistem kitabxanaları, ümumi təyinatlı alətlər və modifikasiya edilmədən istifadə olunan, amma məhsulun bir hissəsi olmayan azad proqramlar bura daxil deyil. Müvafiq ilkin koda interfeysin müəyyənləşdirilməsi faylları (məhsulun ilkin fayllarıyla bağlı) daxildir. Həmçinin məhsulun tələb edəcəyi dinamik əlaqələləndirilmiş alt proqramları (məsələn, alt proqramlar, yaxud məhsulun başqa hissələri arasında gizli əlaqə, yaxud idarəedici komandalar axını) və ümumi kitabxanalar üçün ilkin kod Müvafiq ilkin koda daxildir.

Müvafiq ilkin kod istifadəçilərin onun (Müfafiq ilkin kodun) digər hissələrindən avtomatik olaraq yarada biləcəyi heç nəyi özünə daxil etmir.

İlkin kod formasında məhsulun Müvafiq ilkin kodu elə məhsulun özüdür.

2. Əsas hüquqlar.

Bu Lisenziya altında verilən bütün hüquqlar Proqramla bağlı müəllif hüquqlarının qüvvədə olduğu dövr üçündür və bütün şərtlərə riayət edildikdə dəyişilməzdir. Bu lisenziya sizin modifikasiya edilməmiş Proqramın istifadəsiylə bağlı hüquqlarınızı birmənalı şəkildə təsdiqləyir. Bu Lisenziyanın təsiri bu Lisenziya ilə qorunan proqramın işinin nəticəsinə yalnız nəticə lisenziyanın əhatə dairəsinə aid olduğu halda tətbiq edilir. Bu Lisenziya sizin qanuni istifadə haqqınızı və ya müəllif hüquqları haqda qanuna uyğun olan digər hüququnuzu tanıyır.

Siz ötürmədiyiniz məhsulu—lisenziyalı məhsulu Lisenziya qüvvədə olan müddətdə şərtsiz hazırlaya, işə sala və yaya bilərsiniz. Siz lisenziyalaşdırılmış məhsulu başqalarına yalnız sizin üçün modifikasiya etsin deyə, yaxud sizi məhsulun işə salınması üçün ləvazimatla təmin etsin deyə ötürə bilərsiz. Müəllif hüquqlarına sahib olmadığınız materialların ötürülməsi zamanı siz bu Lisenziyanın şərtlərinə əməl etməlisiniz. Lisenziyalaşdırılmış məhsulu hazırlayan və ya işə salanlar bunu yalnız sizin adınızdan, sizin nəzarətiniz altında etməlidirlər. Və onlara müəllif hüququ ilə qorunan bu materialların nüsxəsini sizinlə birgə fəaliyyətdən kənarda çıxarmaq qadağan edilir.

Bütün digər hallarda ötürülmə yalnız aşağıdakı şəraitlərdə mümkündür. Sublisenziyalaşdırma qadağandır. 10-cu bölməyə baxın.

3. İstifadəçi hüquqlarının qorunması.

Heç bir lisenziyalaşdırılmış məhsul 11-ci maddədəki (WIPO-nun müəllif hüququ haqda müqaviləsindəndir, 1996-cı il, dekabrın 20-də qəbul edilb) öhdəliklərə uyğun qanunun, ya da oxşar qadağaların və ya məhdudlaşdırıcı qanunların yerinə yetirilməsi üçün tətbiq edilən, hüquqi normaya uyğun olaraq istifadə olunan texnoloji əks-tədbirin hissəsi sayıla bilməz.

Lisenziyalaşdırılmış məhsulu ötürməklə siz texniki əks-tədbirlərdən yan keçməyi qadağan edən hüquqi haqqınızdan imtina etmiş olurusunuz (əgər bu yan keçmək yolları Lisenziyaya uyğun hüquqların həyata keçirilməsi çərçivəsində baş verərsə). Həm də siz məhsulun istifadəçilərinin, üçüncü şəxslərin və sizin texnoloji əks-tədbirlədən yan keçmək hüquqlarınıza qarşı yönələn məqsəddən--məhsul istifadəsi və ya modifikasiyasıni məhdudlaşdırmaq niyyətindən imtina edirsiniz.

4. Nüsxələrin sözbəsöz ötürülməsi.

Siz Proqramin ilkin kodunun nüsxələrini əldə etdiyiniz şəkildə istənilən vasitə ilə ötürə bilərsiniz. Amma müəllif hüququ haqda məlumat nüsxələrin üzərində aydın və uyğun şəkildə yerləşdirilməlidir; Lisenziyanın və 7-ci fəslə uyğun olaraq əlavə edilmiş qadağa-şərtlərin koda uyğun olması barədə bütün qeydlər olduğu kimi saxlanmalıdır; zəmanətin olmaması barədə xəbərdarlıqlar olduğu kimi qalmalıdır; Proqramla birgə bu Lisenziyanın nüsxəsi də verilməlidir.

Ötürdüyünüz hər nüsxə üçün istədiyiniz qiyməti təyin edə bilərsiniz, həmçinin müəyyən ödənc müqabilində siz texniki dəstək və zəmanət təklif edə bilərsiniz.

5. Modifikasiya edilmiş mənbə versiyaların ötürülməsi.

Siz Proqrama əsaslanan məhsulu və ya modifikasiyaları ilkin kod formasında, 4-cü fəslin şərtlərinə uyğun olaraq və aşağıdakı tələblərə riayət edərək ötürə bilərsiniz:

- a) Məhsulda bu məhsulun dəyişdirilməsi və bu dəyişikliyin tarixi barədə xəbərdarlıq olmalıdır.
- b) Məhsulun bu Lisenziyaya və 7-ci fəsildəki şərtlərə uyğun buraxıldığı bildirilməlidir. Bu tələb 4-cü fəslin "xəbərdarlıqları olduğu kimi saxlamaq" tələbindən üstündür.
- c) Nüsxəni alan hər bir kəsə Lisenziyaya müvafiq bütün işlərə icazə verməlisiniz. Beləliklə bu Lisenziya 7-ci fəslin bütün əlavələri ilə birlikdə bütövlükdə məhsul və onun hissələrinə (tərtibatdan asılı olmayaraq) şamil edilir. Bu Lisenziya işin digər üsullarla lisenziyalaşdırılmasına icazə vermir, lakin ayrıca əldə edilmiş icazəni istisna etmir.
- d) Məhsulun interaktiv istifadəçi interfeysləri varsa, hər bir interfeys Müvafiq hüquqi xəbərdarlıqları göstərməlidir; lakin əgər Proqramda Müvafiq hüquqi xəbərdarlıqları göstərməyən istifadəçi interfeysləri varsa, sizin məhsulunuz onları bunu etməyə təhrik etməməlidir.

Lisenziyalaşdırılmış məhsulun məzmunca onun genişləndirilmiş versiyaları olmayan, onunla əlaqələndirilməyən başqa, fərqli məhsullarla birləşdirilməsi (kompilyasiyası) "aqreqat" adlanır (əgər kompilyasiya və bunun nəticəsi olan müəllif hüquqları kompilyasiya istifadəçilərinin qanuni haqqlarını və girişini məhdudlaşdırmaq üçün istifadə olunmursa). Lisenziyalaşdırılmış məhsulun aqreqata qoşulması bu Lisenziyanı aqreqatın başqa hissələrinə şamil etmir.

6. Qeyri-ilkin formaların ötürülməsi.

Siz lisenziyalaşdırılmış məhsulu 4-cü və 5-ci fəsillərdəki şərtlərlə obyekt kodu formasında bir halda ötürə bilərsiniz: Məhsulla birgə texniki vasitəylə oxuna biləcək Müvafiq İlkin kodu da ötürməlisiniz. Müvafiq İlkin kod Lisenziyaya uyğun şəkildə aşağıdakı üsullarla ötürülə bilər:

- a) Obyekt kodunu məhsulda, ya da fiziki daşıyıcıda (fiziki distributiv daşıyıcı daxil olmaqla), adətən PT mübadiləsi üçün istifadə olunan, davamlı fiziki daşıyıcıda yerləşən Müvafiq ilkin kodla birlikdə ötürməlisiniz.
- b)Obyekt kodunu məhsulda, yaxud fiziki daşıyıcıda (fiziki distributiv daşıyıcı daxil olmaqla) ən azı üç illik yazılı təkliflə və məhsulun bu modeli üçün ehtiyat hissələri və ya dəstək təklif edilən müddətdə qüvvədə olan yazılı təkliflə nüsxəsilə birlikdə ötürməlisiniz. Obyekt kodunun hər bir istifadəçisinə (1) bu Lisenziya ilə lisenziyalaşdırılmış məhsulun bütün proqram təminatı (PT) üçün Müvafiq ilkin kodun nüsxəsini, PT mübadiləsində istifadə edilən möhkəm fiziki daşıyıcıda, ilkin kodun fiziki ötürülməsinin dəyərindən artıq olmayan qiymətə verməli, yaxud 2) əlavə ödəmə olmadan Müvafiq ilkin kodun şəbəkə serverindən nüsxələnməsi imkanını verməlisiniz.
- c) Müvafiq ilkin kodun verilməsi haqda təklifin yazılı nüsxəsi ilə birlikdə obyekt kodunun individual nüsxələrini ötürün. Bu üsul nadir hallarda qeyri-kommersiya əsasında və yalnız obyekt kodunu 6b bəndinə uyğun olaraq yazılı təkliflə əldə etdiyiniz halda mümkündür.
- d) Obyekt kodunu təyin olunmuş yerdən giriş verməklə (ödənişl,i yaxud ödənişsiz) otürün və Müvafiq İlkin koda eyni yolla və eyni yerdən girişi artıq təklif edin. Məhsulu alanların Müvafiq İlkin kodu obyekt kodu ilə birlikdə nüsxələməsinə ehtiyac yoxdur. Obyekt kodu nüsxələmək yeri şəbəkə serveridirsə, Müvafiq İlkin kod analoji nüsxələmə imkanları verən başqa bir serverdə (sizin və ya bir başqasının idarə etdiyi serverdə) yerləşə bilər və Müvafiq İlkin kodun axtarılmalı olduğu yeri deyərək obyekt koduna istiqaməti göstərməlidir. Müvafiq İlkin kodun hansı serverdə yerləşməsindən asılı olmayaraq ona girişin tələblərə uyğun müddətdə açıq olmasını təmin etməlisiniz.
- e) Obyekt kodunu istifadəçidən istifadəçiyə ötürmədən yararlanaraq ötürə bilərsiniz. Bu halda siz obyekt kodu və Müvafiq İlkin kodun harda yerləşdiyini digər istifadəçilərə bildirməlisiz və 6d bəndinə uyğun olaraq bunu pulsuz açıqlamalısınız.

Ilkin kodu Müvafiq Ilkin koddan Sistem kitabxanası kimi çıxarılan obyekt kodunun ayrılan hissəsini obyekt kodu şəklində olan məhsulla ötürməyə ehtiyac yoxdur.

"İstifadəçi məhsulu" ya (1) "istehlakçı malıdır" və adətən şəxsi, ailə və məişət məqsədləri üçün istifadə edilən hər-hansı şəxsi əmlak forması deməkdir, yaxud (2) ev şəraitində quraşdırılma üçün hazırlanan və ya satılan bir şeydir. Məhsulun istehlakçı malı olub-olmadığına dair şübhə olanda məsələ fəaliyyət sahəsinin xeyrinə həll edilməlidir. Konkret istifadəçinin əldə etdiyi konkret məhsul üçün "adətən istifadə olunan" ifadəsi bu növ məhsulun çox və ya tipik istifadəsi deməkdir. Və bu halda konkret istifadəçinin statusu və onun həmin məhsulu necə istifadə etdiyi və ya edəcəyi heç bir əhəmiyyət kəsb etmir. Məhsul, onun qeyri-istehlakçı, kommersiya və ya sənaye üçün istifadəsindən asılı olmayaraq istehlakçı məhsulu sayılır (istifadənin başqa formaları yoxdursa).

İstifadəçi məhsulunun "quraşdırma məlumatı" dedikdə lisenziyalaşdırılmış məhsulun modifikasiya olunmuş versiyalarının, Müvafiq İlkin kodunun modifikasiya edildiyi versiyadan alınan İstifadəçi məhsulunda işlədilməsi və quraşdırılması üçün tələb olunan bütün üsullar, prosedurlar, avtorizasiya açarları və digər məlumatlar nəzərdə tutulur. Məlumat, modifikasiya olunmuş obyekt kodunun edilmiş dəyişikliklərə görə zərər çəkmədən normal işləyəcəyinə zəmanət verəcək qədər olmalıdır.

Siz obyekt kodunu bu fəslin şərtlərinə uyğun şəkildə, İstifadəçi məhsulunun bir hissəsi kimi, yaxud məhsulla birlikdə, ya da məhsuldan istifadə üçün ayrıca ötürürsünüzsə, bu ötürmə İstifadəçi məhsulunu alana məhsula sahib olmaq və ondan istifadə etmək haqqını həmişəlik, yaxud müəyyən müddətə vermək barədə sövdələşmənin bir hissəsidirsə (sövdələşmənin xarakterindən asılı olmayaraq), Quraşdırma haqda məlumat bu fəslə uyğun olaraq ötürülən Müvafiq ilkin koda əlavə edilməlidir. Amma siz, yaxud başqası modifikasiya olunmuş obyekt kodunu İstifadəçi məhsuluna quraşdırmaq imkanına malik deyilsə, bu tələb qüvvədən düşür (məsələn, məhsul ROM-da quraşdırılıbsa).

Texniki dəstəyin həyata keçirilməsi, zəmanət və ya məhsulu alan şəxsin quraşdırdığı və dəyişiklik etdiyi məhsul barədə yeniliklər, yaxud məhsulun quraşdırıldığı və modifikasiya olunduğu İstifadəçi məhsulu barədə yeniliklər haqda məlumatın verilməsi Quraşdırma haqda məlumatın verilməsiylə bağlı tələblərə daxil deyil.

Modifikasiya özü şəbəkəyə mənfi təsir edərsə, yaxud şəbəkədə məlumatın ötürülməsi qaydaları və protokollarını pozarsa, şəbəkəyə giriş qadağan oluna bilər.

Bu fəslə müvafiq olaraq ötürülən Müvafiq İlkin kod və Quraşdırma məlumatı açıq formatda (ictimaiyyətə açıq olan realizasiya—İlkin kod şəklində realizasiya ilə birlikdə) olmalıdır və onları açmaq, oxumaq və nüsxələmək üçün heç bir parol tələb olunmamalıdır.

7. Əlavə Şərtlər.

"Əlavə icazələr" – bu Lisenziyanın bir və ya bir neçə şərtinə istisnalar edən əlavələrdir. Bütün Proqrama müvafiq olan əlavə icazələr qanuna uyğun şəkildə qüvvədə olan həcmdə bu Lisenziyaya qoşulmuş kimi qavranılmalıdır. Əgər əlavə icazələr Proqramin bir hissəsinə tətbiq edilirsə, həmin hissə həmin icazələrə uyğun olaraq ayrıca istifadə oluna bilər, lakin bütöv Proqram əlavə icazələr nəzərə alınmadan, bu Lisenziya ilə tənzimlənir.

Lisenziyalaşdırılmış məhsulun nüsxəsini ötürərkən siz öz istəyinizə uyğun olaraq, hər-hansı əlavə icazəni həmin nüsxədən və ya onun hansısa hissəsindən poza bilərsiniz. (Məhsulda dəyişiklik edərkən müəyyən hallarda əlavə icazələr özlərinin pozulmasını tələb edə bilər). Siz əlavə icazələri lisenziyalaşdırılmış məhsula (müəllif hüququna malik olduğunuz, yaxud bu hüququ verə bildiyiniz məhsula) əlavə edərək yerləşdirə bilərsiniz.

Bu Lisenziyanın digər bəndlərinə baxmayaraq Lisenziyanın şərtlərini lisenziyalaşdırılmış məhsula əlavə etdiyiniz materiala (materialın müəllif hüquqları sahibi icazə verərsə) qoşa bilərsiniz. Bunu aşağıdakı şərtlərdə etmək olar:

- a) Bu Lisenziyanın 15-ci və 16-cı fəsillərində göstərilən şərtlərdən fərqli qaydada zəmanətdən imtina və məsuliyyətin məhdudlaşdrılması; yaxud
- b) əsaslı bildirişlərin və ya müəllifliyin materialda, yaxud məhsulla göstərilən Müvafiq hüquqi bildirişlərdə saxlanılması tələbi; yaxud
- c) Materialın orijinalının təhrifinə qadağa, ya da materialın dəyişdirilmiş versiyasının onun əsli ilə eyni olmadığı haqda qeydlərin vacibliyi tələbi; yaxud
- d) Material müəlliflərinin və ya Lisenziya verənlərin adlarının və ya müəliif adlarının reklam məqsədilə istifadəsinə məhdudiyyət; yaxud
- e) Ticarət nişanları haqda qanuna uyğun olaraq bəzi ticarət nişanlarının, ticarət adlarının, xidmət adlarının istifadəsi hüququn verilməsindən imtina; yaxud
- f) Materialı (yaxud onun modifikasiya olunmuş versiyasını) məsuliyyətin qəbulu üzrə sazişlə birlikdə verən şəxsin müəllif və lisenziya verənlərdən təzminat tələb etməsi şərti ilə.

"İcazə verməyən" bütün başqa əlavə şərtlər 10-cu Fəslin mənasına uyğun olaraq "əlavə məhdudiyyət" kimi qəbul edilir. Əldə etdiyiniz Proqram və ya onun hər-hansı bir hissəsində onun bu Lisenziya ilə tənzimlənməsi barədə bildiriş və eyni zamanda qadağa şərti varsa, siz bu şərti poza bilərsiniz. Lisenziya sənədində əlavə məhdudiyyət varsa, amma təkrar lisenziyalaşdırmaya, yaxud bu Lisenziyanın şərtləriylə ötürülməyə imkan verilirsə, siz lisenziyalaşdırılmış məhsula həmin lisenziya sənədiylə tənzimlənən material əlavə edə bilərsiniz və bu cür lisenziyalaşdırma və ya ötürmə zamanı əlavə məhdudiyyət qüvvədə qalmamalıdır.

Bu fəslə uyğun olaraq lisenziyalaşdırılmış məhsula şərt əlavə edirsinizsə, siz müvafiq ilkin fayllarda onlara əlavə şərtlərin tətbiq olunması barədə bildiriş yerləşdirməli və ya həmin şərtlərin yeri barədə məlumat verməlisiniz.

Əlavə şərtlər (icazə verən, yaxud verməyən) ayrıca lisenziya şəklində tərtib edilə, yaxud istisnalar kimi göstərilə bilər; yuxarıda sadalanan tələblərə hər bir halda riayət edilməlidir.

8. Lisenziyanın verdiyi hüquqların ləğvi.

Lisenziyalaşdırılmış məhsulu bu Lisenziyanın şərtlərindən kənar yaya, ya da modifikasiya edə bilməzsiniz. Belə yayma, yaxud modifikasiya cəhdi boşunadır və sizi bu Lisenziyanın verdiyi bütün hüquqlardan (eləcə də Lisenziyanın 11-ci Fəslinin üçüncü paraqrafına uyğun olaraq verilən xüsusi hüquqlardan) avtomatik olaraq məhrum edir.

Bununla belə, Lisenziyanın pozulması işini dayandırsanız, xüsusi müəllif hüquqları sahibinin verdiyi lisenziyanız a) müvəqqəti bərpa olunar və bu bərpa müəllif hüquqları sahibi sizin lisenziyanızı açıq-aydın

şəkildə və birdəfəlik ləğv edənə qədər çəkər. Lisenziyanız (b) birdəfəlik bərpa oluna bilər və bu, müəllif hüququ sahibi sizə pozuntu barədə məlumat verməzsə (Lisenziyanın pozulması işinin dayandırılmasından sonrakı 60 gün ərzində), mümkün olar.

Bundan başqa, müəllif hüququ sahibindən Lisenziyanı pozmanız (hər-hansı məhsul üçün) barədə ilk dəfə bildiriş alırsınızsa və bildirişi alandan sonrakı 30 gün ərzində səhvinizi düzəldirsinizsə, həmin müəllif hüququ sahibinin verdiyi lisenziyanız birdəfəlik bərpa edilir.

Bu fəslin şərtlərinə uyğun olaraq, sizin Lisenziyanın verdiyi hüquqlardan məhrum olunmağınızın, sizdən bu Lisenziya üzrə hüquq və nüsxə əldə edənlərə dəxli yoxdur. Hüquqlardan məhrum edilmisinizsə və hüquqlarınız birdəfəlik bərpa olunmayıbsa, 10-cu fəslə uyğun olaraq, siz eyni material üçün yeni lisenziya ala bilməzsiniz.

9. Nüsxələr üçün tələb olunmayan razılıq

Proqramın nüsxəsini əldə etmək, ya da işə salmaq üçün bu Lisenziya ilə razılaşmağa məcbur deyilsiniz. Lisenziyalaşdırımış məhsulun yalnız bir istifadəçidən o birinə, nüsxəni əldə etmək üçün ötürlməsi zamanı razılıq tələb etmir. Bununla belə lisenziyalaşdırılmış məhsulu yaymaq, yaxud modifikasiya etmək hüququnu yalnız bu Lisenziya verir. Bu Lisenziyanı qəbul etmirsinizsə, bu cür hərəkətlər müəllif hüquqlarını pozur. Odur ki, lisenziyalaşdırılmış məhsulu yaymaq, yaxud modifikasiya etməklə bu Lisenziyanı qəbul etmiş, yanı razılığınızı bildirmiş olursunuz.

10. Sonrakı məhsul sahiblərinə avtomatik lisenziya verilməsi.

Lisenziyalaşdırılmış məhsulu kiməsə verdikdə onu alan avtomatik olaraq bu Lisenziya ilə tənzimlənən məhsulun işə salınması, modifikasiyası və yayılması üçün lisenziya almış olur (ilkin lisenziya alandan). Siz bu Lisenziyanın şərtlərinin üçüncü şəxs tərəfindən pozulmasına görə məsuliyyət daşımırsınız.

"Real əməliyyat" – təşkilat, yaxud praktiki olaraq bütün aktivlər üzərində nəzarətin həyata keçirilməsi, yaxud təşkilatların bölünməsi və ya birləşməsi əməliyyatı deməkdir. Əgər lienziyalaşdırlmış məhsulun yayılması real əməliyyatın nəticəsidirsə, məhsulun nüsxəsini əldə edən hər bir əməliyyat iştirakçısı əvvəlki iştirakçının məhsul üzrə malik olduğu, yaxud yuxarıdakı paraqrafa uyğun olaraq verə biləcəyi bütün lisenziyaları əldə etmiş olur. Bundan başqa o istəsə, öncəki iştirakçının malik olduğu, ya da müəyyən səylər nəticəsində əldə etdiyi hüququ--məhsulun Müvafiq İikin koduna sahiblik hüququnu almış olur.

Bu Lisenziyaya uyğun olaraq verilmiş, yaxud təsdiq edilmiş hüquqların istifadəsinə heç bir əlavə məhdudiyyət qoya bilməzsiniz. Məsələn, siz bu Lisenziyaya uyğun olaraq verilmiş hüquqların həyata keçirilməsi üçün heç bir lisenziya ödənişı, müəllif qonorarı və ya digər ödəmələr tətbiq edə bilməzsiniz. Həmçinin siz Proqramın və ya onun bir hissəsinin importu, satışa təklifi, yaxud satışı, istifadəsi, yaradılmasına görə məhkəmə iddiası (əks iddia daxil olmaqla) qaldıra bilməzsiniz

11. Xüsusi hüquqlar-Patentlər.

"Kontribyutor" Proqramın və ya Proqramın əsaslandığı məhsulun bu Lisenziya əsasında istifadəsinə icazə verən müəllif hüquqları sahibidir. Lisenziyalaşdırılmış məhsul "kontribyutor versiyası" adlanır.

Kontributorun "əsas patent tələbləri" dedikdə kontribyutorun sahib olduğu (artıq sahib olduğu, yaxud olacağı) və nəzarət etdiyi bütün patent tələblər nəzərdə tutulur. Patent tələblər bu Lisenziyanın yol verdiyi üsullarla—kontribyutor versiyasının yaradılması, istifadəsi və ya satışı ilə pozula bilər. Amma kontribyutor versiyasının sonrakı modifikasiyasının nəticəsi olaraq pozulan tələblər bura daxil deyil. Burada "nəzarət"ə patent sublisenziyalarının Lisenziyalara uyğun şəkildə verilməsi hüququ da daxildir

Hər bir kontribyutor sizə kontribyutor versiyasının məzmunlarını yaratmaq, istifadə etmək, satmaq, və ya satış üçün təklif etmək, yaxud işə salmaq, modifikasiya etmək, yaymaq üçün qeyri-ekskluziv, ödəmələrdən azad beynəlxalq patent lisenziyası (kontribyutorun əsas patent tələblərinə uyğun halda) verir.

Növbəti üç fəsildə "patent lisenziyası" dedikdə ekspres razılaşma, yaxud öhdəlik nəzərdə tutulur (məsələn, patentin istifadəsi üçün ekspres icazə, yaxud patentin pozulması ilə bağlı iddia qaldırmamaq haqda

razılaşma kimi). Tərəflədən birinə belə bir patent lisenziyanın "verilməsi" belə bir razılaşmanın əldə edilməsi, ya da patenti digər tərəfə qarşı istifadə etməmək haqda öhdəlik deməkdir.

Əgər siz bilərəkdən patent lisenziyasına əsaslanaraq, lisenziyalaşdırılmış məhsulu ötürürsünüzsə və Müvafiq İlkin kod heç kimə açıq deyilsə, pulsuz deyilsə siz ya (1) elə etməlisiniz ki, Müvafiq İlkin kod açıq olsun, yaxud (2) özünüzü bu konkret məhsul üzrə patent lisenziyasının imtiyazlarından məhrum etməlisiniz, ya da (3) patent lisenziyasını növbəti məhsul sahibləri üçün bu Lisenziyaya müvafiq qaydada genişləndirməlisiniz. "Bilərəkdən əsaslanaraq" o deməkdir ki, siz lisenziyalaşdırılmış məhsulun hər-hansı ölkədə ötürülməsinin, ya da hansısa ölkədə məhsulu əldə edənin ondan istifadəsinin həmin ölkədə bir və ya bir neçə patenti (sizin qüvvədə saydığınız patentləri) pozacağını bilirsiniz.

Əgər bir tək əməliyyat çərçivəsində, ya da tərtibatla bağlı olaraq lisenziyalaşdırılmış məhsulu ötürür, yaxud ötürmə yolu ilə yayırsınızsa və onu əldə edən tərəflərə patent lisenziyası verərək, lisenziyalaşdırılmış məhsulun nüsxəsini istifadə etmək, yaymaq, modifikasiya etmək və ötürmək hüququ verirsinizsə, verdiyiniz patent lisenziyası avtomatik olaraq, lisenziyalaşdırılmış məhsulu və bu məhsula əsaslanan məhsulu əldə edənlərin hamısını əhatə edir.

Spesifik olaraq bu Lisenziya ilə verilən bir və ya bir neçə hüquq patent lisenziyasının əhatə dairəsinə daxil deyilsə və ya patent lisenziyası həmin hüquqlardan istifadəni qadağan edərsə, yaxud onlardan istifadə etməməyə şərtlənibsə, buna "diskriminasiyalı" patent lisenziyası deyilir. PT yayılması ilə məşğul olan üçüncü tərəflə müqaviləniz varsa, həmin müqaviləyə uyğun olaraq məhsulu ötürmək işinizin həcminə görə üçüncü tərəfə ödəniş edirsinizsə, üçüncü tərəf də müqaviləyə əsasən sizdən məhsul alan hər kəsə diskriminasiyalı patent lisenziyası verirsə, aranızda (a) sizin ötürdüyünüz, lisenziyalaşdırılmış məhsulun nüsxəsi və ya nüsxəsinin nüsxəsi ilə bağlı, yaxud (b) ilk növbədə lisenziyalaşdırılmış məhsuldan ibarət xüsusi məhsullar və ya toplularla bağlı razılaşma olmadan (və patent lisenziyası 2007-ci il, martın 28-nə qədər veriməyibsə) siz lisenziyalaşdırılmış məhsulu ötürə bilməzsiniz.

Bu Lisenziyanın heç bir bəndi digər lisenziyanın və ya pozuntulara qarşı vasitələrin (patent qanununa əsasən sizin üçün əlçatan olan) məhdudlaşdırılması, yaxud istisna edilməsi kimi başa düşülməməlidir.

12. Başqalarının azadlığına güzəştsiz

Qarşınıza bu Lisenziyaya uyğun olmayan şərtlər qoyulursa (məhkəmə yolu ilə, hansısa müqavilə və ya digər vasitə ilə) belə, bu Lisenziyanın şərtlərinə əməl edilməlidir. Əgər siz lisenziyalaşdırılmış məhsulu bu Lisenziyaya uyğun öhdəliklər və digər müvafiq öhdəlikləri yerinə yetirərək ötürə bilmirsinizsə, siz onu heç ötürməyə bilərsiniz. Məsələn, siz Proqramı ötürdüyünüz insanlardan müəllif qonorarı tələb etmək şərti lə razılaşsanız, həm şərti, həm də bu Lisenziyanın tələblərini yerinə yetirməyin yeganə yolu kənar durmaqdır.

13. Gücləndirilmiş Açıq Lisenziya Müqaviləsi (GNU Affero) ilə istifadə.

Bu Lisenziyanın digər müddəalarına baxmayaraq sizin hər-hansı lisenziyalaşdırılmış məhsulu Gucləndirilmiş Açıq Lisenziya müqaviləsinin (GNU Affero) 3-cü versiyasına uyğun lisenziyalaşdırılmış məhsulla birləşdirmək, yaxud ona qoşmaq və kombinə edilmiş məhsul yaradaraq onu ötürmək hüququnuz var. Bu Lisenziyanın şərtləri lisenziyalaşdırılmış məhsul olan hissəyə tətbiq ediləcək, lakin Gucləndirilmiş GNU Affero Açıq Lisenziya Müqaviləsinin 3-cü versiyasının 13-cü Bölməsinin xüsusi tələbləri--şəbəkə vasitəsilə qarşılıqlı əlaqəyə aid tələblər bütovlükdə birləşmiş məhsula aid ediləcək.

14. Lisenziyanın modifikasiya edilmiş versiyası.

Azad Proqram Təminatı Fondu vaxtaşırı Açıq GNU Lisenziya Müqaviləsinin yeni və/ya da modifikasiya olunmuş versiyasını nəşr edə bilər. Bu cür yeni versiyalar məzmunca hazırkı versiyaya yaxın olacaq, amma yeni poblemlərə uyğun olmaq üçün detallarda fərq ola bilər.

Hər bir versiyaya xüsusi nömrə verilir. Əgər proqram GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin konkret versiyasının, yaxud ondan sonrakı versiyanın ona uyğunluğunu müəyyən edirsə, siz ya göstərilən versiyaya, ya da Azad Proqram Təminatı Fondunun nəşr etdiyi yeni versiyaya uyğun hərəkət edə bilərsiniz. Əgər

proqram Açıq GNU Lisenziya Müqaviləsinin versiya nömrəsini müəyyən etmirsə, siz Fond tərəfindən nəşr olunmuş istənilən versiyanı seçə bilərsiniz.

Əgər Proqram istifadəçi nümayəndəsinin GNU Açıq Lisenziya Müqaviləsinin istifadə olunacaq versiyası barədə qərar verəcəyini müəyyən edirsə, həmin nümayəndənin versiyanı qəbulu haqda ictimai bəyanatı sizə Proqram üçün həmin versiyanı seçmək hüququ verir.

Sonrakı lisenziya versiyaları sizə əlavə, yaxud fərqli icazələr verə bilər. Lakin yeni versiyanı seçməklə heç bir müəllif, yaxud müəllif hüquqları sahibi üzərinə əlavə öhdəliklər qoyula bilməz.

15. Zəmanətdən imtina.

PROQRAM ÜÇÜN QANUNLA IMKAN VERILƏN DƏRƏCƏDƏ ZƏMANƏT YOXDUR. BAŞQA CÜR İFADƏ OLUNMAYIBSA, MÜƏLLİF HÜQUQU SAHİBLƏRİ VƏ/YAXUD BAŞQA TƏRƏFLƏR PROQRAMI OLDUĞU KİMİ, HEÇ BİR, HƏMÇİNİN KONKRET MƏQSƏDLƏRƏ GÖRƏ SATIŞ VƏ VƏZİYYƏTLƏR ÜÇÜN ZƏMANƏT OLMADAN (AÇIQ, YAXUD DOLAYI ŞƏKİLDƏ BİLDİRİLƏN) TƏKLİF EDİRLƏR. PROQRAMIN İŞİ VƏ KEYFİYYƏTİNƏ GÖRƏ BÜTÜN RİSK SİZİN ÜZƏRİNİZDƏDİR. PROQRAMIN NASAZLIĞI TƏSDİQLƏNƏRSƏ, BÜTÜN TƏMİR, DÜZƏLİŞ VƏ XİDMƏT XƏRCLƏRİNİ ÜZƏRINİZƏ GÖTÜRÜRSÜNÜZ.

16. Məsuliyyətin məhdudlaşdırılması.

PROQRAMIN SIZƏ VURDUĞU HEÇ BIR ÜMUMI, TƏSADÜFI, XÜSUSI ZIYANLARA, O CÜMLƏDƏN, BU PROQRAMIN ISTIFADƏSI VƏ YA ISTIFADƏNIN MÜMKÜN OLMAMASI NƏTICƏSINDƏ DƏYƏN ZƏRƏRƏ (HƏMÇININ MƏLUMATLARIN ITIRILMƏSI, YAXUD SƏHV ÖTÜRÜLMƏSI, YA DA PROQRAMIN DIGƏR PROQRAMLARLA QARŞILIQLI IŞLƏYƏ BILMƏMƏSI HALLARI DAXIL OLMAQLA) GÖRƏ HEÇ KƏS--ISTƏNILƏN MÜƏLLIF HAQQLARI SAHIBI VƏ YA BU PROQRAMI MODIFIKSIYA EDƏN VƏ/YA ÖTÜRƏN TƏRƏF HEÇ BIR HALDA (QANUNLA, YAXUD YAZILI MÜQAVILƏ ILƏ QEYD OLUNMAYIBSA) MƏSULIYYƏT DAŞIMIR (HƏTTA DƏYƏ BILƏCƏK ZƏRƏR BARƏDƏ MÜƏLLIF HÜQUQU SAHIBI VƏ YA ÜÇÜNCÜ TƏRƏFƏ MƏLUMAT VERILIBSƏ BELƏ).

17. 15 və 16 fəsillərin izahı.

Yuxarıda göstərilən zəmanətdən imtina və məsuliyyətin məhdudlaşdırılması sizin ölkədə hüquqi qüvvəyə malik deyilsə, məhkəmə Proqramla əlaqədar bütün mülki məsuliyyətdən təmamilə imtinanı ehtiva edən yerli qanunverilicilik normalarını tətbiq etməlidir (zəmanət və məsuliyyətin qəbul edilməsi barədə məlumat ödənişlə Proqram nüsxəsinə əlavə edilmıyibsə).

Şərtlərin sonu